

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

V legislatura

Quart període

Sèrie P - Número 44

Dijous, 24 d'abril de 1997

Ple del Parlament

PRESIDÈNCIA DEL M. H. SR. JOAN REVENTÓS I CARNER

Sessió plenària núm. 31, primera reunió

Í N D E X

Debat general

sobre l'acció política i de govern en relació amb l'atur i la creació d'ocupació a Catalunya

S U M A R I

La sessió s'obre a dos quarts d'onze del matí i sis minuts.

1. Debat general sobre l'acció política i de govern en relació amb l'atur i la creació d'ocupació a Catalunya (Tram. 255-00003/05) (Punt únic de l'ordre del dia.) (10:36)

Exposició: conseller de Treball.

— Consideracions generals sobre les causes de l'atur.	2887
— Reflexions sobre els conceptes d'atur i d'ocupació.	2889
— Dades sobre l'evolució de l'ocupació i de l'atur.	2890
— La política duta a terme fins ara pel Govern per crear ocupació i combatre l'atur.	2891
— Previsions d'evolució de l'entorn econòmic i social.	2896
— Què convé fer d'ara endavant.	2896
— Estat de les negociacions per al traspàs de l'Inem.	2899
— Conclusions.	2899

La sessió se suspèn a un quart d'una del migdia i es reprèn a les quatre de la tarda i cinc minuts.

<i>Intervenció del G. Mixt:</i> Sr. Morera i Tanyà.	2899
<i>Intervenció del G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya:</i> Sr. Huguet i Biosca.	2904
<i>Intervenció del G. P. d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds:</i> Sr. Ribó i Massó.	2909
<i>Intervenció del G. P. Popular:</i> Sr. Curto i Casadó.	2914
<i>Intervenció del G. Socialista:</i> Sr. Rañé i Blasco.	2917
<i>Intervenció del G. P. de Convergència i Unió:</i> Sr. Hinojosa i Lucena.	2922
<i>El Sr. Ribó i Massó (IC-EV) i el Sr. Hinojosa i Lucena (CiU) intervenen per contradiccions.</i>	2925
<i>Resposta conjunta:</i> conseller de Treball.	2926
<i>Rèplica:</i> Sr. Morera i Tanyà (M).	2933
<i>Rèplica:</i> Sr. Huguet i Biosca (ERC).	2935
<i>Rèplica:</i> Sr. Ribó i Massó (IC-EV).	2937
<i>Rèplica:</i> Sr. Curto i Casadó (P).	2938
<i>Rèplica:</i> Sr. Rañé i Blasco (S).	2939
<i>Rèplica:</i> Sr. Hinojosa i Lucena (CiU).	2941

La sessió se suspèn a les nou del vespre i nou minuts.

SESSIÓ PLENÀRIA NÚM. 31.1

La sessió s'obre a dos quarts d'onze del matí i sis minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat dels vicepresidents primer i segon, dels secretaris primer i segon i de la secretària quarta. Assisteixen la Mesa l'oficial major i el lletrat Sr. Muro i Bas.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat dels consellers de la Presidència, de Governació, d'Economia i Finances, de Política Territorial i Obres Públiques i de Treball, de la consellera de Justícia i dels consellers de Benestar Social i de Medi Ambient.

ORDRE DEL DIA

Punt únic: Debat general sobre l'acció política i de govern en relació amb l'atur i la creació d'ocupació a Catalunya. Tram. 255-00003/05. Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds (IC-EV), Grup Parlamentari de Convergència i Unió, Grup Socialista al Parlament de Catalunya, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Grup Parlamentari Popular.

El president

S'obre la sessió.

Aquesta sessió tindrà un únic punt de l'ordre del dia, que és: debat general sobre l'acció política i de govern en relació amb l'atur i la creació d'ocupació a Catalunya. Té la paraula, sense límit de temps, el conseller de Treball, senyor Ignasi Farreres.

El conseller de Treball (Sr. Ignasi Farreres i Bochaca)

Molt honorable president, il·lustres senyores i senyors diputats, abans que res he de manifestar el meu agraïment a tots els grups parlamentaris que han demanat la celebració d'aquest debat, que ens ha de permetre examinar la situació actual, la política seguida i els projectes i propostes de futur del Govern de la Generalitat sobre unes qüestions que afecten i preocupen profundament tots els nostres conciutadans: l'atur i la creació de llocs de treball.

Crec que serà convenient, per situar el tema, exposar primer unes consideracions generals sobre l'atur i les seves causes.

Una de les causes que ha motivat més estudis i polèmica és la revolució tecnològica actual. Els impactes de la revolució tecnològica i els problemes que comporta no són pas fenòmens exclusius del nostre temps. Recordem, per exemple, la Revolució Industrial, que va començar a Anglaterra i es va estendre després al continent. Inicialment, va comportar una destrucció de llocs de treball i el pànic es va apoderar de molts treballadors: primer a Anglaterra, i després en altres indrets, es varen produir actuacions violentes i irracionals: els treballadors trencaven màquines i incendiaven fàbriques pensant que així protegien els seus llocs de treball, amenaçats per les màquines que s'estaven implantant. Aquest moviment, que a Anglaterra es va anomenar *Luddite*, també va arribar a Catalunya, on l'any 1835 va ser incendiada una gran fàbrica de Barcelona, El Vapor d'en Bonaplata, que estava situada prop de la Rambla,

al carrer Tallers. La primera revolució industrial va començar a finals del segle XVIII i, de fet, en dos segles s'han produït quatre o cinc grans revolucions tecnològiques: la màquina de vapor, el ferrocarril, l'electricitat, el motor de combustió interna aplicat a l'automòbil, l'avió i, ara, la informàtica, la telemàtica i la robotització.

Ara bé, quines han estat les conseqüències de la Revolució Industrial a llarg termini? De fet, s'han creat molts més llocs de treball dels que existien fa cent o cent cinquanta anys, i les persones que ocupen aquests llocs tenen un nivell de vida molt superior al que tenien els treballadors d'aquella època. A més, la indústria, la construcció i els serveis han donat acolliment als milions de persones que han hagut de deixar l'agricultura i les activitats primàries com a conseqüència dels canvis tecnològics que també han afectat aquest sector primari. D'altra banda, avui s'observa una reculada en el nivell d'ocupació en les activitats industrials o de serveis, que tenen un caràcter repetitiu, perquè aquestes feines les realitzen màquines i robots.

La pregunta és: la situació actual evolucionarà d'una forma semblant? Els optimistes diuen que sí, que a la llarga passarà com en les anteriors revolucions tecnològiques, i que els mateixos avenços tècnics i les noves necessitats personals i socials acabaran per crear llocs de treball en un nombre superior al dels que ara es destrueixen. Els pessimistes diuen que no, que aquesta vegada és diferent, que l'atur seguirà pujant irremissiblement, i que d'aquí a pocs anys hi haurà centenars de milions més de parats que els que hi ha actualment; aquesta és la tesi de tipus catastrofista, que defensen autors com Jeremy Rifkin, en el seu llibre *La fi del treball*. Crec que, des d'un punt de vista estrictament objectiu, cap de les dues afirmacions es pot demostrar de manera indiscutible. De tota manera, la postura optimista té al seu favor l'experiència repetida al llarg de dos segles, amb les quatre o cinc grans revolucions tecnològiques que he esmentat abans. Per tant, és raonable pensar que la situació actual pot evolucionar de manera semblant si es treballa adequadament en aquesta direcció.

No obstant, és cert que les conseqüències dels canvis tecnològics i de mercat s'estan produint amb unes magnituds i una celeritat fins ara desconegudes. Les empreses ja no tenen cap certesa, a mitjà o llarg termini, de continuar venent els seus productes o serveis, que neixen i moren amb rapidesa. Això comporta que cada vegada sigui més inestable la dimensió de plantilla que les empreses necessiten, i que fins i tot la vida de les empreses també sigui curta, perquè va molt lligada a la dels seus productes. D'altra banda, els treballadors tampoc no tenen cap certesa de mantenir, a mitjà o llarg termini, els seus llocs de treball en la seva empresa, ni tan sols de mantenir tota la vida la mateixa professió: desapareixen professions, a vegades d'arrels seculars, i se'n creen de noves.

Tenim, doncs, una primera causa que intervé en l'evolució de l'atur i l'ocupació, és a dir, una nova i molt forta revolució tecnològica, amb un gran nombre de repercussions: utilització de nous materials, automatització, robotització, informàtica, telemàtica, xarxes tipus Internet, etcètera.

Altres canvis que també influeixen en el fenomen de l'atur són de caràcter sociològic, com l'augment constant de la població activa –o sia, l'augment del nombre de persones que decideixen incorporar-se al mercat de treball–, a conseqüència de l'arribada de les generacions del *baby boom* o pel fet socialment i econòmicament positiu de la progressiva incorporació de la dona al treball retribuït, sigui com a assalariada, sigui per compte propi.

Hi ha experts que afegeixen una altra causa de l'atur: es tracta de l'increment dels costos laborals, tant dels salarials com de les cotitzacions socials i els impostos lligats a la mà d'obra. Ja fa anys que alguns economistes han exposat la tesi que lliga l'increment dels costos salarials –directes o indirectes– a l'augment de l'atur: diuen que, si els costos salarials pugen, les empreses, a fi de conservar la competitivitat, posen en marxa nous processos tècnics que permetin mantenir o augmentar la producció amb menys personal, i llavors part de les plantilles passen a l'atur; també hi ha d'altres experts que discrepen i diuen que tot això no està suficientment demostrat. Aquests raonaments lliguen amb les qüestions que s'han plantejat modernament sobre el *dumping* social i la deslocalització industrial.

Sobre l'anomenat «*dumping* social» hi ha una polèmica permanent. Des del punt de vista dels països desenvolupats, s'acusa els països emergents de crear atur i amenaçar les condicions de treball dels obrers del món industrialitzat, mitjançant la competència deslleial del *dumping* social. En aquests països emergents es paguen uns salaris molt baixos respecte als nostres i la seguretat social és reduïda o pràcticament inexistent, de manera que tenen uns clars avantatges competitius respecte als països industrialitzats, ja que poden vendre un mateix producte, o semblant, a un preu molt més baix. Els països emergents es defensen dient que, en definitiva, no estan fent més que la mateixa cosa que els actuals països industrialitzats van fer anys enrere: tenir feina i acumular capital que els permeti continuar el procés d'industrialització que ha de conduir a una millora de les condicions laborals i socials. A més, argumenten que és cert que molts treballadors cobren salaris baixos, però la realitat és que han millorat la seva condició, perquè els seus salaris abans encara eren més baixos, o bé no cobraven cap salari, senzillament perquè no tenien feina. D'altra banda, diuen que, si poden continuar la seva industrialització i augmentar el nivell de vida, aviat es crearan mercats de milions i milions de persones, que podran ser clients compradors de productes de més alta tecnologia fabricats als actuals països industrialitzats.

La deslocalització industrial és el procés que s'està registrant en empreses de països amb costos laborals alts, que installen els seus centres de producció en altres països amb uns costos laborals més baixos. Si bé és cert que els centres de direcció i de recerca continuen situats en el país d'origen, de fet la crítica que es fa a aquestes empreses, dient que exporten capital i importen atur, no deixa de tenir un cert fonament. Però potser aquesta forma de sobreviure i fer front als problemes de la globalització de l'economia és inevitable, i fins i tot es pot considerar bastant raonable i equitativa.

És a dir, es creen alguns llocs de treball –alguns llocs– en el sector de serveis o terciari en el país d'origen i més llocs de treball en el sector secundari o industrial en el país destinatari de la deslocalització industrial. Mirat des d'un punt de vista planetari, ve a ser una forma d'equilibri internacional. D'altra banda, moltes d'aquestes empreses que deslocalitzen ho han de fer per sobreviure, perquè, si no traslladessin a fora una part del seu procés productiu, no serien competitives i haurien d'acabar tancant totes les seves activitats.

El dret del treball, o dret social, ha regulat el mercat del treball per la via de limitar les facultats de l'empresari, perquè s'havia partit del principi que calia protegir la part més feble de la relació laboral, és a dir, els treballadors. Amb el temps, i l'acció combinada de la legislació, els avenços socials, les pressions sindicals i les interpretacions judicials, que han aplicat el criteri de *in dubio pro operario*, o sigui, que en cas de dubte s'ha d'escollir sempre la interpretació més favorable al treballador, la regulació del mercat de treball ha crescut extraordinàriament. En diversos països europeus, aquesta evolució ha fet aparèixer una reacció dels empresaris, que eviten al màxim la contractació de nou personal: s'ha produït el fenomen etiquetat com a «anorèxia de les plantilles», és a dir, l'obsessió per mantenir la plantilla al més reduïda possible.

Per això he comentat algunes vegades que després de molts anys de parlar del dret *del* treball potser ara, a més, convindria parlar del dret *al* treball. En efecte, les proteccions i tuteles del dret del treball només arriben substancialment a una categoria de beneficiaris: els que ja tenen un lloc de treball i, especialment, els que gaudeixen d'un contracte de durada indefinida. Convindria posar més esforç per part de tothom a fer efectiu el dret al treball per als que estan a l'atur i donar més estabilitat als que van alternant períodes de contractació temporal i períodes d'atur.

A l'entorn d'aquesta qüestió de la regulació més o menys intensa del mercat de treball i dels seus efectes en l'atur, s'ha desenvolupat la polèmica sobre el model americà –i en part també britànic– i el model europeu.

D'una manera molt esquemàtica podríem dir que les característiques del model americà són les següents: elevada flexibilitat dels salaris al cicle econòmic; salari mínim molt baix; càrregues socials baixes, atesa l'existència d'una protecció social poc desenvolupada; l'Estat no ha exercit un gran paper com a empleador; els treballadors poc qualificats han acceptat feines escassament remunerades; es creen molts llocs de treball però una part d'ells mal pagats; sindicats amb poder molt desigual segons les indústries; costos d'acomiadament baixos en general i més alts on els sindicats tenen força. Aquest és una mica l'esquema del model americà.

D'altra banda, les característiques del model europeu també són, també molt esquemàticament, aquestes: salaris rígids al cicle econòmic; existència d'uns salaris mínims més elevats; la major protecció social implica càrregues socials superiors; el sector públic ha creat gairebé el doble de llocs de treball que el sector privat en els darrers vint anys; els treballadors poc quali-

ficats no han acceptat, o no accepten, en general, feines poc remunerades —es crea atur—; el poder dels sindicats està força estès i és força homogeni; costos d'acomiadament elevats i tramitació complicada.

Tot això que he exposat no vol pas dir que propugni adoptar el model nord-americà. Hauríem de procurar conservar al màxim possible els nivells de protecció social que hem assolit i que al mateix temps siguin compatibles amb la finalitat de reduir l'atur i la temporalitat als nivells nord-americans i britànics. Se'ns pot dir que això és pretendre la quadratura del cercle, però, en el fons, aquest pot ser un camí raonable.

Hi ha, també, un cert volum d'atur que cal atribuir a causes psicològiques de caràcter social, com per exemple el rebuig cap a determinades feines, com el peonatge agrícola, manobre de la construcció, confecció i altres feines del tèxtil, atenció domiciliària a persones grans i discapacitades, etcètera. Aquests llocs de treball, a vegades —a vegades no són coberts—, són ocupats per persones immigrades i, per tant, és evident que hi ha un cert nombre de naturals del país que s'estimen més romandre en situació d'atur que no pas acceptar aquestes feines habitualment més pesades o menys retribuïdes. Aquest és un fenomen observable a la major part de països de l'Europa occidental. Potser l'única excepció seria Islàndia; en aquesta illa, apartada del continent, les feines més dures com la de mà d'obra en la construcció o mariner en les embarcacions de pesca les solen fer els joves alternant amb períodes d'estudis mitjans o superiors.

L'estancament o la recessió econòmica causen indefectiblement un augment de l'atur. Hi ha una pràctica unanimitat de tots els comentaristes sobre la certesa d'aquesta afirmació. L'asseveració contrària, o sigui, que el creixement econòmic genera llocs de treball, ja s'ha de matisar més. S'han fet nombrosos estudis sobre si per sota d'un cert nivell de creixement, d'un 3%, d'un 2% del PIB, etcètera, no es dona la creació de llocs de treball. L'experiència històrica ens pot proporcionar exemples per a tots els gustos, però crec que és important constatar que un creixement econòmic petit però potser acompanyat de mesures encertades de foment d'ocupació pot generar la creació d'un nombre considerable de llocs de treball. De tota manera, és evident que cal estimular el creixement econòmic perquè, com a mínim, evitem que creixi l'atur.

Per tant, i deixant de banda les visions apocalíptiques que parlen de la fi del treball i de l'atur massiu com una estructura permanent de les societats de futur, crec que, des d'un punt de vista objectiu i de perspectiva històrica, no es pot negar que l'atur va bastant lligat als cicles de prosperitat i regressió que marquen la història econòmica de la humanitat. Recordem que potser la descripció més antiga de l'evolució cíclica de l'economia la tenim en l'explicació bíblica de les set vaques grasses i les set vaques magres, amb el consell, ple de bon sentit, d'aprofitar els set anys de prosperitat per acumular reserves a fi de resistir els set anys de dificultats. Aquest bon consell continua sent plenament vigent. És en els moments de prosperitat més o menys accentuada que cal fer reformes estructurals, invertir, estimular la creació de noves empreses de forma que l'impuls

positiu es prolongui tant com sigui possible un cop ja entrats en la fase negativa del cicle.

Finalment, cal recordar que, a vegades, una política econòmica equivocada pot contribuir a augmentar l'atur o a impedir-ne la reducció. Per exemple, mantenir uns tipus de canvi de la moneda desproporcionadament alts i també unes taxes d'interès molt altes dificulten les exportacions i els plans d'expansió de les empreses. És evident que això pot tenir la seva repercussió en les dificultats per mantenir llocs de treball i crear-ne de nous.

Per tancar aquest primer capítol de la meua intervenció voldria fer tres reflexions sobre l'atur i l'ocupació.

Començaré pel concepte de plena ocupació. Hi ha qui la presenta com la situació normal i que si en un moment determinat no existeix és per culpa de les empreses i els governs, que són uns inútils que no creen prou llocs de treball. De fet, la plena ocupació històricament s'ha assolit en molt poques ocasions. Fins i tot hi ha vegades que es té la percepció d'estar en plena ocupació quan en realitat no és més que un miratge. Pensem en el que va passar a l'Estat espanyol fa unes tres dècades, quan teníem entre un i dos milions de treballadors emigrats a Alemanya i a altres països europeus. Això donava la sensació de plena ocupació, perquè si aquest milió o dos milions de persones no haguessin pogut emigrar, hauríem tingut un atur ben greu.

Així, doncs, més aviat hem de considerar la plena ocupació com una fita última, una aspiració màxima que ens hem d'esforçar a assolir. A més, cal recordar que una taxa d'atur zero en realitat és tècnicament impossible perquè hi ha el que s'anomena atur tècnic o friccional —al voltant d'un 3, d'un 4%—, que correspon a les persones que tenen opció de feina però que estan cercant la més escaient per a ells; el mateix seria quant a les ofertes de treball.

A més, entre els estudiosos del mercat de treball ha aparegut el concepte dels NAIRU, acrònim en anglès de la taxa d'atur que no accelera la inflació. Es considera que si la taxa d'atur baixa per sota d'un determinat nivell els salaris tendiran a pujar massa, s'encariran els productes i s'iniciarà una espiral inflacionista, perjudicial per al conjunt de l'economia del país. Aquesta mena de raonaments sembla que estan implícits en el comportament de la borsa nord-americana que experimenta una baixa de les seves cotitzacions quan el descens de la taxa d'atur l'acosta a una xifra determinada, que ara és del 5% aproximadament. Evidentment, des de la nostra òptica europea, això sembla una aberració, però perquè amb la sensibilització que tenim respecte als problemes de l'atur la nostra reacció instintiva davant de qualsevol baixa de l'atur és de satisfacció.

La segona reflexió es refereix als transvasaments dels efectius humans entre els diferents sectors de l'activitat econòmica. Sobre la qüestió de la capacitat de la nostra societat per crear nous llocs de treball, que compensem els que el progrés tecnològic va destruint, val la pena comentar breument els grans transvasaments del sector primari a la indústria i a la construcció i també del sector secundari al terciari o de serveis. Per parlar només de temps recents val la pena recordar que l'any

1964, a Espanya, l'agricultura representava el 37% de la població ocupada, la indústria el 24% i els serveis el 31%; el 1996 l'agricultura ja ha caigut al 9%, la indústria al 20% i els serveis han pujat al 62% —en xifres absolutes el sector agrari ha perdut 2,7 milions d'ocupats del 1975 ençà. A Catalunya el 1976 l'agricultura ja representava només el 8% de la població ocupada, la indústria el 41% i els serveis el 40%; el 1996 les xifres han estat el 3% a l'agricultura —3 i escaig—, el 28% la indústria i el 61% els serveis. La societat ha fet, doncs, una vasta acomodació —de milions de persones— dels excedents de l'agricultura i la indústria a fi de col·locar-los en el sector de serveis.

De tot el que he comentat fins ara sobre les causes de l'atur se'n desprèn que podem afirmar que és un fenomen que té un origen multifactorial: la revolució tecnològica, els canvis sociològics, els costos laborals elevats, l'excessiva rigidesa del mercat de treball, polítiques econòmiques equivocades, el rebuig dels naturals del país cap a determinades feines, la recessió econòmica. Algunes d'aquestes causes poden pesar més que les altres i aquest pes pot variar en el temps.

Podem dir, en conseqüència, que no hi ha una solució única per combatre l'atur i crear ocupació. Possiblement la política més raonable és aprofitar tots els recursos possibles per a estimular la creació d'ocupació i anar aplicant un conjunt de mesures tot posant èmfasi en les que semblin més efectives o més adequades en cada moment històric. De tota manera, hi ha una mena de mesures, les de foment de l'activitat econòmica, que són com una base indispensable per a totes les altres mesures. Podríem dir que hi pot haver mesures que siguin una condició necessària però no suficient perquè hi hagi creació de llocs de treball. Perquè qualsevol mesura ha d'anar sempre acompanyada d'un cert creixement econòmic més o menys intens. El que ha de quedar clar és que no hi ha solucions màgiques que eliminin l'atur i creïn llocs de treball en un tres i no res.

Evolució i situació actual de l'ocupació i l'atur a Catalunya. Som la comunitat autònoma amb la taxa d'atur registrat més baixa de tot l'Estat; concretament és el 9,95% al març de 1997, i esperem mantenir-la per sota del 10% durant uns quants mesos. Tenim la província amb la taxa d'atur registrat més baixa de tot l'Estat: Lleida, amb un 5,9%. La taxa d'atur juvenil registrada és del 10,75%, gairebé nou punts per sota de la resta de l'Estat. La taxa d'activitat és del 53,2%, més de quatre punts per sobre de la resta de l'Estat —49,1. Tenim una taxa d'ocupació del 43,2%, més de cinc punts per sobre de la resta de l'Estat —38,1%. A més, les expectatives d'ocupació per als anys vinents són força bones.

Es tracta, doncs, d'un panorama molt positiu. Malgrat tot, no som ni volem ser triomfalistes. Volem continuar lluitant sense parar per la creació d'ocupació i la disminució de l'atur.

Tot seguit, aprofundiré alguna d'aquestes dades que els acabo d'esmentar.

Per començar donarem un cop d'ull a les dades d'ocupació. La informació sobre la població ocupada i la creació de llocs de treballs es pot obtenir de dues fonts:

l'enquesta de la població activa, EPA, i l'afiliació a la Seguretat Social.

Si examinem l'evolució de la població ocupada en xifres absolutes, segons l'EPA, podem veure en primer lloc l'impacte de la crisi iniciada a finals de 1980, de forma que en cinc anys, al final de 1985, hi ha una pèrdua de més de 150.000 llocs de treball. Després ve un període de recuperació i l'any 1992 ve una nova crisi més breu que l'anterior. La nova recuperació que arrenca del 1994 és lenta i amb alts i baixos. Al final del quart trimestre de 1996 el nombre de persones ocupades és d'aproximadament 2.190.000.

Val la pena destacar en primer lloc que a partir de 1989, i malgrat la segona crisi del 92-93, en cap moment les xifres de la població ocupada han quedat per sota dels dos milions de persones. En segon lloc, ara hi ha 281.000 persones ocupades més que el 1980; és un nombre molt important, si es té en compte l'intens procés d'automatització, de robotització i d'informatització que ha afectat molts dels nostres sectors productius.

Pel que fa a la taxa d'ocupació, que és el tant per cent dels ocupats sobre la població en edat de treballar, el quart trimestre del 96 era —com s'ha dit— del 43,2% a Catalunya i del 38,1% a la resta de l'Estat; és a dir que la taxa d'ocupació catalana és més de cinc punts superior. No obstant, encara estem sis punts per sota de la mitjana de la Unió Europea, que és del 49,3%.

Passem ara a examinar l'altre indicador, el de l'afiliació a la Seguretat Social. Si comparem les xifres totals d'afiliats a la Seguretat Social, de cada any, amb les de la població ocupada de l'EPA, podem comprovar que en tots els vuit anys del període 89-96 la xifra d'afiliats és superior a la dels ocupats; la diferència és important, ja que quasi sempre és superior a les 200.000 persones més afiliades a la Seguretat Social. Per a 1996, la xifra total és de 2.419.000 afiliats. Si comparem la xifra aquesta de 2.419.000 persones afiliades el desembre del 96 amb la d'1.908.000 persones ocupades el desembre del 80, segons l'EPA, resultaria un increment de 511.000 persones ocupades, si bé aquesta xifra hauria de depurar els casos de pluriocupació i pluriactivitat, que s'estima que no arriben als 50.000.

Tot i aquesta precisió, podem afirmar, amb un fonament empíric indiscutible, que la població ocupada real a Catalunya és superior a la que resulta de les xifres facilitades per l'EPA, i que són creïbles perquè les xifres d'afiliació corresponen a persones identificades amb nom, cognom, domicili i número d'afiliació: persones palpables. En canvi, les persones calculades segons l'EPA són persones virtuals, tota vegada que es fa una enquesta a una mostra molt petita de la població, i als resultats obtinguts s'apliquen els coeficients multiplicadors.

Malgrat que considerem més fiables les dades procedents de l'afiliació als diferents sistemes de la Seguretat Social, seguirem utilitzant les dades de l'EPA, perquè són les que es fan servir per als càlculs de les taxes d'activitat i d'ocupació, etcètera, i també es fan servir per a les estadístiques internacionals. Hem volgut fer aquesta precisió, però utilitzarem les de l'EPA. Ara bé, tenim l'evidència que la situació de l'ocupació en rea-

litat és més favorable que la que ens dona l'estadística de l'EPA.

Disposem de dos sistemes de medició de l'atur: el registrat, que facilita l'Inem, i l'estimat, que calcula l'EPA. I examinarem primer les dades de l'atur registrat. El maig de 1980, en iniciar-se la primera legislatura de la Generalitat estatutària, la taxa d'atur registrat era del 9,40%; la crisi econòmica que va afectar més greument el sector industrial va fer créixer acceleradament l'atur, de manera que, a començaments del 84, la taxa de l'atur registrat ja era del 19,50%, més del doble que quatre anys abans, el 1980.

Després, durant tres anys -84, 85 i 86-, l'atur va créixer molt poc, i el 1987 ja va començar a baixar, fins al 1992, en què, durant quatre mesos, la taxa de l'atur registrat va quedar lleugerament per sota del 10%. Ara bé, el mateix 1992 es va iniciar una nova crisi, si bé de durada més curta que l'anterior, i a començaments de 1994 es va arribar a una taxa del 14%. Dins del mateix any, la nova recuperació ja va començar a fer baixar la taxa; durant els anys 95 i 96 ha seguit la mateixa tònica d'un descens molt suau de l'atur amb petits alts i baixos -fins i tot l'estiu del 96 hi ha hagut dos mesos amb una taxa inferior al 10%.

Durant 1997 la situació és de continuació de la disminució de l'atur. La taxa de gener ha estat del 10,30%; la de febrer, del 10,25, i la del març, del 9,95%. I, per tant, ja és la tercera ocasió que la taxa d'atur registrat queda per sota del 10%, i és la primera vegada, en disset anys, que la taxa inferior al 10% es registra en el mes de març. A tot això cal afegir-hi que Catalunya ha tingut, per cinquè mes consecutiu, la taxa més baixa de tot l'Estat, seguida de Balears i la Rioja.

Si examinem l'evolució de l'atur registrat en xifres absolutes, com és lògic, veurem en línies generals que segueix les mateixes pautes que la taxa. L'any 80 va acabar amb 240.000 parats registrats; el desembre del 96, la xifra era de 276.000, és a dir, 35.000 parats més que setze anys enrere. Aparentment pot semblar un balanç poc favorable, però ja hem vist que al llarg d'aquests setze anys la població ocupada ha crescut de 281.000 persones, segons les dades de l'EPA, i de 511.000, segons les dades d'afiliació a la Seguretat Social. Per tant, el balanç global és satisfactori, perquè s'han creat molts més llocs de treball que no pas se n'han destruït; a més, cal tenir en compte altres canvis socials positius, com la incorporació de la dona al mercat de treball remunerat, i el notable augment del nivell de vida de la majoria dels ciutadans.

Hi ha una dada que cal destacar. Des de l'any 1988, la taxa d'atur registrat a Catalunya s'ha mantingut sempre quatre o cinc punts percentuals per sota de la corresponent a la resta de l'Estat. Ara estem a més de quatre punts per sota. A què es deu la persistència d'aquest important diferencial en un paràmetre tan significatiu com és la taxa de l'atur? Hi ha uns motius que podríem denominar de caràcter estructural: l'esperit emprenedor i d'iniciativa; l'amor al treball i la feina ben feta, tan arrelat a Catalunya; un apreciable teixit industrial, de serveis i agroramader... Però crec sincerament que aquest diferencial, que ens acosta més a la mitjana eu-

ropea que no pas l'estatal, també és degut que el Govern de la Generalitat ha aplicat amb una gran tenacitat una encertada política de defensa i de foment de l'economia productiva. Tot això ho dic amb la prudència i la modèstia que han de matisar aquest tipus d'afirmacions.

Les xifres de l'atur estimat es calculen partint de les enquestes de la població activa. Les dades de l'atur estimat, a vegades, s'aparten de les corresponents a l'atur registrat, però, en general, la seva evolució al llarg del temps és coincident o paral·lela.

Així podem observar que, també a partir de 1980, la taxa d'atur estimat reflecteix l'impacte de la crisi. En efecte, el quart trimestre del 79 la taxa d'atur estimat era del 9%; el quart trimestre del 80, era del 13,6%, i el mateix trimestre del 82 ja havia arribat al 21%. La millora s'inicia clarament l'any 1986. El quart trimestre de 1992 es manifesta la repercussió de la nova crisi. La tendència a l'empitjorament continua fins al 1994 en què la taxa es manté per sobre del 21%. La recuperació de la segona crisi també és més ràpida: s'inicia el 95 i continua el 96, que el quart trimestre dona una taxa del 18,8%.

Cal ressaltar que, a partir de 1989, la taxa d'atur estimat a Catalunya s'ha mantingut entre tres i cinc punts per sota de la resta de l'Estat. El quart trimestre de 1996, la taxa catalana queda tres punts i mig per sota.

El desembre de 1983, la taxa d'atur juvenil era del 43%; la xifra absoluta, 213.000 parats joves, i la participació de l'atur juvenil sobre el total era del 48%, o sigui, quasi un de cada dos aturats era un jove.

A partir de 1984, la situació va anar millorant fins al 1992, que s'inicia la segona crisi.

La segona recuperació s'inicia el 1994. El mes de març de 1997, la taxa d'atur juvenil registrat és del 10,75%; el nombre total de parats joves registrats és de 51.000 i la participació de l'atur juvenil sobre el total és del 19%, de manera que ara ja es pot afirmar que, de cada cinc parats registrats, només un és un jove menor de 25 anys, no, com abans, un de cada dos. A més, la taxa d'atur juvenil registrat actual és menys de la meitat de la del 1980, que era del 23,80%, i la xifra absoluta també és inferior a la meitat de la corresponent a 1980, que era de 112.000, aproximadament.

El març de 1997, la taxa d'atur juvenil de Catalunya queda nou punts per sota de la corresponent a la de la resta de l'Estat.

A les estadístiques de l'atur juvenil és on podem comprovar la major discordança entre les dades de l'atur registrat i les de l'atur estimat.

És ben probable que molts dels joves que apareixen a l'atur juvenil de l'EPA en realitat estiguin estudiant o treballant a l'economia submergida, i no s'han inscrit a l'Inem perquè, de fet, encara no busquen feina en el sentit habitual de l'expressió.

Què hem estat fent per crear ocupació i combatre l'atur? En tot moment, el Govern de la Generalitat ha dut a terme actuacions prop dels governs centrals, i el Grup Parlamentari de Convergència i Unió ha emprès

iniciatives parlamentàries en les cambres legislatives estatals, a fi d'obtenir la implantació de mesures que afavoreixin l'economia productiva.

D'altra banda, i també en el terreny del foment de l'economia productiva, el Govern de la Generalitat ha impulsat, dintre dels límits de les seves competències, diferents polítiques sectorials i la creació de diferents serveis i infraestructures que faciliten la competitivitat i el desenvolupament de les empreses catalanes, la millora de la qualitat dels seus productes, i l'exportació.

Aquestes dues línies d'actuació s'enquadren en el foment del creixement econòmic com a pressupòsit general de les diferents mesures sectorials d'estímul a la creació de llocs de treball.

Examinarem, seguidament, els grans trets de l'evolució d'aquestes mesures. Com hem dit abans, el període de la primera legislatura de la Generalitat estatutària, 1980-1984, va coincidir amb una forta crisi industrial i un creixement accelerat de les xifres de l'atur. Malgrat que no s'havia aconseguit la transferència de cap servei adequat, en aquest període, i com a mesura d'urgència, es varen posar en marxa els plans d'ocupació comunitària, destinats primordialment a facilitar una ocupació temporal i uns ingressos a milers de persones en situació d'atur no subvencionat.

A la legislatura 84-88, l'atur va deixar de créixer de forma accelerada i en el període final va començar a baixar. La política d'ocupació del Departament de Treball es va caracteritzar, a grans trets, per una concentració dels recursos disponibles en actuacions de foment de l'ocupació juvenil, recollint les orientacions del Fons social europeu, en el qual s'hi va començar a participar l'any 1986.

En aquesta línia es varen desenvolupar els plans d'ocupació juvenil i molt especialment el Decret sobre l'aprenentatge i el treball en pràctiques, que va establir subvencions a favor de les empreses que contractessin joves en pràctiques o per a la formació.

El 1985 es varen començar a fer accions de formació ocupacional per a joves contractats en la modalitat per a la formació, i a partir de 1986 es varen anar ampliant a d'altres col·lectius.

A partir de 1989 es va deixar de concentrar els esforços en les subvencions a la contractació, es varen diversificar molt els programes, i es va donar el major protagonisme a les accions de formació ocupacional, que han pogut disposar d'importants recursos econòmics gràcies al finançament de la Generalitat i el Fons social europeu, així com del Pla FIP, la gestió del qual tenim traspassada.

El Govern de la Generalitat fa política de foment de l'ocupació i de lluita contra l'atur també quan actua prop dels governs centrals i a través de les forces polítiques que li donen suport planteja iniciatives parlamentàries encaminades a la implantació de mesures que afavoreixen els objectius alludits.

Quan a les Corts i el Govern central hi ha una majoria absoluta això és molt difícil. No ho és tant quan hi ha una majoria relativa i Convergència i Unió també és necessària per constituir una majoria que permeti la

governabilitat a nivell estatal. A partir de 1993 s'ha presentat aquesta nova circumstància. Amb el darrer govern del PSOE es va treballar per obtenir alguns canvis d'actitud i l'adopció de mesures adequades. En primer lloc, es tractava de canviar l'esquema mental de la poca consideració envers l'economia productiva –agricultura, indústria, comerç i turisme. En segon lloc, calia canviar una economia basada en l'estalvi exterior, el consum i la importació per un nou enfocament d'estalvi interior, inversió i exportació.

Tot això es va anar aconseguint, es va arribar a un canvi raonable de la pesseta i es va començar a caminar cap als paràmetres de Maastricht en inflació, dèficit, endeutament i tipus d'interès. Durant 1994-1995 es varen prendre moltes mesures adreçades a la reactivació de l'economia productiva. N'esmentarem algunes: la reforma laboral –que, si bé en alguns aspectes va ser insuficient, en d'altres ha tingut efectes positius que ara es van desenvolupant–; la llibertat d'amortització per a noves inversions que generin llocs de treball; modificacions a l'impost de societats per afavorir la inversió; les anomenades «vacances fiscals» per a noves petites empreses; millores diverses en el règim fiscal de les empreses familiars.

El 1996 s'ha encetat un altre període que permet una certa incidència en les polítiques de l'Estat. En el primer any de legislatura s'han adoptat mesures que modifiquen la tributació de les plusvàlues per afavorir l'estalvi i la inversió; l'actualització de balanços; la reducció del 15% en els rendiments estimats a les petites empreses que tributen pel règim de mòduls de l'IRPF; l'aplicació d'una nova deducció a les inversions en medi ambient; la pròrroga de les mesures de foment de l'ocupació; l'impuls de la contractació per temps indefinit d'aturats majors de quaranta-cinc anys o minusvàlids mitjançant la deducció d'un milió de pessetes a la quota de l'Impost de societats. Fa molt pocs dies s'ha aconseguit l'aprovació d'una moció que impulsarà un conjunt de quaranta mesures encaminades a modernitzar el comerç interior.

No hem pogut realitzar totes les actuacions que hauríem volgut, perquè el marc de les competències que tenim reconegut és massa estret. He de recordar que la Generalitat només pot dur a terme tasques de foment i acompanyament de l'activitat econòmica, però no li està permès decidir sobre les polítiques econòmiques i financeres essencials, com les del camp fiscal, aranzelari, industrial, etcètera. En matèria de treball, la Generalitat només té atribuïda l'execució de la legislació de l'Estat i no pot fer lleis, amb l'única excepció de les cooperatives i mutualitats. Ara bé, hi ha tot un seguit d'actuacions de diversos departaments que directament o indirectament han contribuït a la tasca d'impulsar l'economia productiva. Pensem només en el Departament d'Ensenyament, que ha treballat per millorar l'ensenyament en tot els seus graus; els departaments de Política Territorial i Obres Públiques, Agricultura, Ramaderia i Pesca i de Medi Ambient, que han proporcionat al país importants infraestructures per a facilitar un desenvolupament econòmic sostenible i respectuós amb el medi natural i les generacions futures; i no cal dir els d'Indústria i Energia i Comerç, Consum i Turis-

me, que han dut a terme una gran quantitat d'iniciatives econòmiques.

He d'insistir en el que ja he indicat: durant molts anys la Generalitat va haver de defensar la política de foment de l'economia productiva anant a contracorrent, perquè la majoria de sectors de l'Administració central semblaven enlluernats per les combinacions de l'economia especulativa i pel que es va anomenar «la cultura del pelotazo» i que després alguns en diuen «la edad dorada». Ara sembla que tothom s'ha despertat d'aquells somnis especulatius i s'ha anant estenent l'opinió que la principal base sòlida per al progrés econòmic i la creació d'ocupació és l'economia productiva. Però durant més de deu anys el Govern de la Generalitat va haver de defensar aquesta opinió gairebé en solitari.

Com a exemples més rellevants enumeraré algunes de les eines que el Govern de la Generalitat ha creat per fomentar i defensar l'economia productiva.

Institut Català de l'Energia, creat per impulsar l'estalvi i la diversificació energètica, i l'ús de recursos locals i renovables. Laboratori General d'Assaigs i Investigacions –LGAI–, que dóna suport al desenvolupament industrial oferint serveis avançats a les empreses en els àmbits de l'assaig, homologacions, certificacions, calibració i assessorament; com a associats al LGAI funcionen el Centre d'Aplicació del Làser i el Centre de Desenvolupament de Processos de Química Fina, entre d'altres. L'Institut d'Investigació Aplicada de l'Automòbil –l'Idiada– disposa de pistes i instal·lacions de proves per a millorar tecnològicament i qualitativament el sector de l'automòbil i la seva indústria auxiliar. Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica –CIRIT–, impulsa la investigació científica i la innovació tecnològica mitjançant ajudes a projectes innovadors, beques, etcètera. El Centre de Supercomputació de Catalunya està al servei del càlcul científic d'altres prestacions. La Fundació Catalana per a la Recerca ha instal·lat una xarxa de fibra òptica de transmissió de dades a alta velocitat, que es coneix com a «anella científica»; connecta amb les universitats públiques. Centre d'Informació i Desenvolupament Empresarial –Cidem–, impulsa les activitats que ajuden a millorar la competitivitat de l'empresa catalana i estimula les inversions estrangeres a Catalunya. El Centre de Promoció Comercial de Catalunya –el Copca– actua com a centre promotor de negocis de les empreses catalanes a l'estranger, mitjançant 32 oficines distribuïdes a 29 països. Turisme de Catalunya s'encarrega de la promoció turística de Catalunya mitjançant set delegacions a l'exterior. Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària –l'IRTA–, impulsa la investigació i el desenvolupament del sector mitjançant ajudes concretes a empreses, realització de projectes de recerca i formació de personal; també s'han posat en marxa altres organismes de foment i suport, com el Centre Nacional d'Aqüicultura del Delta de l'Ebre, el Centre de Sanitat Avícola de Catalunya i el Laboratori Interprofessional de la Llet.

En un altre ordre de coses, mereix un especial esment la tasca de captació d'inversions estrangeres, principalment destinades a establir o a ampliar instal·lacions industrials a Catalunya. L'any més favorable ha estat el

1991, amb 972.000 milions. El 1995 va arribar a 450.000 milions, i el 1996, fins a novembre, dóna 371.000 milions de pessetes.

En una economia global cada vegada més integrada i homogènia des del punt de vista dels intercanvis internacionals, s'ha anat creant una situació de competència simultània entre gairebé totes les empreses i tots els treballadors del planeta. Els denominats països emergents han entrat amb molta força en aquest mercat mundial gràcies, entre altres coses, a uns salaris i unes càrregues socials que estan a nivells molt baixos. És evident que difícilment podem competir en aquest terreny. És en el camp de la qualitat, de la innovació, de la moda, de la tecnologia, on hem de fomentar la nostra competitivitat, i per a impulsar la qualitat dels nostres productes i serveis cal millorar constantment la formació de la nostra població activa.

La Generalitat està fent un gran esforç en la millora de l'ensenyament reglat, impulsant la reforma en els nivells primari i secundari i incrementant el nombre d'universitats. Però la població activa –és a dir, tant ocupats com parats– també necessita accions de formació. Cal destinar als ocupats actuacions de formació continuada o reciclatge, a fi que es puguin anar adaptant als canvis tecnològics i organitzatius, de manera que puguin conservar un lloc de treball. D'altra banda, els parats necessiten rebre accions de formació ocupacional per millorar les seves qualificacions professionals i tenir així més oportunitats per trobar un lloc de treball.

Per aquests motius, el Departament de Treball des de l'any 1985 va iniciar accions de formació ocupacional, primer per a joves contractats en la modalitat denominada «per a la formació», que era com una mena d'aprenentatge. Des del 85 fins a 1996 s'han organitzat 44.000 –arrodoneixo– cursos, que han beneficiat 620.000 treballadors ocupats o parats, i amb un cost de més de 100.000 milions de pessetes, entre les aportacions pròpies i els ajuts del Fons social europeu i del Pla per a la formació i inserció professional –el Pla FIP.

En la gestió de la formació ocupacional s'ha aplicat el model català, que en línies generals es caracteritza per una concepció desburocratitzada de les actuacions de l'Administració, procurant utilitzar al màxim la col·laboració de la societat civil. La major part dels cursos s'imparteixen per centres col·laboradors que en la seva immensa majoria no són governamentals: són gremis, patronals, sindicats, centres privats, ajuntaments, cooperatives, entitats sense finalitat de lucre, fundacions, associacions, etcètera.

A més, aquest model català té unes característiques específiques pel que fa a la formació ocupacional. Els centres col·laboradors no es limiten a impartir els cursos, sinó que també han de procurar trobar un lloc de treball per als parats assistents als cursos, mitjançant una tasca de prospecció entre les empreses del seu entorn. Cada any, en el moment de concedir les subvencions per a fer nous cursos, es tenen en compte els resultats d'inserció en un lloc de treball obtinguts l'any anterior, i tenen preferència els centres que han aconseguit millors resultats. Així es concentren els esforços

en els ensenyaments més convenients per a la creació de nous llocs de treball, i es disposa d'una mena d'observatori permanent de les necessitats de formació que a cada moment té l'economia productiva.

Un dels aspectes importants de la reforma laboral de 1994 va ser la desaparició del monopoli de l'Inem com a agència de col·locació i l'autorització d'altres agències de col·locació sense finalitat de lucre. Fent ús d'aquesta possibilitat, el Departament de Treball ha creat el Servei Català de Col·locació, que té com a objectiu posar en contacte d'una forma efectiva els que busquen feina o volen canviar-la i les empreses que necessiten cobrir llocs de treball. A més, es tracta de realitzar aquesta feina de casar oferta i demanda de llocs de treball amb eficàcia, eficiència i rapidesa. Les xifres disponibles a 31-III-97 són 277.000 demandants atesos, amb el *curriculum vitae* introduït, i 82.000 ofertes de treball formalitzades per les empreses.

La qualitat tècnica i el bon funcionament del Servei Català ha despertat un considerable interès fora de Catalunya. Dintre de l'Estat espanyol s'han interessat pel Servei Català de Col·locació les comunitats autònomes d'Andalusia, Castella-Lleó, Extremadura, Navarra, València, Canàries i Balears. Amb el Govern basc, socialista –el titular–, i la Xunta de Galícia ja s'han signat sengles acords de col·laboració pels quals el Govern de la Generalitat els cedeix tota la tecnologia del Servei Català de Col·locació, inclosos programes informàtics, taules de codificació, fitxes, models d'impressos, que han adaptat a les seves respectives necessitats. Aquestes dues comunitats ja han posat en funcionament els seus respectius serveis, que pràcticament estan calcats –i ens en sentim orgullosos, d'haver estat útils– del Servei Català de Col·locació. En l'àmbit europeu, s'han interessat pel Servei Català de Col·locació les autoritats de Milà, Emília-Romanya i Bèrgam, a Itàlia, i l'Agència Sueca per al Desenvolupament Administratiu. De Mèxic s'ha rebut una petició de cessió de programa formulada per CONALEF. Finalment, fa pocs dies que també s'hi ha interessat el Ministeri de Formació Professional de Tunís, a través del Ministeri d'Afers Exteriors espanyol.

El Servei Autoempresa comença el setembre de 1995 com un pla experimental, amb l'objectiu de fomentar i donar suport a la creació d'empreses per part de treballadors, tant parats com ocupats, mitjançant l'orientació, l'assessorament, la formació i altres serveis destinats a optimitzar el projecte o idea empresarial per tal que tingui les màximes possibilitats de viabilitat i consolidació.

Per autoempresa entenem aquella empresa que pot ser de dimensió petita o molt reduïda –microempresa– i que neix com a fruit de la iniciativa d'una o més persones, sota qualsevol de les formes jurídiques vigents, amb un pla d'empresa estructurat i assessorat per professionals, amb voluntat de donar qualitat al producte o servei i amb projecció de futur. Es necessita, evidentment, una certa aportació de diners, que es pot completar en alguns casos amb subvencions públiques o amb l'obtenció de crèdits concertats en condicions preferencials amb les diferents entitats financeres. Parlant d'una

manera col·loquial, podríem dir que per tenir feina hi ha dues opcions: o et col·loquen o et col·loques. Doncs bé, així com el Servei Català de Col·locació s'ha posat en marxa per ajudar la primera opció –«et col·loquen»–, el servei autoempresa s'ha preparat per donar suport a la segona opció –«et col·loques»–, mitjançant la creació del propi lloc de treball. Doncs bé, les tendències actuals assenyalen un cert desplaçament per part del treball assalariat cap a l'ocupació autònoma. Cal prendre'n nota.

En temps dels nostres avis, «plantar-se pel seu compte», si bé solia comportar sacrificis personals importants, no tenia la complexitat comercial, administrativa, jurídica i fiscal que té ara. Un impuls públic en aquests aspectes no s'ha de veure com un excessiu intervencionisme, sinó al contrari, com una mesura que permet alliberar energies i estimular projectes dinamitzadors de la nostra economia i de la nostra societat. És amb aquesta finalitat que s'ha creat el Servei Autoempresa. Fins a final de març del 97, un total de 21.600 persones havien iniciat el procés d'orientació i assessorament: s'han posat en marxa ja 1.502 empreses, que han donat feina inicialment a 3.533 persones; d'altra banda, els bancs i caixes d'estalvis que tenen signats convenis de col·laboració han concedit 471 préstecs per un import total d'aproximadament 1.500 milions de pessetes.

Per reforçar les accions de reinserció laboral de les persones amb risc de marginació acollides al PIRMI, els departaments de Treball i de Benestar Social han posat en pràctica unes noves actuacions destinades a estimular la col·laboració d'empreses i entitats que actuen com a empreses d'inserció, a fi que formalitzin contractes de treball per una durada mínima de tres mesos amb les persones acollides al PIRMI. Amb aquesta finalitat, el Govern català subvenciona les esmentades empreses o entitats, com a màxim amb l'import de la prestació econòmica bàsica del PIRMI, que ara és de 41.000 pessetes mensuals; la subvenció no podrà superar el 60% del salari brut que l'empresa o entitat pagui a la persona contractada, i tindrà una durada mínima de tres mesos i màxima d'un any. També quan s'escau s'apliquen i se subvencionen mesures d'acompanyament laboral de la persona contractada, consistents en una atenció personal i un suport professional al procés d'inserció i en l'assessorament i la formació complementària de la persona contractada durant un màxim de dos anys. Des de l'entrada en vigor de l'Ordre fins al moment s'han formulat 78 contractes, incloses les renovacions.

El Departament de Treball dóna suport al sector de les cooperatives, societats anònimes laborals i societats de responsabilitat limitada laborals, mitjançant diverses actuacions. En els darrers deu anys, el total d'aval prestats puja 625 milions de pessetes i el total de subvencions puja 3.545 milions. L'any 1996 hi havia registrades 8.911 cooperatives a Catalunya; en els últims onze anys s'han creat 5.821 cooperatives de treball associat, si bé més de la meitat, és a dir, 3.781 empreses, ho han estat en els darrers quatre anys i han generat uns 16.000 llocs de treball. Pel que fa a les societats anònimes laborals, n'hi ha 1.341, que suposen uns 14.000 llocs de treball.

Una altra línia d'actuacions per crear llocs de treball és la de les subvencions destinades a donar suport al finançament dels projectes de persones aturades que es volen constituir en treballadors autònoms. Des del 1992, en què es va transferir a la Generalitat la tramitació i concessió d'aquests ajuts, l'import total de les subvencions puja més de 2.500 milions de pessetes, que han permès la creació de 8.239 llocs de treball autònoms.

El Govern de la Generalitat i, evidentment, el Departament de Treball, sempre han considerat que un bon clima social, una pràctica de diàleg social permanent, constitueix un entorn favorable per a la cohesió social i per a l'expansió econòmica i la creació de llocs de treball. Per això vull destacar especialment que tant per part del mateix president com de la Conselleria de Treball hi ha hagut i continua havent-hi una voluntat plena de diàleg i consens amb els interlocutors socials, voluntat de trobar els punts de concertació, voluntat d'arribar al més ampli ventall d'acords que sigui possible, voluntat d'impulsar la via del pacte com el millor sistema regulador de les relacions i de les condicions de treball. Aquest ha estat i continua essent un objectiu prioritari de la Generalitat durant aquests anys.

En aquesta línia, el Consell de Treball ha rebut en tot moment el suport del Govern i del Departament de Treball, com a lloc de contacte i de diàleg constant a tres bandes: Administració, sindicats i patronals. Igualment, s'ha col·laborat i s'ha impulsat la negociació bilateral entre sindicats i patronals.

Per exemple, el novembre de 1990, Foment del Treball, Comissions Obreres i UGT varen signar el primer Acord interprofessional de Catalunya, que contenia la decisió d'instituir un tribunal laboral. El Govern de la Generalitat hi va col·laborar immediatament en els aspectes institucional, tècnic i econòmic. El tribunal laboral de Catalunya va començar les seves activitats el maig de 1992, i l'octubre de l'any passat va celebrar l'arribada ja a l'expedient número mil. Cal remarcar el caràcter innovador d'aquesta iniciativa: precisament, en el curs de l'any passat, a nivell estatal es va arribar a un «Acuerdo de solución extrajudicial de conflictos» –ASEC–, inspirat en el de Catalunya, que tindrà el mateix tipus d'activitat que el tribunal laboral de Catalunya, és a dir, arribar a solucions pactades i extrajudicials per a resoldre els conflictes socials i laborals.

En el camp de la salut laboral també trobem un altre exemple destacat dels bons resultats d'aquest clima de diàleg constant i de col·laboració entre agents socials i Govern de la Generalitat. El juliol del 1989 Comissions Obreres, UGT i el Departament de Treball varen pactar un acord sobre seguretat, higiene i salut laboral, que entre altres iniciatives va impulsar la creació d'un Programa interdepartamental de seguretat i higiene i salut laboral, que es va ultimar l'any 1990. Un temps després, el 1992, es va posar en marxa el Consell Català de Seguretat i Salut Laboral, amb representacions d'UGT, Comissions Obreres, Foment, PIMEC, Departament de Treball i Departament de Sanitat i Seguretat Social. Totes aquestes actuacions són un clar precedent de l'assoliment a nivell estatal, el novembre de 1995, de la Llei de prevenció de riscos laborals. Cal afegir que el Consell Català de Seguretat i Salut Laboral va acordar

amb els agents socials, el maig de 1995, la preparació del Pla de prevenció de riscos laborals de Catalunya, que es va consensuar definitivament el juliol de 1996.

En el camp de la formació ocupacional, podem esmentar que l'any 1994 es va pactar amb els agents socials la creació, en el si del Consell de Treball, d'un Consell Català de Formació Ocupacional, que l'any passat va ser substituït, mitjançant un nou pacte, pel Consell Català de Formació Ocupacional i Col·locació.

En un terreny més ampli, també cal fer referència a dos grans processos de negociació entre el Govern de la Generalitat i els agents socials: un es va desenvolupar els anys 89-90 i l'altre els anys 96-97, que encara està en curs.

En el primer procés es va arribar a acords en matèries com creació del PIRMI –el Programa interdepartamental de la renda mínima d'inserció–, promoció de l'habitatge protegit, foment de la competitivitat internacional de les empreses catalanes, formació i ocupació, compensació personal de la Generalitat per les desviacions de l'IPC i negociació col·lectiva dels empleats públics.

En el segon procés s'ha arribat a acords sobre creació d'un nou Consell de Treball, Econòmic i Social, que, quan aquesta cambra aprovi el text corresponent, ha de substituir l'actual Consell de Treball; el Pla de prevenció de riscos laborals, que ja s'ha esmentat, i la renda mínima d'inserció, respecte a la qual també s'ha tramès a aquest Parlament el Projecte de llei corresponent. Actualment, encara continua el procés negociador en les matèries d'ocupació i traspass de l'Inem –àmbit en el qual hem presentat un document molt obert a facilitar la participació de sindicats i patronals–, prevenció de riscos laborals i habitatge social. Aquests són els processos endegats i en marxa; dins del mes de maig, el president de la Generalitat es reunirà amb els agents socials per fer un seguiment i mirar d'impulsar aquest procés en la mesura del possible.

Finalment, he de fer una breu referència al tema dels nous enfocaments de les relacions laborals: pocs mesos després de la posada en marxa de la reforma laboral de 1994 ja vàrem comprovar que, en els aspectes de la creació de llocs de treball i la disminució de l'elevat percentatge de contractació temporal, la reforma no era suficientment eficaç. En el mes de març de 1995 vàrem formular la proposta del contracte estable, mitjançant un document que vàrem presentar al Consell de Treball. Aquesta proposta va generar un debat social molt ampli, i en tot moment el Govern de la Generalitat va deixar clar que era una aportació a la reflexió de tothom, i que si es trobava una formulació millor, sigui pel seu contingut, sigui pel consens que assolís, ho trobaríem positiu i no insistiríem en la nostra proposta. Volfem estimular tota la societat a debatre la precarietat i l'atur, a fi que s'hi aportessin solucions.

I això és el que està passant ara. L'Acord interconfederal per a l'estabilitat de l'ocupació, que conté una nova modalitat de contracte de treball per al foment de la contractació indefinida, és un pas en la bona direcció, i ens complau veure que diverses idees que havíem promogut a l'entorn de la proposta del contracte esta-

ble apareixen en l'acord: es mantenen els drets dels actuals contractats indefinidament, es redueix la incertesa del cost de les reduccions de plantilla, tancant el ventall de les indemnitzacions, i així s'impulsa l'estabilitat dels que ara estan contractats temporalment i els parats tenen més possibilitats de trobar una feina estable. Tot això ens referma en el nostre criteri d'afavorir un diàleg social pràcticament permanent.

Com es preveu l'evolució futura? L'escenari econòmic i social del futur immediat i també a mitjà termini se'ns presenta moderadament esperançador.

Hem vist que en el mes de març la taxa d'atur registrada s'ha situat en el 9,95%, és a dir, per sota del 10%. Des de 1980, la taxa inferior al 10% només havia aparegut en dues ocasions: el 1992 s'hi va mantenir durant quatre mesos, el 1996 durant dos mesos. Com que és de preveure que a partir d'ara l'atur continuarà baixant ininterrompudament fins a final d'estiu, una previsió raonable que es pot fer és que el 1997 pot presentar sis mesos, de març a agost, pel cap baix, una taxa d'atur registrat inferior al 10%.

D'altra banda, durant 1996, la taxa d'atur registrat va passar d'un 11,14% a un 10,22%, la qual cosa representa una disminució de gairebé un punt percentual. Si al 1997 es produís una baixa d'aquest ordre, fins i tot podria ser que, encara que després de l'estiu l'atur tornés a pujar una mica per raons estacionals, la taxa d'atur inferior al 10% es mantingués gairebé fins a final d'any.

Pel que fa al nombre total de parats registrats, durant l'any 1996 va disminuir en 21.000 persones, la qual cosa representa una disminució d'un 7,1%; el nombre de parats, segons l'EPA, va baixar en 24.000 persones, que representa un decrement del 4,7%.

Si tenim en compte altres indicadors, com els de la inflació, veiem que en l'àmbit estatal l'índex de preus al consum -IPC- del mes de març només va pujar el 0,1%; la inflació acumulada des del gener se situa en el 0,3%, i la taxa interanual en el 2,2%, quatre dècimes per sota del llistó de Maastricht, que ara és del 2,6%. Això ha permès que el Banc d'Espanya rebaixés per tercera vegada en aquest any el tipus d'interès, que ha situat en el 5,5%.

També en l'àmbit dels indicadors econòmics, hem de parlar dels escenaris que els organismes internacionals han previst fins a l'any 2000. Les previsions de l'OCDE, el Fons Monetari Internacional i la Unió Europea, en el moment en què es varen confeccionar els pressupostos de l'Estat, eren que el creixement de l'economia internacional s'accelerarà i que el 1998 serà del 2,5% per al conjunt dels països industrialitzats i del 3% per a la Unió Europea, que mantindrà el 3% durant 1999. En canvi, es preveia que l'any 2000 hi haurà una lleugera desacceleració dels ritmes de creixement: les previsions més recents indiquen una baixa de dos o tres dècimes en general, si bé per a Espanya augmenten fins al 3,2%.

De moment, les xifres de 1996, per a Catalunya i el conjunt de l'Estat, encara no són a tocar d'aquestes previsions: Catalunya va tenir un creixement del PIB de

l'1,9% i Espanya el 2,2%. Ara bé, les previsions són favorables, perquè les dades del quart trimestre de 1996 denoten una clara tendència al creixement: Catalunya ha crescut ja el 2,3% i Espanya, en el seu conjunt, el 2,6%.

Si posem en relació aquesta dada del creixement del PIB a Catalunya en un 1,9% durant 1996 amb l'evolució de l'ocupació i l'atur, observem el següent. Durant 1996 la xifra absoluta de població ocupada, l'EPA, va experimentar un increment de 57.000 persones, que representa el 2,7%; l'altre indicador de població ocupada, els afiliats als diferents règims de la Seguretat Social, ens dóna un 2,1% d'augment: tenim així que, amb un creixement del PIB -del producte interior brut- de només un 1,9%, l'ocupació ha crescut entre 2,1 i 2,7, segons l'indicador que s'utilitzi.

Una altra reflexió. Hem vist que el nombre d'aturats registrats va tenir una disminució del 7,1% durant 1996, i que l'altre indicador de l'atur, l'EPA, ens dóna una reducció del 4,7%: tenim, doncs, que, amb un creixement del PIB de només un 1,9%, l'atur ha baixat entre un 4,5% i un 7,1%, segons l'indicador que es faci servir. Per tant, podem afirmar que cau un dels -sembla- presumptes axiomes de la nostra economia: amb creixements del PIB per sota del 3% pot haver-hi creixement de l'ocupació i disminució de l'atur. Amb increments del PIB per sota del 3%. Això és el que ha succeït. En conseqüència, si l'expectativa d'evolució del PIB és d'un creixement de l'1,9 al 3%, la previsió de l'evolució de la població ocupada ha de ser de creixement, i l'evolució de la població aturada s'ha de preveure cap a la baixa.

Tot això no vol pas dir en absolut que vulgui enfocar el futur amb cap mena de triomfalisme. La conclusió a què podem arribar és que és raonable encarar el futur immediat, i també el mitjà termini, amb un optimisme moderat, perquè tenim a favor l'entorn econòmic i social, i que dependrà de l'encert dels esforços de tots plegats l'assoliment d'uns avenços satisfactoris en el futur, tant en l'aspecte de la creació de més llocs de treball, i més estables, com en el de la disminució de la població aturada.

Què convindria fer? Què podem fer? Si, com hem vist, tenim unes expectatives econòmiques raonables, raonablement favorables, és responsabilitat de tota la societat aprofitar al màxim aquesta conjuntura propícia per fer un avenç important en la reducció de les xifres de l'atur i en la creació de més llocs de treball, i que siguin també més estables. Tothom ha d'assumir una parcel·la de responsabilitat: partits polítics, patronals, sindicats, empresaris, treballadors, a més del Govern de la Generalitat, del Govern espanyol, dels respectius parlaments i de la Comissió Europea.

Hem de ser conscients que, si tenim davant nostre una bona oportunitat, també ens esperen esforços de molta envergadura, com per exemple passar amb èxit tot el procés de canviar de moneda per entrar a la moneda única europea. Al mateix temps que hem d'enfrontar-nos a aquests canvis que trasbalsen hàbits i rutines, haurem de continuar millorant la productivitat i la competitivitat, que faciliten la bona marxa de l'econo-

mia productiva i la preservació dels llocs de treball existents així com la creació de més ocupació.

D'altra banda, cap èxit parcial ens ha de fer afluir la tensió per reduir l'atur. Certament, cal celebrar si reduïm les xifres de parats en uns quants milers, però no hem d'oblidar mai que encara hi ha uns altres milers de persones, massa milers, que busquen angoixadament una feina i no ho aconsegueixen, amb tots els drames personals i familiars que això suscita. No podem acceptar de cap manera l'atur com un fet inexorable. Ens hem de rebel·lar positivament contra aquest fenomen, que podem combatre i reduir.

Ja hem dit que, si hi ha recessió econòmica, indefectiblement augmenta l'atur, i que, per tant, les mesures de foment de l'activitat econòmica són una base indispensable per a totes les altres mesures. Cal, doncs, continuar impulsant el creixement regular i sostingut de la nostra economia: cal fomentar l'economia productiva, millorar la competitivitat, estimular les exportacions, augmentar les accions de recerca i desenvolupament i seguir captant inversió estrangera. Tots els departaments de la Generalitat han de tenir presents aquestes finalitats, encara que, evidentment, uns hi podran incidir de manera molt més directa que altres.

Ens hem d'esforçar tots plegats a fi que el creixement anual del PIB s'acosti tant com sigui possible a les previsions del 3%, 3,2%, efectuades pels organismes internacionals. Ha de quedar clar, d'altra banda, que aquest creixement ha d'anar acompanyat de la prossecució de les polítiques de protecció del medi ambient, a fi que es conservi i millori la qualitat ecològica de l'entorn natural a Catalunya i que les generacions futures no es trobin un país degradat, sinó amb un bon equilibri entre la preservació de la natura i les activitats econòmiques humanes.

Tots els experts estan d'acord que, amb el volum d'atur que hem tingut i que encara tenim, si no s'ha alterat la convivència ciutadana és perquè, entre altres causes, les famílies han actuat com un matalàs que ha evitat que molts parats caiguessin en la desesperança: els joves que no aconsegueixen la seva primera feina, o que els costa tomar-ne a trobar una altra, poden subsistir, moltes vegades, perquè els seus pares els aixoplugen en el domicili familiar; les llars en què el pare ha perdut el lloc de treball aguanten perquè la mare aconsegueix una feina; etcètera. D'altra banda, l'entorn familiar és la plataforma que sovint facilita el contacte per trobar una feina. Encara que només fos per aquest doble paper, d'instrument de solidaritat i de canal per a la collocació, s'hauria de potenciar el suport a la família.

Cal continuar millorant tot el sistema educatiu. Amb referència a l'ensenyament universitari i a la formació professional reglada, cal millorar i perfeccionar els seus contactes amb tot l'entramat empresarial, a fi de facilitar el pas de l'escola al treball. Especialment pel que fa a la formació professional reglada, cal anar ampliant totes les actuacions que ja es fan del tipus de pràctiques compartides o formació en alternança amb el treball, a fi d'anar-nos aproximant al model alemany o al model dit de la formació dual. Al mateix temps, cal continuar els esforços per millorar la qualitat de l'ensenyament

en tots els seus nivells, perquè la mundialització creixent de l'economia exigeix que busquem la competitivitat pel camí de la major qualitat del nostre treball.

La formació ocupacional, tant la destinada a persones parades com la contínua, destinada a persones ocupades, és un complement indispensable del sistema educatiu reglat. Molts experts afirmen que, als tres factors de la producció que va estudiar David Ricardo —la terra, el treball i el capital—, cal afegir-hi la formació. És necessària una bona formació reglada inicial, però el procés formatiu ha de continuar durant tota la vida a fi de mantenir i millorar constantment la qualitat del treball. Per això, també és indispensable seguir millorant l'eficàcia de la formació ocupacional, sigui la destinada a persones aturades, sigui la contínua, destinada a persones que tenen una feina.

Cal seguir donant suport a l'economia social, que té un pes considerable a Catalunya, i un gran arrelament històric; a més, l'experiència ha demostrat que en situacions de recessió les diferents modalitats de l'economia social permeten resistir millor les crisis i salvar molts llocs de treball. Com que ara s'acaba de legislar per crear, al costat de la ja existent societat anònima laboral, la nova figura de la societat limitada laboral, que només exigeix un mínim de tres socis i un capital inicial de 500.000 pessetes —en comptes dels deu milions que s'exigien per a les societats anònimes laborals—, hi ha una bona oportunitat aquí per donar un nou impuls a l'economia social, aprofitant aquesta nova figura jurídica, que facilita molt la constitució de noves empreses. Per aprofitar aquesta oportunitat, farà falta un esforç de conscienciació, d'estímul i de finançament de les iniciatives associades per a la creació d'empreses.

La iniciativa de la Generalitat, creant el Servei Auto-empresa, ha tingut una gran acceptació social, i fins i tot ha estat imitada per altres administracions. Per tant, cal impulsar aquest Servei, a fi d'atendre tota la demanda social i aprofitar al màxim les possibilitats de creació de llocs de treball, en un temps en què les plantilles de les empreses grans mostren una tendència persistent a la reducció.

Els recents acords estatals dels agents socials per a la reforma laboral obren noves perspectives ocupacionals. L'Acord interconfederal per a l'estabilitat de l'ocupació estableix modalitats contractuals que han de beneficiar molt especialment importants sectors de la població, especialment els joves, els majors de quaranta-cinc anys i els aturats de llarga durada, a més de tenir com a objectiu significatiu estimular la contractació indefinida. Aquests pactes permeten esperar una millora del clima social i, si tots col·laborem en la seva adequada aplicació i desplegament, contribuiran al restabliment de la confiança en les expectatives futures i seran un element dinamitzador de l'activitat econòmica i de la creació d'ocupació.

Sobre la distribució i el repartiment del temps de treball, s'han formulat projectes utòpics, que vénen a dir que el que cal fer és repartir el treball existent entre tota la població activa —ocupats i aturats—, i així tothom tindrà feina. Aquestes postures parteixen de la visió pessimista dels que opinen que les noves tecnologies reta-

llaran el volum de treball global disponible, que l'atur és inevitable i que no hi ha més remei que repartir el poc treball que pugui quedar.

Aquestes simplificacions no tenen gaire valor operatiu, perquè el volum de treball existent en un país no és una espècie de pastís de dimensions fixes i que es pugui trossejar a gust del consumidor, sinó el resultat d'un entramat molt complex de tota mena d'operadors empresarials i econòmics, i que no es pot manipular amb procediments simplistes. Enfront d'aquestes visions estàtiques i pessimistes, cal estimular solucions imaginatives i creatives, que ens permetin aprofitar al màxim els moments de bonança econòmica i resistir amb el mínim de pèrdua de llocs de treball els moments de recessió.

En aquesta línia de pensament i d'acció, el que sí que és no solament possible, sinó també aconsellable i convenient, és estimular les reordenacions i adequacions del temps de treball que resultin de decisions acordades per empreses i treballadors i que permetin avançar cap a un increment de la contractació a temps parcial, de manera que hi hagi més persones que puguin accedir a un lloc de treball. Hi ha altres actuacions que es poden dur a terme en una empresa concreta, com a mesura per a evitar acomiadaments —és a dir, no es creen nous llocs de treball, però es conserven els existents—: és el cas de la Volkswagen, que, com a mesura transitòria, i per a evitar una reducció de plantilla, va pactar amb els seus treballadors una reducció del 20% de la jornada setmanal, amb una disminució del 15% del salari. És el que s'ha anomenat aplicació defensiva de la reducció del temps de treball.

Un altre gènere d'accions en sentit positiu consisteix a aprofitar al màxim les noves normatives que faciliten el canvi d'hores extraordinàries per temps lliure, i estimular la creació de nous torns de treball i noves contractacions a temps parcial.

També cal encoratjar una major utilització de les instal·lacions productives, a fi que es puguin implantar nous torns de treball, amb la creació de més llocs de treball que això comporta. En definitiva, és millor crear més llocs de treball i més estables, que no pas repartir targetes de racionament de les hores de treball.

Hi ha tota una sèrie de noves ocupacions, derivades d'unes noves demandes, que apareixen en una societat que ha anat canviant, que ha experimentat uns canvis en la seva piràmide d'edats. En l'anomenat Llibre blanc de Delors i en altres documents semblants ja s'han descrit minuciosament aquestes noves vetes o filons de nous treballs de proximitat, és a dir, una gran varietat de serveis a les persones. D'aquest camp poden sortir noves iniciatives i activitats econòmiques, que comportin la creació de més llocs de treball. Per exemple, els ajuts a persones d'edat avançada i a persones dependents, les assistències a domicili, els ajuts a joves amb dificultats, els treballs vinculats a la millora dels habitatges, amb els transports locals, amb el desenvolupament de serveis d'oci i cultura, urbanisme local, assistència especialitzada a l'hoteleria, etcètera. També els derivats de les noves tecnologies i necessitats: experts en telecomunicacions, biotecnologia, medi ambient, etcètera, tot amb totes les seves especialitzacions i variants de cada

un d'aquests grans blocs —de telecomunicacions, biotecnologia i medi ambient.

Cal que tothom —administracions i societat— prengui consciència de les possibilitats d'aquests nous jaciments d'ocupació, de manera que els joves, a més de trobar la seva oportunitat de treball en les ofertes de les empreses, també estiguin preparats per utilitzar l'autoocupació, identificar els serveis que podrien prestar, gràcies als coneixements que han adquirit, i generar així el seu propi lloc de treball. D'altra banda, també és convenient seguir conscienciant les entitats financeres, a fi que augmentin el seu suport a aquestes iniciatives.

Els interlocutors socials a Catalunya han estat capdavanters en la implementació de la cultura del pacte en el món de les relacions del treball. El progrés continuat a Catalunya d'un sistema basat, cada vegada més, en el diàleg i la concertació, és la peça clau per consolidar el marc català de relacions laborals.

Amb tot el respecte a la seva llibertat, penso que és bo demanar a les organitzacions sindicals i empresarials de Catalunya que impulsin acords laborals, tot partint de l'autonomia de les parts i de la responsabilitat compartida, a l'hora d'establir les pròpies vies d'entesa, especialment en aquest moment de l'aplicació dels pactes laborals recentment signats a nivell confederal i del que suposarà la seva plasmació legislativa. En aquest terreny, saben que poden comptar sempre amb la col·laboració de la Generalitat, com ho demostra tot el conjunt d'actuacions que he detallat abans.

En diferents àmbits internacionals, i concretament en l'esmentat Llibre blanc de Delors, s'ha recomanat, com a mesura per fomentar l'ocupació, que es procuri reduir els costos no salarials de la mà d'obra, especialment de la menys qualificada.

Aquestes mesures no són fàcils de portar a la pràctica, perquè són complexes. S'ha de potenciar una política fiscal com un instrument important, però menys importants són, en aquest cas, les cotitzacions a la Seguretat Social, que actuen com un impost sobre el treball, produint el seu encariment, mentre que el factor capital no té aquesta càrrega. Això és el que s'anomena la *cuña* fiscal, que distorsiona els costos i produeix una situació de desequilibri, que fomenta l'atur. Com a conseqüència, es tendeix actualment a demanar una reducció de la *cuña* fiscal i, per tant, dels costos indirectes de la mà d'obra. Les propostes en aquest sentit plantegen una reducció general de les cotitzacions socials de treballadors i empresaris, o bé reduir o suprimir aquestes cotitzacions pel que fa als treballadors de menor qualificació, per als quals el problema del cost del treball és més determinant.

Evidentment, qualsevol reducció d'aquest tipus hauria d'anar acompanyada de mesures de finançament alternatiu, per tal d'evitar un increment del dèficit de la Seguretat Social, o desequilibrar-lo, senzillament. Les vies alternatives de finançament compensatori podrien assolir-se a través de l'IVA, l'ecotaxa o altres impostos.

Fins aquí els he parlat de moltes coses, però m'ha semblat oportú reservar cap al final un espai de temps per informar-los sobre l'estat de les negociacions per al traspàs de l'Inem.

És conegut que Convergència i Unió va pactar amb el PP, amb motiu de la investidura del president Aznar, la transferència de les polítiques actives d'ocupació de l'Inem. El mes de setembre passat s'iniciaren les negociacions i el mes de novembre fou suspesa la prevista reunió de la Comissió Mixta de Traspasos perquè el nivell d'acord assolit fins al moment no s'estimava prou satisfactori per part catalana. Poc després es publicà la Sentència del Tribunal Constitucional, del 28 de novembre de 1996, sobre el recurs promogut pel Govern d'Euskadi contra determinats preceptes de la Llei d'infraccions i sancions en l'ordre social, que, en essència, si bé defineix les prestacions d'atur com a elements del sistema de Seguretat Social, d'altra banda diu que corresponen a les comunitats autònomes determinats aspectes del procés de tramitació i control de les esmentades prestacions i subsidis d'atur.

Represes les negociacions, en base a aquesta nova situació, em plau confirmar a aquesta cambra que per al dia 9 del mes entrant s'ha fixat data de reunió de la ponència tècnica de la Comissió Mixta, que haurà de donar la seva conformitat, o no, a la proposta d'acord que s'està negociant i que, després de la meua entrevista amb el ministre Arenas, del dia 21 del corrent, i de la reunió de treball dels equips negociadors del següent dia 22, serà seguida per una nova reunió dins la setmana que ve. En aquesta reunió esperem que es pugui confirmar la impressió treta de les esmentades reunions dels dies 21 i 22, que hi ha una raonable aproximació de posicions. Evidentment, el nivell de les converses és més satisfactori que com estava la situació el mes de novembre, en el moment de la suspensió de la Comissió Mixta, i que la posició del Ministeri era la de traspassar estrictament les polítiques actives d'ocupació.

En resum, tenim el convenciment que, si les coses continuen pel camí dels darrers dies, la reunió de la ponència del dia 9 de maig donarà pas seguidament a la convocatòria de la Comissió Mixta de Transferències, que ha de sancionar jurídicament i políticament la qüestió del traspàs a la Generalitat de Catalunya de la intermediació laboral, de les polítiques actives d'ocupació i de les *oficinas de empleo* de l'Inem, culminant, així, l'assoliment d'una part essencial dels objectius assenyalats per aquesta cambra en relació amb el traspàs de l'Inem.

Per acabar, voldria insistir només en dues idees bàsiques: primer, no ens hem de resignar a acceptar els elevats nivells d'atur com un element inexorable del nostre futur; segon, tenim al nostre favor els indicadors socials i econòmics per als propers anys, i depèn en gran part de l'esforç de tots plegats que es pugui anar reduint l'atur i augmentant l'ocupació.

Senyor president, senyores i senyors diputats, moltes gràcies per la seva atenció.

El president

Moltes gràcies, honorable senyor conseller.

La sessió es reprendrà aquesta tarda a les quatre.

Se suspèn la sessió.

La sessió se suspèn a un quart d'una del migdia.

La sessió es reprèn a les quatre de la tarda i cinc minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat dels vicepresidents primer i segon, i del secretari primer. Assisteixen la Mesa l'oficial major i les lletrades Sra. Andreu i Fornós i Sra. Folchi i Bonafonte.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat dels consellers de Governació, de Política Territorial i Obres Públiques, i de Treball, la consellera de Justícia i els consellers d'Indústria i de Benestar Social.

El president

Es reprèn la sessió.

Prossegueix el debat amb les intervencions dels representants dels grups parlamentaris. L'ordre d'intervenció serà de menor a major. En primer lloc, té la paraula el Grup Mixt, i en el seu nom el diputat senyor Salvador Morera, per un temps màxim de trenta minuts.

El Sr. Morera i Tanyà

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, un debat sobre l'atur i la creació d'ocupació és sempre interessant i convenient. És interessant perquè, sense cap mena de dubte, aquest és el problema que preocupa més les persones aturades, però també les que disposen d'un contracte laboral temporal i fins i tot d'un contracte indefinit –certament, la transformació permanent de l'economia i dels avenços tecnològics ha provocat en pràcticament tothom una gran incertesa sobre el seu futur laboral–, i és convenient sempre, fins i tot ara que gaudim d'una conjuntura favorable.

L'atur registrat a Catalunya està per dessota de la mitjana europea, en concret, un 9,95%; l'IPC i els tipus d'interès estan en uns baixos històrics i l'economia en conjunt sembla entrar en un procés de reactivació. I dic que fins i tot ara és convenient perquè també en aquestes condicions favorables Catalunya compta, segons les dades de l'EPA, al voltant de mig milió de persones que voldrien treballar i no poden fer-ho.

És evident que el segle XX passarà a la història per ser un dels segles més convulsius. En el camp del treball, per exemple, s'ha passat de l'arada romana al teletreball. Aquestes alteracions i, fins i tot, mutacions obliguen a canvis en els processos de producció, a l'organització del treball, a les polítiques d'ocupació i sobretot en les mentalitats i costums dels agents econòmics. Coincideix, per tant, aquest tombant de segle amb una època de canvis o, millor dit, de canvis permanents i constants. Alguns ja s'han aventurat a denominar-la com la tercera revolució industrial.

Sigui com sigui, qualsevol política econòmica ha de ponderar de forma escaient aquest fenomen, si vol aconseguir que la seva economia –per cert, cada cop més internacionalitzada– sigui competitiva. I aquest concepte de competitivitat s'erigeix en la clau de volta de qualsevol sistema econòmic, ja sigui en la vessant negativa, és a dir, reducció de costos i, per tant, també dels laborals i socials, o ja sigui en la positiva: la competitivitat és condició necessària per mantenir i crear llocs de treball.

2900

Per poder començar a parlar sobre quins efectes té i tindrà per al nostre mercat de treball aquesta època de canvis que comencem a viure, cal abans recordar en quina situació ens trobem. Sense cap mena de dubte, Catalunya i Europa, en general i malgrat la millora conjuntural actual, no es troba des del punt de vista pressupostari en el millor moment per afrontar nous reajustaments econòmics. Europa, tot i que amb realitats estatals i regionals diferents, arrossega un atur estructural massa elevat, per la qual cosa l'impacte de la mundialització de l'economia, de la societat de la informació i de les noves tecnologies, si no s'aconsegueix una correcta adaptació, generarà un nou atur, que se sumará a l'estructural.

Des dels anys setanta Europa arrossega un atur endèmic. Tot i que la mitjana de l'atur a partir del 91 ha baixat de mitjana un 4%, les successives recessions econòmiques han sedimentat una desocupació quasi permanent. Fa molt que ja no es parla de l'atur tècnic, i economies tan consolidades com, per exemple, l'alemanya coneixen taxes de desocupació que feia molts anys que no patien. En el camp del treball s'imposen nous conceptes i noves formulacions. Cada vegada els estats i les nacions d'Europa i llurs economies es veuen més incapacitats per complir els mandats constitucionals de fer efectiu el dret al treball. En el cas de l'Estat espanyol, cal recordar l'article 40 de la Constitució, quan diu: «Els poders públics de manera especial realitzaran una política orientada cap a la plena ocupació.» Doncs bé, senyores i senyors diputats, cal constatar que quasi vint anys després aquest mandat constitucional no només no s'ha pogut complir, sinó que l'Estat espanyol continua estant al furgó de cua dels països europeus pel que fa a l'atur.

Si encara no s'ha solucionat aquest llast endèmic de la desocupació a Europa i a Catalunya i ja no diguem a Espanya, permeti'm que em pregunti si serem capaços d'afrontar amb èxit els reptes d'aquesta nova era. D'entrada, cal que nosaltres —és a dir, Parlament de Catalunya—, conjuntament amb les altres administracions competents, tinguem l'habilitat i la decisió imprescindibles per anticipar-nos als canvis que redefiniran la societat del demà i que aniran des de noves formes de vida a l'adaptació als moviments demogràfics de les noves aspiracions de medi ambient, a la internacionalització quasi total de l'economia, passant per la revolució tecnològica. D'aquesta capacitat, no ja d'adaptació, sinó d'anticipació, en dependrà en gran mesura la marxa de l'ocupació a Catalunya.

Per resoldre el problema de l'atur, el vell i el nou, no existeixen solucions miraculoses. Són molts els components que s'han de tractar per explicar no ja la realitat actual, sinó els camins òptims de futur. Amb tot, s'ha de recordar que l'ocupació, si més no des de la vessant econòmica, no és res més que l'última anella d'una cadena, cadena que comença per la reactivació econòmica, passa després per la confiança del teixit empresarial, per l'increment de l'estalvi i la inversió, i finalment, lligat al consum, tenim la creació d'ocupació.

Arribats aquí hem de fer tres recordatoris, encara que puguin semblar innecessaris, però al mateix temps evidents. La lluita contra l'atur ha de ser l'element

prioritari de qualsevol política, fins i tot la d'aquest Parlament, entre altres coses perquè, indistintament de si podem tenir més o menys competències, la guia, el fonament, l'eix vertebrador de la nostra política pressupostària ha de tenir, sense cap mena de dubte, com a objectiu rebaixar les taxes d'atur i crear ocupació. Segon, tan important és el manteniment de les cobertures socials per desocupació com els diners que es destinen a mantenir i augmentar els nivells de treball, és a dir, les polítiques actives. I per últim, que a menys atur més diners a ampliar la cobertura de l'estat del benestar i per crear nova ocupació. L'evolució global de l'economia, les polítiques econòmiques repartides en dos nivells administratius a Europa i a Espanya..., bé, dos i mig: Catalunya, tot i que no tenim massa competències, per no dir ben poques, en política econòmica, però alguna hi cosa podem fer. I tercer element bàsic, el mercat laboral. Esdevenen els tres grans eixos que configuren la problemàtica de l'ocupació.

No aportó res de nou quan afirmo que l'economia a gran escala sofreix unes evolucions pendulars quant a creixement i recessió. Ja he dit d'entrada que l'ocupació requereix per naturalesa un grau elevat d'estabilitat econòmica. En conseqüència, quan la durada d'aquesta i una tendència al creixement es donen, la creació de llocs de treball, per pura lògica, s'ha de produir. Aquest principi, però, no sempre es dona. En el cas espanyol i, en menor mesura, en el cas català, per exemple, creixement i ocupació no es donen o, millor dit, no es donen amb la mateixa magnitud. Essent un dels estats europeu, l'espanyol, amb unes taxes de creixement més elevades, encara no s'ha invertit la tendència de creació neta de llocs de treball, i aquest ha de ser, sense cap mena de dubte, un dels principals elements de reflexió. Per tant, i com a conseqüència del que acabo de dir, no qualsevol tipus de creixement és òptim. S'ha d'estimular, recolzar i fomentar, des dels poders públics, un creixement sostenible, és a dir, estable, respectuós amb el medi i que ajudi al reequilibri territorial i una inversió que potenciï la competitivitat. A fi de comptes, riquesa contra especulació.

De les polítiques econòmiques, cal destacar dos aspectes: el paper cada cop més decisiu de la Unió Europea i el comportament particular de les àrees en què aquesta se sol dividir: política pressupostària, fiscal, monetària, industrial, etcètera. Per les orientacions de Maastricht i pels principis que animen la Unió Econòmica i Monetària, el poder de la Unió Europea és i serà cada vegada més gran; la necessària coordinació de les polítiques estatals i els mateixos plantejaments fundacionals de la Unió Europea fan que les seves previsions, recomanacions i directrius de futur siguin el camí a seguir pels governs estatals i regionals europeus. És des del pes d'aquest fet que avui dia no es pot parlar d'atur a cap lloc de la comunitat sense esmentar la doctrina europea.

D'aquesta forma, cal avui i aquí recordar a grans trets els principis del pacte de confiança, una acció de la Comissió Europea a favor de l'ocupació a Europa. Aquest pacte, i el seu desenvolupament sobre la base del Llibre blanc per al creixement, la competitivitat i l'ocupació, de 1993, marca les estratègies globals i les polítiques concretes a seguir. Arrenca amb la voluntat

i la necessitat d'obtenir una política econòmica sana, a partir de l'avenç definitiu vers la Unió Econòmica i Monetària i la introducció de l'euro a partir de 1999. La via elegida per aconseguir la moneda única es considera un gran instrument al servei del creixement i del treball, ja que el marc econòmic de la Unió Econòmica i Monetària no destrueix ocupació, sinó que suprimeix la incertesa que actualment frena les inversions. I cal recordar un fet incontestable, que és d'aplicació també en el nostre cas: els ajustaments que avui es requereixen són el preu que paga la collectivitat pels errors del passat. Per exemple, jo recordo que el nostre Grup, en el debat de pressupostos del 97, ja vam recordar que nosaltres aplicàvem el nostre propi Maastricht, és a dir, un ventall de condicions que feien i obligaven a reduir al màxim les despeses pressupostàries i a controlar el dèficit i d'altres dades pressupostàries.

El pacte, per tant, per la confiança dissenya, doncs, els senders per on han d'evolucionar les polítiques per a mantenir i crear ocupació. Permetin-me que em cenyeixi, davant l'elevada diversitat i complexitat del pacte, a aquells aspectes que poden i haurien de tenir una correcta aplicació al nostre cas, és a dir, Catalunya: creació d'un marc econòmic favorable, suport a les petites i mitjanes empreses, reforma del sistema d'ocupació, descobrir els grans filons del treball del futur. I davant d'aquests grans objectius que ara detallarem, en quines condicions es troba Catalunya? Serem capaços de superar els reptes que impliquen?

El primer –com he dit– fa referència a la creació d'un marc econòmic favorable. La Comissió Europea, com ja s'ha dit, aposta pel creixement sostenible, per un impuls de la demanda i per la inversió productiva. Consegüentment, demana una política financera sanejada, el control del dèficit i l'estabilitat monetària. Amb això s'aconsegueix el control de la inflació, la baixada dels tipus d'interès i la reactivació del consum.

Hem de dir, a grans trets, que l'economia de l'Estat evoluciona favorablement cap a aquests propòsits: l'acompliment dels objectius de Maastricht ha esdevingut l'única política financera a seguir; per tant, sembla que el més que possible ingrés de l'Estat espanyol –per cert, ratificat ahir en les previsions que fa la Comissió Europea– en el primer cicle de l'euro hauria de permetre, primer, evidentment aconseguir les dades macroeconòmiques exigides per a aquesta fita, però necessàries també pels propis dèficits, com he explicat, i segon, la tranquil·litat i confiança en els mercats per generar creixement i, previsiblement, ocupació. I el Govern del Partit Popular ha elaborat un conjunt de mesures que, amb el nom de Pla d'estabilitat, pretén precisament substituir l'actual Pla de convergència, per aconseguir donar l'estabilitat i confiança necessaris després d'ingressar a l'euro. Ja sigui abans o després de l'entrada a la primera fase de la Unió Econòmica i Monetària, que es farà evident que el control del dèficit i la millora del deute seguiran sent dos requisits d'estricta compliment en l'execució dels pressupostos públics. Doncs bé, en el cas de Catalunya, que la primera obligació, que la nostra primera obligació segueix essent la de millorar el sistema de finançament, ja sigui per les exigències de les pròpies finances, ja sigui per les repercussions di-

rectes o indirectes, però sempre negatives, de les finances de l'Estat a casa nostra, per sortir-ne en alguns casos perjudicada..., molt ens temem que una de les principals recomanacions de la Comissió Europea en aquest apartat, com és que la reducció de la despesa pública no ha d'impedir el manteniment de despesa en inversió en capital humà, investigació, recerca i infraestructures. Doncs bé, si Espanya segueix essent un dels països europeus que menys diners destina a innovació i desenvolupament, ara que entrem en aquest període de contenció pressupostària generalitzada, com es poden garantir uns fons públics mínims en recerca? I ja no parlem d'infraestructures: qualsevol economista sap que els avenços en comunicacions i la creació d'entorn són elements bàsics per a l'estímul a la reactivació econòmica. Per tant, Catalunya, que pateix un tractament extremadament restrictiu per part de l'Estat en aquest terreny, quan podrà estar a l'alçada dels nivells europeus? I la rebaixa substancial prevista en peatges, quan arribarà realment? Llavors, com podem exigir competitivitat a les nostres empreses si encara no som capaços d'ofertar un marc adequat en infraestructures?

Segon apartat: ajudes a les petites i mitjanes empreses. El mateix informe de la Comissió assegura que són aquestes empreses les que creen ocupació a Europa. Davant d'aquesta constatació, hem de dir que estem o que hauríem d'estar de sort, ja que el 95% de la població activa de Catalunya del sector privat treballa en petites i mitjanes empreses. Si observem amb deteniment l'evolució empresarial a Catalunya en els darrers anys hem d'arribar a dues grans conclusions. Primera: la pèrdua de llocs de treball es produeix substancialment, i a grans trets, entre les grans empreses, per exemple, multinacionals amb inversions a Catalunya, com SEAT, actualment, Nissan, Olivetti, etcètera, mentre es constata en segon terme un grau d'adequació important de les «pimes» pròpies a les necessitats del mercat i en especial a la competitivitat. Per exemple, l'auge de les exportacions que s'han multiplicat per un 3,5% als darrers deu anys, i més de tres mil empreses catalanes exporten més d'una quarta part de llur producció. Conclusió: hem de centrar la major part de l'atenció pública en aquestes empreses, i la millor forma és ajudar a mantenir i augmentar la seva competitivitat, i al nostre entendre això s'aconseguirà, primer, impulsant el pla actual de foment de competitivitat, en tots els seus vessants, i especialment, per exemple, aquells que afecten directament les exportacions. Per tant, demanem que les ajudes, les col·laboracions, les dotacions pressupostàries suficients es facin cap al Copca i el Cidem, que és una bona experiència, però que han de millorar les seves infraestructures i sobretot el seus recursos.

Però també s'ha de valorar la millora de l'entorn financer: per exemple, hem d'aprofitar la baixada dels tipus d'interès; hem de millorar –que en el cas català fins fa poc i ara encara és essencial– l'accés de les empreses al crèdit. Per tant, les transformacions o les modificacions que últimament ha sofert o, millor dit, ha tingut l'Institut Català de Finances, s'han d'orientar precisament en el fet que aquest Institut, aquest organisme públic faci realment de banc industrial i de banc al ser-

vei de les empreses catalanes, i també millorar o estimular el crèdit privat cap a les nostres empreses, que hem de recordar que d'un temps cap aquí ha estat el seu gran problema. Quan parlem de competitivitat, per exemple, l'accés que tenen al crèdit –i ja no diguem en bones condicions–, però l'accés que tenen al crèdit les empreses d'Europa comparades amb les catalanes, fins fa ben poc, que per sort hem tingut la baixada de tipus d'interès, però l'accés no es pot comparar: a Europa s'aconsegueix un crèdit industrial pràcticament en un dia, quan a Catalunya han de passar en molts casos setmanes i fins i tot mesos perquè s'aconsegueixi i, a més a més, en males condicions. Per tant, millora de l'Institut Català de Finances en aquest sentit, fer-lo molt més àgil, molt més flexible, i estimular els bancs i caixes que donin aquest servei cada vegada més important per a la nostra indústria; l'accés a la investigació i la innovació també per a les «pime» catalanes; reduir el cost i la qualitat de l'energia elèctrica: com saben vostès, el sector elèctric passa en aquests moments per una reestructuració a nivell estatal que no se sap exactament com acabarà, però el que sí que hauria de comportar, com a mínim, és la millora de la qualitat del servei, és a dir, menys tallades i, sobretot, el rebaix del cost de l'energia; així com reduir la pressió fiscal: ja se n'ha parlat aquest matí, en la intervenció del senyor conseller, però a nosaltres només ens agradaria citar, per exemple, el cas del País Basc pel que fa a alguns tipus d'impostos com, per exemple, el de societats, que no té res a veure amb el que pateixen les «pime» catalanes. Per tant, ens agradaria un nou marc pel que fa a la pressió fiscal a les «pime». També suport a l'economia social, a les cooperatives, a les societats anònimes laborals i també a les futures –com ha anunciat aquest matí el senyor conseller– societats limitades laborals.

Però aquest suport s'ha de concretar, i s'ha de concretar amb un suport en els pressupostos, i per tant, no més retallades d'aquest tipus d'empreses, sinó que el que s'ha de fer és just el contrari: millorar les dotacions pressupostàries que serveixin per fomentar la competitivitat i també l'ocupació en aquest sector que –com molt bé ha dit el conseller aquest matí– és un sector que pateix alts i baixos, però que en moments difícils sol ser un sector que manté les quotes d'ocupació i de llocs de treball. Per tant, senyor conseller, permeti'm que li digui, com ja vam dir en el debat de pressupostos, que s'han de mantenir totes les transferències i tots els diners que van destinats precisament a millorar la competitivitat d'aquest tipus d'empreses, les cooperatives i les societats anònimes laborals.

Tercer: reforma dels sistemes d'ocupació. La Comissió Europea aposta, per als propers anys, de forma clara, per la reactivació i reforma dels sistemes estatals d'ocupació. Declara la necessitat de profundes reformes estructurals que abastin diferents àmbits i diferents nivells. Crec que és interessant destacar dues aportacions: reforma dels sistemes de treball i foment de la mobilització local. Alguns països ja fa temps que han començat a redefinir de dalt a baix els seus sistemes d'ocupació, i en alguns casos, com el de Portugal, per exemple, amb resultats espectaculars: en aquests moments, Portugal té una taxa d'atur del 7,5%. En aquest apartat s'inclouen dos grans elements per a afrontar l'ocupació

i l'atur: els sistemes administratius de col·locació i el pagament de les cobertures socials. I la gran pregunta que sorgeix tot seguit és: quines polítiques actives d'ocupació s'han d'aplicar, mantenint al mateix temps l'elevat nivell de prestació social que constitueix una de les característiques essencials del model de societat europeu?

Centrant-nos d'entrada en la primera qüestió, val a dir que a l'Estat espanyol s'ha encetat una doble dinàmica: l'entrada del sector privat en els sistemes de col·locació i el traspàs de l'Inem a la Generalitat. De la transferència de l'Inem s'ha de dir que fa almenys un any que està «al caure», bo i reconeixent que no se sap exactament què ha de caure. M'explico: l'acord d'investidura i governabilitat entre el Partit Popular i Convergència marcava tres grans enfocaments, tres grans eixos del que hauria de ser el traspàs de l'Inem, d'una part de l'Inem, a la Generalitat, que se centrava en les matèries d'ocupació i Inem, formació ocupacional, Fons social europeu; es parlava de la totalitat dels serveis de col·locació –oficines de l'Inem, registres de contractació, etcètera–, polítiques actives d'ocupació. En formació ocupacional cal destacar, si es complís, la modificació del Consell General de la Formació Professional, en el qual intervindria la Generalitat, i en el Fons social europeu també una major incidència de la Generalitat. Aquestes eren les previsions pel que fa referència a l'acord aquest d'investidura. Van anar passant els dies, van anar passant els mesos; en un moment determinat vam sentir dir en aquesta mateixa cambra, pel mateix conseller, que fins i tot en un cert moment es parlava d'administració única, és a dir, que la idea que s'havia fet servir per al Departament d'Agricultura i les transferències d'agricultura, com podia ser la idea de l'administració única, és a dir, que l'administració de referència en aquest terreny a Catalunya sigui la Generalitat. També es podria aplicar en el món laboral i en el món de l'ocupació. Per tant, es tenia una previsió d'una certa integralitat en les transferències.

Doncs bé, el que pretenia ser una administració única, amb el traspàs de les polítiques actives i, si més no, la majoria de les passives, i d'una forma conjunta, ara sembla convertir-se en un nou tipus de transferència que assumeix el nom –i ho transmeto tal com vaig llegir-ho a la premsa– de model de convivència. Comprenem que hi han dificultats tècniques en el traspàs, i en som absolutament conscients: aquest no és un traspàs senzill –ho reconeixem–, ni en valoracions ni en moltes altres qüestions tècniques, però, és clar, és més difícil quan el Partit Popular bàsicament –el Partit Popular i també al seu dia el PSOE– reivindica el principi de caixa única i, per tant, posa obstacles sobretot pel que fa al traspàs de les polítiques passives. I fins i tot fa quatre dies, per posar un exemple, el senyor Griñán, quan parlava sobre la pensió d'invalidesa que es donava al senyor Idígoras, deia que la Seguretat Social definia, era un nou model de definició de l'Estat espanyol; suposo que es referia a la Seguretat Social i al seu déficit, com a element de definició de l'Estat espanyol. Però si, des del Partit Popular ara, i abans el PSOE, si aquest és un element de definició del mateix Estat, entenem que hi hagin aquestes dificultats, fins i

tot quan s'ha posat negre sobre blanc en el pacte entre PP i Convergència –i Unió, certament, perdó: i Unió.

El model de convivència: com es plasma, senyor conseller? En una mateixa oficina de funcionaris, és a dir, compartint una mateixa oficina de funcionaris de les dues administracions? Això, senyor conseller, millorarà o empitjorarà l'eficàcia del servei? La Generalitat acabarà decidint qui pot cobrar l'assegurança d'atur, sí o no? Aquest matí l'he escoltat amb molta atenció i un d'aquests apartats que va sortir també a la premsa, com el de les reivindicacions de la Generalitat, tampoc ha quedat clar; fóra bo que ho aclarís. Quan s'acabi de redissenyar el model de servei públic d'ocupació a tot Espanya, entre sindicats, patronal, Administració central, quines garanties tenim que no s'acabarà desvirtuant l'anomenat model de convivència? Aquestes són qüestions que ens fem i que sembla que seria bo que s'anessin aclarint al llarg d'aquest debat.

I l'altre gran aspecte de la reforma dels sistemes d'ocupació és el foment de la mobilització local. Certament, la diversitat de situacions d'atur individuals, les necessitats i potencialitats de cada territori, la complexitat dels sistemes d'ocupació, aconsellen que a nivell local s'imposi cada vegada més que l'Administració local s'imposi cada vegada més com a administració pertinent. És per això que la Comissió Europea recomana la descentralització dels diferents components dels serveis d'ocupació cap a aquest nivell i, al mateix temps, demana que es renovi la confiança per les iniciatives locals i l'ocupació. Nosaltres entenem que en aquest terreny encara des del Govern de la Generalitat no s'ha fet prou. Esperem i desitgem que a partir dels nous traspassos a favor de la Generalitat, quan es consumin, i la gestió d'una cada vegada més gran dotació de fons europeus per a les iniciatives locals de desenvolupament i ocupació inverteixin aquesta tendència.

Un altre gran aspecte que augura la Unió Europea és el descobriment dels grans filons del treball del futur: les noves necessitats que comporta una realitat canviant impliquen també una reforma de gran abast sobre les relacions laborals i sobre les mentalitats quant a organització del treball i a formació. Europa anima a anticipar-se als canvis que ja comencem a patir, i ho fa proposant dues línies d'actuació: aconseguir un nou equilibri entre flexibilitat i seguretat del treball i apostant per l'educació i formació al llarg de tota la vida.

Les noves propostes de repartiment del treball, de reducció de la jornada laboral, de la generalització de formes de treball, anomenades atípiques i la reestructuració del temps de treball són elements de debat en la majoria de països europeus; en canvi, a l'Estat espanyol encara s'està en el primer estadi. És a dir, la conveniència o no de valorar el treball com un element més de la competitivitat de les empreses. El passat dia 7 d'abril la patronal estatal i les cúpules sindicals estatals van tancar un acord: el de l'estabilitat en el treball i la negociació col·lectiva; d'aquest ens agradaria destacar tres aspectes: l'acord d'entrada, per si mateix, és positiu; el nivell de concertació social ens homologa, en aquest cas, a la major part de països europeus, per tant, d'entrada és bo.

L'abast de l'acord. L'ocupació té, a l'Estat espanyol, tres característiques: no se'n crea suficient, l'atur ha adquirit unes dimensions abismals, fins i tot ara, en època de bonança econòmica, i la mala qualitat de la nova contractació. Jo diria, d'entrada, que cal felicitar especialment els sindicats per la gran maduresa demostrada. Resumint l'acord, es pot dir que, a canvi d'un acomiadament procedent més barat i d'una ampliació de les seves causes, es vol reduir la precarietat laboral. És per això que ara cal exigir que l'empresariat faci efectius els compromisos de conversió paulatina dels contractes temporals en indefinits i que el Govern central modifiqui el marc fiscal per tal d'incentivar aquesta tendència. I per últim, la seva efectiva aplicació a Catalunya. A aquest apartat ja m'hi referiré al final, però permetin-me que des del nostre Grup tinguem alguns interrogants sobre l'aplicació real d'aquest acord a nivell estatal que es pugui fer a Catalunya per diverses circumstàncies.

En resum, crec que aquesta nova reforma, que per cert intenta evitar les conseqüències negatives de l'anterior, servirà per aconseguir un doble objectiu: potenciar la contractació indefinida –cal recordar que aquesta significa només el 4% de la contractació actual, només el 4%– i contribuir a la competitivitat de les empreses.

Pel que fa a l'ocupació –molt ràpidament–, a Catalunya disposem d'un model propi de formació ocupacional. A Catalunya, l'any 95 es van endegar uns 8.000 cursos i hi van intervenir més de 130.000 alumnes; per tant, això demostra d'entrada que el sistema, en principi, té un bon grau d'acceptació, però en canvi també sembla adequat demanar al Govern la conveniència de procedir a tots els canvis necessaris per tal de garantir l'accés a aquests cursos als col·lectius més desfavorits, amb especials problemes per a la seva inserció en el món laboral. És, per tant, absolutament imprescindible que s'esmercin els esforços i els recursos adequats en educació i formació.

En resum, i per acabar, senyores i senyors diputats, vostès han pogut comprovar que la nostra intenció ha estat la de fer un debat constructiu i amb un to positiu al voltant del problema que més preocupa la nostra ciutadania, és a dir l'atur. A més, hem de recordar...

El president

Senyor diputat, he de dir-li que se li ha acabat el temps.

El Sr. Morera i Tanyà

Ja acabo, senyor president. A més, hem de recordar les profundes i implicades complicacions que té aquesta nafra en la nostra societat actual.

I per acabar, senyor president, si m'ho permet –només trenta segons–, només una petició, una petició als agents socials i al Govern de Catalunya: nosaltres, com molta altra gent, entenem que ha arribat l'hora de procedir a un gran pacte a Catalunya, també, a favor de l'ocupació. Necessitem crear el nostre propi àmbit de confiança, un pacte que reculli totes les especificitats econòmiques, empresarials i laborals de Catalunya i que adapti, fins allà on sigui possible, la reforma laboral

2904

a la nostra realitat, i així treballar conjuntament a Catalunya per un sol objectiu amb dues vessants: el creixement econòmic sostingut i l'ocupació.

Moltes gràcies, senyor president; senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula el diputat senyor Josep Huguet, també per un temps màxim de trenta minuts.

El Sr. Huguet i Biosca

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, hem sentit aquest matí la intervenció del senyor conseller en relació amb el debat d'atur i ocupació, i d'entrada hem de dir que des d'Esquerra Republicana veiem que qualsevol política integral de lluita contra l'atur ha de sustentar-se, com a mínim, sobre quatre suports: una eficient política d'ocupació i mediació, una intel·ligent política de formació professional, una política industrial amb visió estratègica i una política d'inversió pública amb funcions contràctiques. A aquests temes intentaré referir-me al llarg de la meua intervenció i obviaré, de moment, el ball de dades, per si queda temps al final per entrar-hi. Només dir-li que tot és relatiu en el tema de les dades. Vostè feia comparacions en relació amb les comunitats autònomes espanyoles; no crec que aquest sigui precisament un bon mirall i, en tot cas, penso que seria bo comparar-se a nivell europeu, i aquí sí que de moment estem bastant per sota de les expectatives dels països avançats: Catalunya amb un 18% d'atur, l'atur europeu mitjà a un 11%; l'atur femení a Catalunya 23 i escaig, a Europa el 13, i el juvenil el 37 i escaig, a Europa el 22. Però, en fi, la meua intenció no era entrar en la qüestió de les dades de moment; les deixaria pel final si hi ha temps.

Dades que podrien parlar de la composició de l'atur a Catalunya, sobre el tema de comparar més dades en relació amb la situació europea, amb casos paradigmàtics com Holanda, o Dinamarca, o la mateixa Irlanda. Podríem parlar del repartiment territorial de l'atur, realment desafavoridor de determinades comarques a l'interior de Catalunya. Es podria parlar del repartiment sectorial, per sectors, bàsicament un atur industrial. Podríem parlar del tema de l'atur o potser del sexe i les edats. Però —repetixo— ho deixarem per més endavant, si hi ha temps. I anem, passo clarament als quatre punts que des de l'òptica del Grup d'Esquerra Republicana hauria de tenir una política d'ocupació.

Comencem per aquesta política pròpiament dita d'ocupació, en la qual un dels elements fonamentals és el tema del repartiment del treball, la necessitat que les figures contractuals contemplades a l'Estatut dels treballadors s'utilitzin i es pugui avançar en temes com la jubilació parcial, els contractes de relleu, l'excedència forçosa o la voluntària, l'excedència per atenció a fills, etcètera, i també incentivar acords de cara a la reducció de la jornada de treball per atendre persones majors, la reducció per ampliar formació, la reducció per a la prestació de serveis voluntaris, el permís de reciclatge

professional o la conversió d'hores extraordinàries en temps lliure. Aquest seria un paquet important que cal desenvolupar, precisament per avançar en la idea del repartiment del treball.

Hi ha un altre aspecte que estem lluny encara de la mitjana europea, que és la qüestió dels contractes a temps parcial. A finals del 96 el percentatge de contractes a temps parcial era de 32%, dels nous realitzats en els darrers tres mesos, 22% al llarg de l'any. En total, el treball a temps parcial representa el 9,1 del total, un punt menys que la mitjana estatal i lluny encara del 16% de la taxa europea. Ara bé, s'hauria d'evitar la picaresca que s'està produint en algun sector, quan degut precisament a salaris de subsistència hi ha persones que opten a la vegada a diversos contractes parcials menors de dotze hores; s'han donat casos d'una sola persona amb diversos contractes parcials de neteja que li ocupen franges horàries alternatives al llarg del dia.

Mirem un cas —com deia abans— paradigmàtic, el cas d'Holanda, on el 67% de les dones, per exemple, treballa a temps parcial; el 37% del total de la població laboral també. Només en el 15% de les famílies treballen els dos cònjuges a la vegada tota la jornada completa. Les famílies amb un salari mitjà representen el 64% davant del 5% on només en treballa un. Per tant, hi ha models a tendir, a imitar o a emular en aquests aspectes de repartiment del treball per la via dels contractes a temps parcial.

Un informe d'ESADE sobre el mercat de treball diu que es mostra partidari de canviar el sistema retributiu i possibilitar que es faci a través de la participació en els beneficis de l'empresa i la reducció de la jornada davant de crisis conjunturals, o per repartir treball quan es tracta de canvis estructurals. Cal pensar en els convenis a establir preferències entre els increments salarials i el manteniment dels llocs de treball, tot i que en aquest sentit de restricció salarial s'hauria de començar també a donar exemple des dels alts càrrecs directius, que aquí a l'Estat espanyol i a Catalunya tenen una distància amb els salaris de nivells baixos dels més alts d'Europa, la distància més alta d'Europa.

En relació també a la qüestió dels contractes, hi ha un tema que preocupa evidentment el sector del món treballador —i els sindicats han expressat la seva preocupació—, que és el tema de la precarietat en el treball, que ha significat la implantació dels treballs temporals i sobretot de les empreses de treball temporal. Amb la legalització del treball temporal han crescut com bolets aquestes empreses; a l'Estat s'ha passat d'una facturació de 35.000 milions de pessetes als previstos per al 97, uns 155.000 milions de pessetes; els treballadors contractats ho són per prestar un servei determinat en un 30%, eventuals per circumstàncies productives un 60% i substitució en un 9%. Però aquest increment s'ha basat molt cops en l'abús de la temporalitat per ocupar llocs fixos. Així, l'any 96 un 42% d'ETT van ser sancionades per incomplir la Llei, encara que sigui l'usuari qui de fet incompleixi molts cops. Els salaris d'aquests treballadors d'aquestes ETT estan per sota del que els correspondria com a fixos, tot i que sembla que es tendirà a anar igualant el nivell en el futur. Les ETT han de cobrir necessitats puntuals de producció o

de servei, i per tant, no per reduir costos laborals de les altres empreses. L'ETT dóna un servei puntual de substitució i selecció que ha de ser abonat per l'empresari usuari i no a costa del salari del treballador. Per tant, doncs, una conselleria que té la potestat per autoritzar les ETT i en fa el seguiment caldria que millorés, francament, el control sobre l'ús que fan aquestes empreses del treball temporal.

Una menció, precisament el pacte laboral que s'ha establert fa poc a Madrid entre les grans centrals sindicals i les patronals, on precisament el tema central era el de la temporalitat, el del treball precari. Una reforma que, de fet, és reforma de la reforma; la reforma laboral del 94 va provocar aquesta precarització, va provocar una baixa del consum i un increment de la sinistralitat precisament entre la gent que treballava en precari; un 90% dels accidents laborals succeeixen a treballadors entre divuit i trenta anys i precaris –això és una cosa important a subratllar– i és la cinquena causa de mortalitat entre els joves. Concretament, a Catalunya l'any 95 hi havia 156 morts per accidents laborals. Ara mateix hi ha un 34% de taxa de temporalitat en l'ocupació, que s'està utilitzant molts cops per cobrir places que són fixes. Això implicaria, doncs, una gran precarietat i que les xifres estadístiques sobre noves contractacions amaguin, de fet, que molts pocs siguin contractes de dies.

Per tant, doncs, això és el marc on caldria situar l'acord, el pacte laboral entre grans sindicats i grans patronals. Qualsevol diàleg, des de l'òptica d'Esquerra Republicana, entre els agents socials i econòmics és important i cal valorar-lo de forma positiva, i de fet ja són els mateixos sindicats els que han valorat els elements positius d'aquest pacte sobre la base de l'extensió de la protecció social, el contracte de formació en pràctiques, el tema dels contractes indefinits, foment de contractes indefinits en col·lectius difícils, de difícil ocupació, la consolidació de la temporalitat, etcètera. Però no cal tampoc amagar que hi haguéssim les seves crítiques, per part d'altres sindicats, en el sentit que el pacte es centra només en l'estabilitat i en la negociació col·lectiva, però no aborda de front la creació d'ocupació, que de fet es deixa en mans de l'empresa la reconversió dels contractes i que hi ha un element que evidentment, per als treballadors que estan fixos, és una amenaça en el futur, que és el supòsit de l'article 52.c de l'Estatut dels treballadors, que afegeix més flexibilitat, precisament, a les plantilles.

Però, bé, en tot cas, això són debats que hi ha amb relació a l'acord en si que s'ha produït a Madrid. Des de l'òptica d'Esquerra Republicana volem incidir en un aspecte que ens preocupa d'aquest diàleg, que nosaltres veïem positiu en general, i és que no s'hagi pogut fer aquest diàleg abans a Catalunya, és a dir, que aquest acord no s'hagi pogut plasmar amb anterioritat a Catalunya, i que en aquests moments pugui produir-se que l'acord estatal, que en principi ha de ser bo *per se*, perquè és fruit d'un diàleg, no s'apliqui adequadament a la realitat que tenim aquí.

De fet, doncs, tothom sap que l'estructura industrial en les diverses comunitats autònomes de l'Estat és molt diferent i, per tant, doncs, que un eix com el nostre

Mediterrani, de petites i mitjanes empreses, segurament no té les mateixes necessitats que altres sectors on domina la gran empresa o fins i tot domina l'empresa pública. Una enquesta feta per una patronal catalana, de fet, donava una mica una sensació preocupant, en el sentit que petits i mitjans empresaris no donaven com a resposta que el nou pacte signifiqués per ells la creació de nous llocs de treball. Per tant, potser seria bo, seria bo que es fes un esforç de concretar aquí aquest acord, de desplegar-lo, d'adequar-lo, de donar incentius, ajuts i reduccions de costos socials que reverteixin especialment a les petites i mitjanes empreses, que són les majoritàries a casa nostra, i seria lamentable, doncs, des de l'òptica nostra, que aquest alt grau de pragmatisme que ha presidit les negociacions entre grans centrals sindicals i patronals estatals no fos possible a escala catalana, i que tot el que a Madrid ha estat pragmatisme aquí fos radicalisme, per les dues parts.

En aquestes negociacions, a Catalunya caldria desplegar acords que se centressin en la creació d'ocupació i que depenen en bona part d'un entorn favorable a la iniciativa empresarial, i per tant, que no es pot centrar només en aspectes laborals, sinó que haurien d'entrar en aspectes de política industrial, d'inversió pública, aquests acords fets a escala catalana. Dóna la sensació, a vegades, que la dinàmica de relacions socials a Catalunya ha entrat en un camí de provincialització, on a vegades no s'assumeix plenament des de les dirigents dels agents socials i econòmics la responsabilitat nacional de construir dia a dia un marc autònom de relacions laborals. Sembla que faci temor, a vegades, assumir totes les conseqüències que generaria engegar una dinàmica de relacions socioeconòmiques pròpies de Catalunya.

Però la crítica també hauria d'apuntar a la Generalitat. Perquè, en definitiva, què hi ha fet, aquest Govern, en aquest pacte? És a dir, quin paper ha tingut en la no-avançada del pacte abans aquí, i quin paper ha tingut la Generalitat, o el president Pujol, en el pacte fet a Madrid? És dir, dóna la sensació que s'és el gran absent, des de l'Administració catalana, en aquest diàleg social que s'ha plasmat en aquest acord.

Per tant, doncs, caldria –i ho repeteixo potser ja per tercera vegada–, caldria fer una aposta clara perquè aquest acord avanci a Catalunya en una línia de responsabilització de treballadors i empresaris en les decisions estratègiques de l'empresa, en una línia d'implantar una direcció per objectius i valors que millori el benestar i autoestima dels operaris i el rendiment de l'empresa... És a dir, hi ha una sèrie d'elements que podríem ser pioners si hi hagués, precisament, una voluntat de fer avançar l'acord social a Catalunya. Jo em sembla que alguna cosa hi ha a dir per part de la Generalitat, o continuar amb el *laissez faire, laissez passer*.

És evident que la situació..., el canvi de la producció i el canvi de les tecnologies està canviant el model de producció: aparició de tecnologies telemàtiques, substitució de concentració per desconcentració i subcontractació, el pas del taylorisme a la direcció per valors objectius, la importància dels recursos humans com a capital, la comprovació que la competitivitat procedeix del grau de motivació de l'equip humà, etcètera, etcè-

tera. Per tant, doncs, estem en una situació en què, partint d'una concepció moderna de l'empresa, que inclou el capital humà en els actius de l'empresa, potser es podria anar evolucionant cap a un model més racional.

Curiosament, algun dels gurus del liberalisme, com el senyor Stephen Roach, diu que en aquests moments el tema de reduir substancialment les plantilles pot provocar efectes contraris a la mateixa marxa de l'empresa. Per tant, potser seria bo incidir, insistir, promocionar que els nous contractes es basin en la lleialtat en les dues direccions, que un empleat tingui unes garanties de treball i que, abans de plantejar-se regulacions, acomiadaments, hi hagi una voluntat i una possibilitat de reassignació de capital humà, que en definitiva en la nova revolució tecnològica i industrial que estem vivint és el fonamental, l'humà; per tant, que hi hagi una promoció d'aquesta nova concepció de la reassignació de capital humà dintre d'una mateixa empresa o dintre d'un grup d'empreses, i que això sí que s'hauria d'incentivar des de l'Administració pública catalana, amb un sentit modern i, precisament, avançat de les relacions laborals.

Entrem en altres aspectes de funcionament de la Conselleria de Treball: l'Inem i el Servei Català d'Ocupació. L'Inem està al caure, però començant a parlar del Servei Català d'Ocupació, d'entrada, la nostra valoració és de clarobscur. És a dir, és lloable que s'hagi creat un sistema relativament àgil, però per altra banda hi ha algunes qüestions que deixen alguns dubtes: quin és el nombre de persones col·locades amb relació a les persones inscrites; quina és la relació persona col·locada / cost del servei; quin és el grau de compliment i d'eficiència d'aquests centres de formació ocupacional, dels centres de formació ocupacional que estan vinculats al Servei Català d'Ocupació; quina és la taxa de penetració en el mercat de treball, és a dir, quantes ofertes de treball han estat capturades pel Servei Català d'Ocupació... Amb aquestes dades, fetes a fons, potser podem valorar el grau d'eficiència d'aquest Servei. I, en definitiva, cal saber-ho això, precisament, abans que rebem els traspassos de l'Inem, perquè serà tot un altre gran paquet que serà bo articular-lo d'una forma adequada, no superposant models de mediació, sinó integrant-los en un sol model.

Un altre bloc interessant, i que s'està debatent aquests dies, és el tema de la Inspecció de Treball, una inspecció que depèn orgànicament de Madrid però que, en canvi, té una doble dependència funcional. Jo em sembla que aquestes estructures complicades han d'anar avançant cap a la simplificació. Em sembla que, des d'una òptica de relacions laborals a Catalunya, caldria reclamar el traspàs sencer, també, de la Inspecció del Treball. I no amb ambigüitats com les del ministre, en unes declaracions en què parlava a favor de la unitat de la Inspecció de Treball, de fet, com a element comú de vertebració i en la vigilància d'un únic sistema solidari de seguretat social, és a dir, fent-ne pràcticament com una qüestió d'Estat.

Acompanyat d'aquesta demanda de traspassos integrals de tots els serveis de l'Inem, totes les funcions de l'Inem i la Inspecció del Treball, un altre element serien també els traspassos de la caixa única de la seguretat

social, el trencament de la caixa única de la seguretat social, i el tema del Forcem, que en parlarem, si hi ha temps, un moment després.

Això seria pel que fa a polítiques d'ocupació. Hi ha un altre bloc, que és el de política de formació, i aquí, en aquest bloc de política de formació, evidentment, hi ha l'aspecte de l'apartat de la formació ocupacional, una formació que des de la nostra òptica té greus deficiències, en el sentit que ens trobem amb un sector que nosaltres qualificaríem de semipúblic, és a dir que viu, bàsicament, dels fons socials europeus, però està desenvolupat per agents bàsicament privats, ja siguin empreses amb finalitat de lucre o no de lucre, però en definitiva amb vocació, diguem-ne, d'utilització d'aquests fons públics. I davant d'un sector semipúblic, nosaltres, normalment, sempre ens posem la mà a la cartera, per si de cas. És a dir, hi ha la tendència en aquests sectors a caure, si no es controlen molt bé, en un cert clientelisme. És a dir, els interrogants vénen una mica al cap: com es fan aquests..., amb quins criteris es concedeixen aquests cursos? Jo no negaré la professionalitat dels agents, dels funcionaris, professors de formació, que estic segur que fan la seva tasca adequadament, però aquests informes arriben al lloc que han d'arribar? És a dir, quina tria es fa? Es fa cas d'aquests informes, o és suficient garantia de valoració, d'eficiència, en la legislació laboral, el criteri objectiu pel qual es deneguen o s'autoritzen els cursos, si la presentació de certificacions la facilita el mateix centre col·laborador? Fins a quin punt es comprova el tipus de contracte que assoleixen les persones reciclades, que les farem servir per demostrar l'eficiència del servei? Quina duració tenen, aquests contractes?

Hi ha moltes preguntes que caldria contestar per dir si aquesta formació ocupacional està traient el seu rendiment adequat, gestionant tants fons com s'estan gestionant. Per exemple, un aspecte important és també la relació entre el que paga el Departament i el cost real dels cursos: un estudi que seria bo que algun dia algú fes, i potser trobaríem coses curioses. Per altra banda, hi ha un aspecte més pedagògic, jo que sóc de l'àmbit més de l'ensenyament: dóna la sessió que és un tipus de formació molt de pissarra, de pissarra i taula, i que precisament, com que es basa tot en la provisionalitat de si tindrem el curs per a l'any que ve, no hi ha una inversió en material que pugui donar una formació de més qualitat, i per tant, doncs, no sé si des d'aquest punt de vista, fins i tot, pedagògic o didàctic la formació ocupacional serveix realment per als objectius. I si és que la Conselleria ha donat també alguns criteris —repetixo, potser la meua deformació professional...— també de tipus pedagògic o didàctic, de com s'han d'implantar aquest tipus de cursos de formació ocupacional.

Un altre element seria la formació professional, reglada. Aquí, com que s'ha debatut en aquesta cambra fa pocs dies una interpellació, no m'hi entretindré; simplement hem estat vivint un any de retrocés en aquesta qüestió: fins que no hi ha hagut una certa resposta de la societat civil i del sector de la comunitat educativa no s'ha fet marxa enrere, i ara sembla que hi ha unes vies de solució, però en definitiva el tema de la formació professional està en un *impasse* entre l'extinció de l'an-

tiga i la implantació de la nova, i es podria donar la paradoxa que els mateixos empresaris passessin quatre o cinc anys on tinguessin dificultats, curiosament, d'obtenir alumnes que, un cop passada la formació professional, poguessin anar a treballar a les seves empreses.

Un altre bloc seria el de la garantia social. Com saben vostès, jo mateix, juntament amb el Grup d'Esquerra Republicana, hem impulsat un tema que era..., en fi, clamava al cel: el fet que persones que acabaven sense certificació l'ensenyament secundari obligatori les enviàvem al carrer, sense cap mena de transició, al món del treball. I això, finalment, s'ha aprovat una mesura de cara a intentar generalitzar, però l'oferta que de moment sembla que se'n fa des del Departament no arriba, ni molt menys, a la demanda que hi ha: si em sembla que es va garantir aproximadament un 10% dels alumnes matriculats a quart d'ESO, a la pràctica ens trobem que estem entre xifres de 30 i 40% de fracàs escolar, que, per tant, serien un bloc molt important d'alumnes que necessitarien una transició contínua, no discontinua. Que dona la sensació que a vegades es vol dir: «Els posem al carrer i llavors ja buscarem cursos ocupacionals»; crec que seria un greu error, perquè potser d'aquí a quatre o cinc anys, llavors, el mateix Departament de Treball haurà de buscar finançament per a cursos ocupacionals per a sectors amb dificultats socials. Sembla que prevenir és millor que curar; per tant, que hi hagi una transició contínua des de l'escola reglada a la formació no reglada.

I finalment, una pinzellada, en l'apartat de formació, al tema de la formació contínua, en el qual, evidentment, creiem que això, com en el cas del País Basc, on s'ha creat l'Entitat de Formació Contínua, caldria que hi hagués un acord a Catalunya que facilités que aquesta formació es pogués organitzar i gestionar des d'aquí mateix.

I passo al tercer bloc, que seria el de la política industrial. És a dir, el gran..., el tercer suport..., és a dir, un és la política pròpiament ocupacional, l'altre la formativa i l'altre és la industrial. I en aquest marc, Catalunya està en una situació evidentment complicada. Per un cantó, és evident que hi ha sectors de la nostra indústria que estan augmentant el nivell d'exportació, però també és evident que hi ha altres sectors, especialment els dependents en alguns casos de multinacionals o d'altres petites i mitjanes empreses, que no han tingut les possibilitats de reconversió, que s'està caient en una doble deslocalització: una deslocalització per dalt, és a dir, una deslocalització dels fragments del procés productiu amb més valor afegit, aquells que hi posen, hi col·loquen, a dintre, recerca i desenvolupament, que això normalment es deslocalitza cap a la casa mare —en aquests moments hem viscut unes setmanes de conflicte a l'empresa Magneti Marelli: és un cas claríssim on hi ha hagut..., es volia una deslocalització cap a la casa seu de la multinacional—, i a l'altra banda es produeixen deslocalitzacions cap al sud, ja sigui el sud peninsular, és a dir, ja sigui el sud en comunitats subsidiades, o que fan els ulls grossos davant de l'economia submergida —la meua comarca n'és un exemple: dues o tres empreses que han tancat per anar cap a Andalusia o Castella —la Mancha, per qüestions d'aquest tipus—, o cap al sud,

diguem-ne, geogràfic, és a dir, més al sud de la península —per tant, deslocalització, diguem-ne, per la franja baixa. Per tant, ens podríem trobar amb dificultats si no es té present aquesta qüestió.

I hi ha un element estructural que a vegades no es posa sobre la taula, que és que, d'acord, tenim un teixit de petites i mitjanes empreses, però s'ha de dir una altra cosa: que, en les grans empreses, Catalunya gairebé no hi pinta res. És a dir, a les dades sobre les principals empreses espanyoles, pràcticament, el pes de Catalunya, entre les trenta-cinc primeres empreses, és escàs, és a dir, cinc de les trenta-cinc estan radicades a Barcelona, només un 14%, i dintre d'aquestes hi ha el Gas, que està participat, molt, per Repsol; tenim ACESA, en mans de la Caixa; Aigües de Barcelona, grup francès; FECSA, en mans d'Endesa, i Fomento y Contratas, de les germanes Koplowitz. És a dir, amb una estructura de gran empresa en què no hi tenim pràcticament pes, atenció perquè la nostra estructura industrial tampoc és que pugui llançar les campanes al vol en el futur.

Per tant, aquestes són qüestions que caldria posar sobre la taula quan es fan anàlisis, a vegades, triomfalistes del futur que ens espera. I quan jo poso sobre la taula aquesta qüestió és perquè fins i tot persones pròximes a la seva coalició han criticat, precisament, el fet que la mateixa Conselleria d'Economia i Finances mantingui una política de passivitat i de poques iniciatives quan es tracta d'enfocar aspectes financers i borsaris de la nostra economia. Per tant, a veure si canviem una mica l'actitud amb relació a aquesta visió dels problemes estructurals que ens afecten. I un d'aquests és precisament l'escassetat d'inversió que es fa aquí en recerca i en desenvolupament. El conjunt de l'Estat espanyol està a la cua de percentatge del PIB dedicat a recerca i desenvolupament, només té per sota Grècia i Irlanda, per exemple. Per tant, doncs, això ajudaria a facilitar una mica el que estava dient abans, és a dir, el perill de deslocalització per la banda alta, el perill real que hi hagi una emigració —s'està produint ja una creixent emigració— de quadres universitaris cap a la zona on hi ha recerca i desenvolupament, que és no precisament aquí, sinó a l'Europa més desenvolupada. Aquest és un gran tema estructural que em sembla que s'ha d'abordar quan es fa un debat sobre l'atur, com fem avui, i l'ocupació.

Un altre aspecte, evidentment, seria la política exportadora, que en algunes franges he dit abans que ha millorat, però un informe també que he citat abans d'ESADE deia que Catalunya només podrà aconseguir crear nous llocs de treball si enforteix encara més i amplia la seva penetració en els mercats internacionals. Si Catalunya vol millorar la seva quota d'exportacions respecte al total espanyol haurà d'aprofundir el procés de compra de xarxes de distribució i augmentar la concentració empresarial. Només un creixement sostingut lligat a la intervenció de l'economia pot assegurar l'augment de l'ocupació. Per tant, un informe neutre, en principi, apunta que no tot són flors i violes, que encara cal avançar.

I és clar, davant de tot això, què s'està fent des de la Conselleria? Home, hi ha de tot. Algunes coses són llo-

ables, d'altres francament no tant o no gens. És a dir, el cop que més o menys funciona, tot i la lentitud que a vegades hi ha davant els petits empresaris, hi ha el tema aquest del Laboratori, que vostè ja ha ressaltat el matí; hi ha el tema de l'assessorament del Cidem, però que caldria que potenciés molt més el programa d'ajuda a la recerca de capitals que està tenint un cert funcionament. I per altra banda, m'arriben notícies d'una certa infrautilització del Servei Català de Qualitat, que s'està desplaçant cap a consultors privats, i funciona correctament l'Oficina de Gestió Unificada, però en canvi està paralitzada, per exemple, l'actualització de la base de dades dels establiments industrials, etcètera. És a dir, hi ha un clarobscur, que no sé si es treu tota l'eficiència dels organismes que han d'impulsar precisament l'economia productiva a Catalunya.

Fora de l'àmbit de la Conselleria d'Indústria hi hauria el tema d'Economia i Finances, que potser algun dia hauríem de parlar llargament sobre si hi ha alguna manera d'impulsar que la principal font d'estalvi, el principal sector d'estalvi a Catalunya, les caixes, tingui un paper més actiu en el suport a l'economia productiva, que és una necessitat social de primer ordre. Per tant, i juntament amb això també, caldria veure si vostès en el futur, ara que tenen capacitat, que la Generalitat té capacitat normativa en un tram de l'IRPF, quina política fiscal pensaran fer per incentivar precisament fiscalment tota una sèrie d'iniciatives empresarials de cara a la creació d'ocupació. Un altre gran tema que esperem de cara a l'any que ve poder discutir en aquesta cambra.

És clar, i tot això passa en un marc que..., no em vull fer pesat perquè n'he parlat en aquesta cambra altres vegades, però només una frase, és a dir, en un marc on el finançament de la Generalitat és escassíssim; és a dir, un model en què estem amb uns recursos que està impactant el pressupost d'una forma negativa, uns pressupostos destinats a l'economia productiva que han baixat en picat en aquests dos o tres últims anys, és a dir, han perdut quasi el 25% destinat a inversions, quan tenim en comparació una situació com Navarra, on es destina a les àrees productives 315% més que Catalunya de recursos per habitant. Per tant, doncs, el tema de sempre, però no podia passar sense subratllar-ho.

I en aquest bloc industrial també la necessitat de tenir instruments a les mans de la Generalitat. Tota la llista de traspassos que està en mans de la Comissió de Valoracions, a veure si es prioritza d'una vegada tot el tema de competències en el programa tecnològic, el tema de promoció del comerç, el tema del Pla d'actuació tecnològica, el Pla d'homogeneïtzació industrial, etcètera, una llista que està elaborada per la mateixa Comissió de Traspassos que caldria d'una vegada prioritzar, precisament per afavorir aquesta qüestió.

Hi hauria altres aspectes de la promoció d'ocupació. Un de fonamental, i que s'està demostrant d'una força impressionant, és el desenvolupament a escala local, és a dir, el fet que la política empresarial, quan va lligada amb uns sinèrgies amb les administracions locals, amb les escoles i amb els sindicats a escala local està donant una sèrie d'iniciatives particulars a Catalunya que tenen

molt èxit, iniciatives que en alguns llocs es produeixen en forma de viviers d'empreses, en altres en forma de consorcis, en altres són consells tecnològics, etcètera. Són unes iniciatives en què, amb excepcions, la Generalitat hi és bastant absent, curiosament, i per tant, doncs, em sembla que una de les àrees que em sembla que pot tenir més dinamisme de cara a la creació d'ocupació, que és l'àrea local –i això ho diuen molts economistes, que és una de les fonts més clares de possibilitat de creixement endogen–, jo penso que s'està deixant una mica abandonada, fins i tot, en fi, comentaris de dir: «Millor que no s'hi posin perquè potser encara ho espatllen.» Per tant, és un tema, el tema del desenvolupament, de les àrees de desenvolupament industrial local.

Lligat amb això, el tema de l'autoempresa. Vostès han creat un servei d'autoempresa, bé, això és positiu en principi, però ja tornem a estar en el mateix, una mica la sensació que ha predominat més la quantitat que la qualitat, i vostès han desplaçat molts d'aquests serveis cap a mans de gabinets privats, de gestors, i no sé si amb eficiència suficient. I això també és un interrogant, tenim encara poc temps potser o poques dades per avaluar el grau d'eficiència real d'aquest servei quan s'ha desplaçat cap a la via de consultors privats. Per tant, seria un altre gran tema, si això s'està fent de forma eficient o no.

Lligat amb el tema d'autoempresa, no és només la creació d'empreses, sinó preservar l'ocupació d'aquells sectors autònoms del país, i aquí hi ha sectors amb greus dificultats. Fa poc, fa un mes o mes i mig hi va haver tota una vaga en el sector d'autònoms del transport, i amb raó. Hi ha el tema dels autònoms de les zones rurals. Tot el tema de la pagesia, que la pagesia es queixa sistemàticament de la manca de recursos de cara a fer una política d'estructures. Hi ha també tot el bloc d'economia social, una economia social que és una bona forma per retenir ocupació i per crear-ne, avui es demostra com un model de gestió empresarial que és paradigma de la modernitat –trenta mil persones treballen a Catalunya en aquesta àrea. Cal donar més suport a tot aquest sector, que és fonamental.

No repetiré tot el tema de nous jaciments laborals i, evidentment, un altre gran bloc, que no hi entraré, perquè s'ha debatut en aquesta cambra fa quinze dies, és el fet de la inversió pública. En moments de crisi econòmica tenir capacitat d'inversió pública serveix de contrapès, precisament, de cara a fer de coixí a la creació d'ocupació. I estem pitjor que mai, és a dir, la inversió pública a Catalunya es comporta de forma cíclica: com més malament va l'economia menys inversió pública hi ha. Jo crec que això mostra una mica una deficiència estructural important.

En conclusió, senyores i senyors diputats, Catalunya té un important capital humà en treballadors, empresaris i universitaris, gràcies al qual hi ha segments importants de l'economia que malgrat tots els obstacles tenen un nivell competitiu a escala nacional o internacional i que manté el cost central de l'ocupació, però aquest element extraordinàriament positiu es malmet o té perill de bloquejar-se en el futur si no es dona un tomb a les polítiques conjunturals concretes que apliquen vostès,

però sobretot si no s'aborda d'una vegada els grans problemes estructurals diferencials –ho repeteixo–, diferencials de Catalunya en relació amb el domini que tenim per part de l'Estat espanyol, i s'aborda aquest canvi d'estructures...

El president

Senyor diputat, lamento dir-li que se li ha acabat el temps.

El Sr. Huguet i Biosca

Trenta segons?

El president

Trenta segons.

El Sr. Huguet i Biosca

S'aborda aquest canvi d'estructures precisament per abordar definitivament la solució dels problemes.

I acabo reclamant al Govern de la Generalitat i als agents socials –alguns representants dels quals es troben en aquesta cambra, i hem d'agrair la seva presència– que es posin a treballar en la direcció aquesta de desplegar, d'adaptar i d'adequar i millorar a Catalunya l'acord entre sindicats i patronals, que sigui un exemple de pragmatisme, de modernitat, de cogestió, i que en aquest context siguin capaços d'actuar amb una autèntica classe dirigent, assumint problemàtiques també no laborals, fruit de la dependència política i econòmica que patim. Que sindicats i patronals abordin la qüestió de com l'economia catalana ha d'abordar el procés de construcció europea i de globalització, com ha de preservar i augmentar el nivell d'autogovern escapant-se al domini d'un estat que passarà a ser província europea per tal d'assegurar una via autocentrada de desenvolupament, que asseguri treball per a tothom sense renunciar a nivells mínims de dignitat laboral i de benestar social.

Ben segur que actuant sense perjudicis ni posicions subalternes la diagnosi dels agents socials i el seu compromís clar per tirar aquest país i el benestar i el treball dels seus ciutadans endavant farà que el Govern hagi de prendre bona nota de tots els deures que li queden per fer.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, té la paraula el diputat senyor Rafael Ribó.

El Sr. Ribó i Massó

Moltes gràcies, senyor president. Jo em felicito que aquesta cambra faci aquest debat, que semblaria que la cambra continua acostant-se a la realitat, un debat que vam demanar amb unes majories que anaven canviant; llàstima que l'atenció, les presències en aquest debat, sigui una mica baixa..., i ho celebro dir en els moments que apareix el president del Consell Executiu (*rialles*),

però ho voldria dir en general, per tot el Parlament, especialment quan ha començat el mateix debat. (*Remor de veus.*)

Senyor conseller, vostè ha començat el debat –com jo també començaré la meua intervenció– amb una reflexió pròpia de seminari, de fons, i que em sembla molt positiva: el creixement econòmic –hi estem d'acord– és condició necessària, però no suficient per crear ocupació; l'ocupació en sentit clàssic està seriosament amenaçada i la tecnologia pot fer-hi alguna cosa, malgrat que hi ha un *gap* en l'adaptació. Jo seria més optimista que vostè, citant personatges com el premi Nobel Modigliani. Cal pensar en noves reflexions –després hi entrarem. El debat que ens ocupa té qüestions internacionals, estructurals, molt enllà dels nostres àmbits, que hi incideixen: globalització, deslocalització, fluxos financers, canvis tecnològics, la Unió Europea, d'acord o no amb els ritmes, amb els calendaris, amb la cohesió, etcètera.

Les administracions directament no creen ocupació –fet elemental–, les administracions, excepte en la funció pública, en la resta poden fer impulsos positius o negatius en l'economia, que indirectament creen ocupació. Però hi ha uns marges propis d'acció del Govern de la Generalitat i del Govern de l'Estat –i sobre això jo voldria centrar la nostra intervenció, perquè se m'entengui–, tot allò és molt important, però centrem-nos en els marges propis d'acció que té el Govern de la Generalitat, amb les seves competències, i que té el Govern de l'Estat, al qual cadascú en el Congrés dels Diputats li ofereix un o altre tipus de suport.

Encara en aquest apartat de concepcions de fons, val la pena retenir que el tema laboral dóna unes divisions socials molt emprenyadores –amb perdó de l'expressió–: gent que treballa, gent que no pot treballar; gent que està estable, gent que està a precari; gent assalariada, gent autoocupada..., molt diferent si això mateix ho apliquem a joves, a dones, a gent major de quaranta anys, a gent extracomunitària, a persones discapacitades –que, per cert, vostès incompleixen el 3% de contractació a aquest col·lectiu, a què els obliga la Llei de pressupostos. En general, vivim en una societat que fins i tot en aquesta reflexió ja hi ha filòsofs que ens diuen: «Serà una societat on passarem de l'atur al lleure.» És possible, però mentrestant hi ha una síndrome, la síndrome de l'atur, que ja porta fins i tot a la Seguretat Social gent amb autèntic malestar físic i psíquic per l'angoixa de l'atur, malgrat que la imatge social és que són uns porucs o són uns ganduls.

La paradoxa és que es diu que l'economia va bé –i es citen moltes xifres macroeconòmiques–, però al mateix temps hi ha moltes persones que no se'n beneficien, o sigui, creix la marginació i la desregulació; aquesta és la paradoxa. Cal, doncs, que tots relativitzem les eufòries: hi ha un consum encara alentit, hi ha una ocupació més aviat aturada quant a la represa, hi ha un dèficit descontrolat –després parlarem de deute, de dèficit–, i caldria posar més atenció en realitats socials com el que ens diria de forma elemental que la política no pot estar a mercè d'un *diktat* econòmic. Per nosaltres la desprotecció és un tema central en parlar d'ocupació, amb tot el que hem dit abans, i per això volem analitzar fets, polítiques i propostes.

2910

Ara deixem el seminari, senyors del Govern, anem a la sociologia. L'atur diuen que és la principal preocupació dels ciutadans. Avui hi ha dos milions i escaig de persones ocupades a Catalunya, mig milió d'aturats i mig milió de gent amb treball temporal –utilitzo, senyor conseller, les xifres de l'EPA i no vaig a entrar en cap guerra de xifres perquè perdria molt de temps sobre les estadístiques. La taxa d'atur, d'acord amb aquesta línia, és d'un 19%; a Espanya és del 21% i la Unió Europea de l'11%; la taxa de precarietat a Catalunya s'acosta al 34%, a la Unió Europea l'11%; l'economia submergida és del 10%, amb una doble explotació i amb allò de «o lo tomas o lo dejas», o sigui, treball imposat. Si anem als joves la taxa d'atur és del 38%; els joves tenen un 73% de contractes temporals, i si anem a dones joves la taxa d'atur és d'un 46%. I la contractació temporal –s'ha dit moltes vegades en aquest debat– és d'un 96% en els contractes –després en parlarem. Hi ha un desequilibri territorial a la taxa d'atur amb notables diferències per comarques i en les inversions per formació, senyors del Govern: per què al Maresme un 16% dels aturats, només un 16%, segueixen cursos de formació, mentre que a Lleida són un 90%? Això és un desequilibri a Catalunya. Aquí estem als marges nostres.

Hi ha problemes que deriven d'aquests fets –encara en la sociologia–: increment de la desigualtat social; la pobresa, el 13%. La pobresa severa a l'àrea metropolitana de Barcelona es diu que té una mitjana de vint-i-sis anys; una alta càrrega que va creixent a la seguretat social –això fa baixar relativament la competitivitat de les empreses, amb manca de formació i de participació, i incrementa la sinistralitat laboral–; el consum, com deia abans, està més alentit del que caldria i, en general, hi ha molts col·lectius desprotegits.

Anem ara al camp dels polítics. Deixem el seminari. Deixem la sociologia. Anem al que ens correspon i per al que ens fa treballar la ciutadania que ens elegeix. A Espanya, des dels anys vuitanta, els polítics, en aquest tema, van apostar majoritàriament per moderació salarial i flexibilitzar el mercat laboral. Sempre s'ha cregut, per part d'aquests polítics, que si hi han increments d'excedents i increments de beneficis creixerà la inversió, i l'OCDE ens diu, any rere any, que tenim una de les taxes més baixes de productivitat del capital de tot Europa, mentre que tenim, òbviament, una creixent taxa de productivitat del treball, molt sovint via reducció d'ocupació. Què s'ha fet, amb aquesta filosofia, per l'ocupació? Desregular. Desregular l'entrada en el mercat laboral: una jungla de contractes, molts tipus, que permet, feta la llei, feta la trampa. Desregular la permanència en el mercat laboral, degradant la qualitat de la relació laboral. Desregular la sortida del mercat laboral, cap a un acomiadament cada vegada més barat, com si això fos el motor de l'ocupació. Fixi's quina paradoxa vol fer creure a la gent: «Acomiadeu, que crearem llocs de treball». És fantàstic, que això s'hagi arribat a posar com un paradigma!

La desregulació s'ha acompanyat d'una desfiscalització. En èpoques de pretesa austeritat! –estrenyi's tot-hom el cinturó, rigor a la despesa pública, es congela el salari de funció pública, es retallen inversions en

infraestructures o en prestacions socials... Per cert, senyors del Govern, més modèstia en temes d'endeutament, de dèficit i de Maastricht, quan porten al damunt –o portem al damunt– una llosa gravíssima, gravíssima, amb el que significa el deute de la Generalitat de Catalunya, que està molt més amunt del que parlàvem ara fa uns mesos amb el senyor Pujol en el debat de política general.

Exempcions fiscals adreçades a crear ocupació. Es diu que avui estem més amunt dels quatre bilions de pessetes d'exempcions fiscals i es diu, per part dels estudis del Ministeri, que són manifestament improductives. I darrerament, una rebaixa a les plusvàlues de capital al 20%, que agreuja el problema del dèficit de les arques públiques. Tot això, aquesta concepció política, ha estat impulsada primer pel Govern del PSOE, després pel Govern del PP –i amb molt més èmfasi, perquè fins i tot ha trencat la progressivitat fiscal–; això sí, sempre amb el suport de Convergència i Unió. Quins resultats ha dut en aquest camp concret aquesta política? S'ha arribat a una situació insostenible de precarietat. El treball temporal ha substituït el treball fix. Cada lloc de treball, el 95, al Vallès Occidental, es reparteix entre quatre persones; a Catalunya la mitjana és de dues persones per cada lloc de treball. Estem repartint treball, senyor Farreres. No és res anacrònic. El que és anacrònic és que ho fem a través d'aquest mètode. Això sí, que és una ironia. Hi han un 3% de contractes que no arriben a quinze hores de treball al mes. I hi han contractes d'hora. En singular.

Aproximadament, l'ocupació, senyor Farreres, manté el mateix nivell que l'any 76, tant a Espanya com a Catalunya. I el pic, el punt més alt, senyor Farreres, fou l'any 85. I si vol parlar seriosament d'afiliació a la seguretat social, parlem del règim general, no introduïm autònoms –si volem parlar seriosament de les xifres que vostè ens ha volgut presentar aquest matí. S'està vulnerant continuadament el principi d'utilització causal dels contractes temporals. El 60% d'aquests contractes duren menys de sis mesos. Només el 10% passen a final d'any a fixos, 64% queden com a temporals, 20% van a l'atur o a d'altres situacions. La cobertura dels aturats a Catalunya està en un 70%. Els costos laborals, senyors del Govern, no els tornin a treure com un motiu de l'atur, perquè són els més barats d'Europa, si traïem Grècia i Portugal, i els salaris, en termes reals, han crescut menys que la productivitat, amb la sola excepció del 90 i el 91. Ja n'hi ha prou de fer demagògia sobre els costos laborals!

En aquest context és on hi ha hagut un acord interconfederal entre empresaris i centrals sindicals per a l'estabilitat i la negociació col·lectiva, per reconduir la temporalitat, en forma de contractació indefinida i amb major protecció social, i amb corresponsabilització d'uns àmbits que estaven per cobrir i amb una consideració sobre les empreses de treball temporal.

Mereixen una especial atenció els compromisos del Grup de Convergència i Unió, i del Govern de Convergència i Unió –ho separo. Continuem amb polítiques. I amb responsabilitats polítiques. Ara anem a les responsabilitats de govern indirectes, per suport a determinats governs. Vostès donaven suport a les reformes que

inicien el 84 i s'acaben el 94; vostès han donat suport a totes les desfiscalitzacions i privatitzacions; vostès s'han inhibit, quan no han entorpit –ja en parlarem– el diàleg social; vostès han impulsat mesures que objectivament, si haguessin triomfat, significaven imposicions en comptes de diàleg social, significaven deslligar els treballadors de la solidaritat i corresponsabilització dels seus iguals i dels seus representants.

Primer el contracte Farreres, senyor Farreres –i es diu «contracte Farreres» perquè no tenia cap possibilitat d'èxit; si l'hagués tingut, es diria «contracte Pujol», li ho garanteixo. (*Remor de veus.*) El contracte Farreres es plantejà amb vint dies per a l'acomiadament, i amb una possibilitat discrecional de l'empresari sobre l'acomiadament: no contempla cap causalitat ni control; la reforma del mercat laboral, senyors del Govern, acabada de pactar, va en direcció radicalment contrària a la seva proposta. I per això la reacció de determinada part de la patronal catalana. Vostès, amb la seva fallera de «serem decisius», van animar els ja per si mateixos conservadors sectors de determinats empresaris catalans per bloquejar la negociació social a Catalunya, com per exemple el no nat acord entre Foment i centrals sindicals, a l'espera que vindria el contracte Farreres o similar. Ho va dir vostè mateix –ho cito en castellà, perquè ho van recollir en castellà–: «La reforma del 94 no resolvió l'acomiadament, sino que lo complicó»; és clar, i per això el contracte Farreres! Doncs no ha anat per aquí la solució. De moment –de moment, perquè també ens hem de referir al que pot passar.

Vostès van estar pressionant, quan no fent xantatge objectiu, sobre les negociacions a nivell d'Estat, per tal que no s'arribés a cap acord, i per tal que la reforma es fes per via parlamentària amb una nova majoria: PP i CiU. Vostès han amenaçat dues vegades de canviar el contingut dels acords en el tràmit parlamentari: ho van fer quan les pensions –ho va fer el senyor Homs a la ponència de reforma de pensions–, i ho acaba de fer el senyor Duran. I jo li demano que ens contesti des del Govern si ho pensen fer i en quina direcció. Així es veu que vostès representen sectors encara més durs que els que han pactat, segurament, a Catalunya, però també a nivell de tot l'Estat, i se'n van més a la dreta que el mateix Partit Popular.

Vostè, senyor Farreres, ha parlat de reformes estructurals pendents. Parlem-ne, n'hi han moltes. Però vostès, les que han facilitat fins ara, donen ajut precisament als que més poder tenen. Se'n recorda, del protocol elèctric? És una reforma. Sap vostè, millor que jo, i saben els del Govern, que el ciutadà usuari de l'electricitat pagarà en el seu rebut els costos d'ineficiència, i pagarà la moratòria nuclear, i pagarà una sèrie de prebendes, sigui empresari, sigui ciutadà corrent? Això és una reforma estructural que va en favor d'això que estem dient, que tothom hagi de complir amb el seu paper i ajudi a relançar l'economia?

Què han fet, com a Govern de Catalunya, en el camp específic de les seves competències? –ara ja anem al que és directament govern; ens hi anem aproximant. Vostès primer han alentit, quan no han impedit, el diàleg social. El darrer, el que van iniciar el novembre del 95, ens

mostra que Catalunya està entre les comunitats amb menys avenços en diàleg social: repassin les taules obertes. PIRMI: compromís d'una llei fruit d'una forta pressió sindical i política, i parlamentària. Habitatge: no hi ha acord sobre el sòl públic –li recordo que una cooperativa sindical, Habitatge Entorn, significa el 38% de la promoció de l'Incasol; vol dir que gràcies tenim que hi ha una determinada activitat fora de l'Administració, en aquest sentit–; manca una actualització del nou Pla d'habitatge i la seva concertació social. Salut laboral –vaig repassant les taules–: no hi ha acord sobre el finançament de la Fundació de Salut Laboral; cal desenvolupar la Llei de riscos laborals. Ocupació... Perdó: immigració –me'n deixava una, que me la deixava perquè no està ni oberta. Parlem tots molt seriosament de racisme i, més enllà dels valors, analitzem –i més quan veiem el fenomen Le Pen– les causes objectives per les quals hi pot haver racisme, que passen per aturs estructurals: vostès ni han obert la taula de negociació sobre la immigració. I ocupació, taula darrera, que la tenen aturada des de l'octubre del 96 fins al març del 97, ara amb unes tímides propostes sobre la participació institucional. Mentrestant, rebutgen la proposta sindical de Servei Català d'Ocupació i el Pla d'ocupació presentat pels sindicats, i presentat també en aquest Parlament en el debat pressupostari.

Vostè ha fet una apellació a la història; jo li vull agafar el guant, per continuar-la. Si vol parlar de la Bonaplata, i vol parlar dels treballadors com «aquells insensats que destruïen màquines», miri, els treballadors, l'any 1851, fan la primera vaga general a Espanya, a Barcelona, amb l'eslògan «Dret d'associació o mort». Dret d'associació sindical! O sigui, aquests treballadors tenen un paper, i vostè ho ha de reconèixer, d'estímul, de modernització, de progrés, com a sindicats, davant de les resistències de totes aquelles opcions conservadores que ni el dret d'associació volien donar als representants del treball.

Continuem pendents amb les transferències de l'Inem, i la seva integració entre actives i passives. Senyor Farreres, aquest matí no ens ha tret de dubtes, no ens ho ha dit, no ens ho ha aclarit. I li demano que ens ho esclareixi. Totes les actives? Com? Sembla que les prestacions, es diu –i, si no, m'ho desmenteix vostè–, se les quedava el Ministeri. Si això és veritat, anem cap a un caos, un caos en l'operativitat del servei. I l'usuari, abans de pensar si com a català tinc o no tinc la competència, voldrà que el servei funcioni. I anem cap a un caos. Un caos –i ja té nassos– en un servei com l'Inem, on vostès ja són corresponsables que una bona part dels seus treballadors estan a precari: ja té nassos que al mateix Inem trobem un col·lectiu de treballadors a precari.

La Generalitat està exercint un simple paper de gestor de les polítiques d'ocupació. El Servei Català de Col·locació n'és un paradigma: privatització, elitisme, ineficiència. Vostè ens ha dit: «Hi ha un servei que es diu "Et colloquen"», eh? –deixant de banda les bromes sobre aquesta expressió–: no és res més que una xarxa informatitzada, sense cap relació personal. «I un servei que es diu "Et colloques"», l'autoempresa, i vostè sap que s'està desintegrant entre una direcció general i el

seu propi domini com a conseller. En general, tant en el tema de la col·locació com en el de la formació, estan practicant una concepció més pròpia de societat mercantil que no pas de societat civil. I ara em sap greu que, amb aquestes coses precàries que té el senyor Pujol, d'estar aquí temporalment, ara no em pugui escoltar: que en comptes de parlar tant de societat civil ens parli més de societat mercantil, que és el que de debò volen dir amb els seus acords i polítiques.

Vostès s'inhibeixen davant de la paràlisi que hi ha en les negociacions en el conveni català de les empreses de treball temporal, quan les grans patronals de l'Estat no volen signar-lo. Vostès –i no n'ha parlat ni una paraula aquest matí, senyor conseller, en nom del Govern–, en el camp més precís i concret que tenen d'ocupació, que és la funció pública, que és on més poden incidir a crear ocupació, no n'ha dit res! Senyor conseller, una quarta part de la funció pública, a Catalunya, avui, està a precari, i estan pendents d'acords sobre topalls, calendari, sectorialització, i igualment estan pendents d'acords sobre formació, jornada, cadena professional, sistema de mediació en els conflictes.

I per últim..., o penúltim, perdó, molt escassa consideració de les polítiques actives, industrials, sectorials, territorials... Recordem, si més no, en estalvi energètic, en R+D –per cert, estem, en R+D, per sota de la mitjana espanyola–, en desigualtats entre comarques, en manca de reforma en el turisme –que vénen reclamades pel sector–, o en el comerç, o en la situació en el camp català... I deixo de banda el tall publicitari que ens ha fet vostè aquest matí sobre una sèrie d'institucions que, si hi entréssim de debò, com el Servei de Computació de la Universitat, o com l'Accelerador de Partícules, o com el Laboratori d'Assaigs, i a què es dediquen, veuríem on està el centre i el màxim compromís, quant contribueixen de debò a aquesta presentació només que propagandística del relleu de l'economia. Avui la Generalitat està situada en una mena de sandvitx pel que fa a les polítiques de foment de l'ocupació: la Unió Europea ha començat a desenvolupar seriosos compromisos de plans pilots comarcals –i n'hi ha un a Catalunya, i n'hauríem d'estar orgullosos, al Vallès Occidental–, i al mateix temps la Federació de Municipis, amb els sindicats, en el marc de la Unió Europea, acaba de firmar pactes locals per a micropolítiques d'ocupació. Aquest és el sandvitx. I en mig, la Generalitat, passant la mà per la paret.

I entro en el darrer apartat de propostes. L'ocupació, senyores i senyors, no prové bàsicament ni principalment de la reforma del mercat laboral; ja n'hi ha prou, d'aquesta fallàcia. La prova més clara ens l'ha donat el senyor Farreres aquest matí: les diferencials d'atur, entre Catalunya i Espanya. Molt grans, les diferencials; mateix marc de relacions laborals, de legislació. Per tant, no continuem amb aquesta cortina de fum sobre responsabilitats inversores, innovadores, productives, etcètera. Per nosaltres depèn bàsicament del relleu de l'activitat econòmica, d'un relleu de la mà de criteris basats en el desenvolupament sostenible, de mesures de foment, de política activa industrial, de reequilibrament territorial, de formació, d'innovació, d'estímul a la inversió –que avui no hi ha el retorn d'in-

versió que caldria pels beneficis que s'obtenen– i de major interlocució social.

Cal pensar en altres qüestions, que després hi entraré, que són absolutament innovadores, que vostè ha despatxat amb un esquematisme que feia autèntica temença. En primer lloc, cal una reflexió sobre el model d'empresa a impulsar a Catalunya –i surto una mica d'aquest debat, una vegada més, però per entrar en un tema molt important per a l'ocupació–: està clar que no podem continuar apostant per unes empreses de sectors madurs amb tecnologia obsoleta o esgotada, i menys encara imaginar que l'ocupació s'obté a partir de la rotació de mà d'obra. Recordi's que són vostès els qui han impulsat un tipus de contracte –fracassat– que no contempla la causalitat i que, simplement, és discrecional per a l'empresari. Catalunya no està a l'alçada de les societats modernes, com no ho estaria cap altre país si volgués basar tot l'esforç en mà d'obra més barata, més insegura, més exposada a la sinistralitat, desprotegida i amb escàs diàleg social i corresponsabilització. Les empreses catalanes serioses, en qualsevol sector, si volen fer una aposta a llarg termini, han de potenciar temàtiques com la formació, el respecte al medi o la salut laboral.

De debò, senyor Farreres i senyor Pujol, creuen que l'opció política de Convergència, des del Govern de la Generalitat –o des del suport al Govern espanyol– ha posat l'èmfasi en l'economia productiva? No han avalat l'economia especulativa? Era en Javier de la Rosa un empresari exemplar, segons digué Jordi Pujol, i així l'avalaren des de diverses instàncies del Govern? O era especulació, o –perdonin– enginyeria financera? Hi han altres casos, senyores i senyors diputats, ben sonats, en l'actiu d'aquest Govern –no hi entraré en absolut per no desviar l'atenció d'aquest debat–, que són darrere l'opacitat, encoberts a l'opinió pública, quan és clara i manifesta especulació.

Calen empreses amb sentit de futur, amb respecte a qüestions que avui poden semblar costoses, però que demà serviran per enfortir aquest país, tot el contrari que es fa quan es permet algun tipus de transgressió en ares d'un pretès manteniment de l'ocupació. Pensi's en el paradigma del cas Puigneró, avalat pel mateix Jordi Pujol –i per declaracions del senyor Farreres, però durant molts anys pel mateix Pujol–, on es donaven irregularitats fiscals, de Seguretat Social, de contractació d'immigrants, de salut laboral i d'agressió al medi ambient: tota una joia. Pensin que acaben de ser denunciats, vostès, per la fiscalia –no per aquest cas, en general–, com a un autèntic obstacle per a la inspecció i persecució de les agressions mediambientals. Els felicito.

Entre tots hem d'aprofitar els factors positius de la situació econòmica, de l'actual bona situació macroeconòmica, i les perspectives obertes amb l'acord negociat entre empresaris i sindicats. Això és el que hauria d'estar fent el Govern de la Generalitat, a cavall d'aquesta situació i de l'acord a què, malgrat vostès, han arribat les parts, aprofitar-ho també a Catalunya, i fer-ho amb polítiques a nivell, fins i tot, micro, sobre ocupació, sobre estabilitat, millorant formació de tot tipus, professional, permanent, ocupacional, d'adults, i

amb una gestió integral. Anar cap a un marc català de relacions laborals, i menys victimisme!, senyor Farreres, senyor Pujol, també, sobre el tema de la negociació del mercat laboral.

Cal aconseguir una economia competitiva sense reduir els nivells de vida de la població; com diuen els assessors del president Clinton en el programa que es presenta a les darreres eleccions: això és de manual. La qualitat, en el cas de Catalunya –som un país petit, ja ho sabem tots–, pot basar-se en la diferenciació del producte, en el disseny, en la formació de treballadors i empresaris, en el màrqueting intern, i pel que fa a l'ocupació –que és el que avui ens toca tractar–, en treball estable, ben format, i amb participació dels treballadors i les empreses amb un bon diàleg social.

Molt en concret, sobre l'ocupació, som partidaris que el Govern de la Generalitat explori tot tipus d'ajuts directes, no pas indirectes; aquests últims són incontrolables i de resultats d'empobriment de l'erari públic o del servei públic de protecció. Els directes poden relacionar-se causa - efecte i se'n poden veure els resultats i, a més, ajudes directes per a la contractació fixa, no, com fins ara, per a la contractació temporal o a precari. Tant en la política integral i activa d'ocupació, que promogui ocupació, desenvolupi protecció i s'adreci a reduir atur i a millorar condicions laborals, i això en sectors, en territoris, en contra de la discriminació en l'ocupació de la dona, amb participació –per què tanta por a la participació social a les empreses de Catalunya, senyors de la majoria, i, en general, senyors empresaris de Catalunya?– i amb descentralització, aproximant-ho als ciutadans. Saben què és la subsidiarietat, a escala europea? Per què tanta por de vostès als ajuntaments, també en aquest tema?

La Generalitat ha de disposar d'instruments actius d'ocupació; propugnem un servei català d'ocupació com a organisme públic, autònom, integral, amb polítiques actives i passives, i un pla d'ocupació com el que vàrem propugnar alguns grups parlamentaris, amb uns fons públics que avaluàvem en 100.000 milions de pesetes per al 97-98. Calen polítiques sectorials i territorials; hi han zones en declivi industrial, en zones rurals; hi ha tota la temàtica de l'economia social, de les «pimes»; calen polítiques específiques per als joves... Vostè ens ha parlat, senyor conseller, aquest matí, de quelcom de la «catapum», sobre el foment de l'ocupació dels joves. Ja fa molts anys que està aparcat! Cal una política específica per a la gent jove, i cal fer-la en barris perifèrics, en zones rurals, amb formació professional, amb habitatges públics de lloguer!

S'han de prendre mesures que toquin tres grans problemes –i entro en la darrera part de la meua intervenció–, que són evidentment nous en la reflexió política: qualitat en la relació laboral, jornada i noves ocupacions. Avui la qualitat de la relació laboral s'està degradant: és la precarietat, i aquí juga un criteri primordial de negociació, i és per això que reclamem d'aquest Govern un canvi d'actitud perquè contribueixi a aquest diàleg. Som partidaris de limitar, via convenis, amb topalls, percentatges de temporalitat o plantilles; som partidaris que el treball temporal vagi molt lligat a causalitat, acordant-ho en conveni i gravant-ho fiscalment, elimi-

nant incentius per al treball temporal i, en canvi, podria ser incrementant quotes de la seguretat social per treball temporal. Són positius tots els incentius que van per convertir treball temporal en treball indefinit, i som partidaris, òbviament, com s'ha començat a fer en la reforma, d'estendre la protecció social a tots els treballadors amb contracte temporal.

Permeti'm, senyor conseller, que li respongui molt solemnement les seves consideracions sobre el repartiment de treball i sobre les noves ocupacions. Aquests dos temes, junt amb les condicions de treball, són bàsics en tota reflexió moderna. Vostè els ha desqualificat d'una manera molt simplista; vostè i el seu Govern, amb aquesta desqualificació –vostè i les opcions polítiques que donen suport al seu Govern–, en aquesta qüestió, ho subratllo, en aquesta qüestió, han quedat com anacrònics; van molt endarrerits. Hi ha dedicat un sol apartat, en el seu discurs –bastant llarg–, fixi's: OIT, Unió Europea, Parlament i Comissió, governs de moltes democràcies parlamentàries amb nivell industrial i d'economia similar a la nostra: ho estan practicant. Vostè, Volkswagen i al calaix. En concret, la Comissió Europea acaba de proposar la reducció del temps de treball, mitjançant concertació, per a una nova organització del treball, amb estímuls fiscals i amb polítiques a llarg termini. Cal avançar en la reducció de jornada, mitjançant acords de convenis, cap a les trenta-cinc hores. Són múltiples els camps possibles d'actuació: en hores extres, en substitució, en temps lliure, amb flexibilitat, etcètera. Això, a la defensiva, si ho vol; d'acord, quan es tracti d'evitar que es perdin llocs de treball, i per això aquest repartiment, com el de la Volkswagen, però també a l'ofensiva: què s'està fent a molts llocs d'Europa, amb l'organització dels temps de treball, amb l'increment d'intensitat? L'important és començar-ho a introduir via convenis, fixi's per què, senyor conseller: perquè els empresaris perdin la por a contractar, perquè es vagin combatent els corporativismes socials, i per guanyar allò que és ben revolucionari –encara que fa por a aquesta societat, tan acostumada al consum massiu d'un producte cultural de baix nivell–, que és tenir temps lliure, que donaria molta qualitat a les persones, homes i dones.

Parlem amb responsabilitat de noves ocupacions, sense fer cap desqualificació, senyor conseller, de jaciments d'ocupació, com diu Delors, com s'ha fet a Euskadi: crear ocupació a través dels serveis de les persones: escoles de zero a tres anys, per exemple; ensenyament d'adults, que l'altre dia es manifestaven a la plaça de Sant Jaume, i ja és fantàstic, l'any 97, que ens demanin a la plaça de Sant Jaume que «volem ensenyament d'adults»!, que aquí tenim també un altre jaciment... O amb altres activitats que millorarien el nivell de vida, i que al mateix temps crearien ocupació. Van en direcció oposada, per desgràcia. O en economia de l'ecologia, energies netes, indústries i serveis mediamambientals; en definitiva, per acció o per omissió, vostès estan fent una política a la defensiva, conservadora, quan per Europa n'hi han moltes altres que van en direcció contrària.

Senyors del Govern, no és només un problema del senyor Farreres –he fet una ironia, abans, amb molt de

2914

«carinyo», i si en alguna qüestió pogués ofendre el senyor Farreres, jo la retiraria –no és un problema del senyor Farreres: és un problema d'un govern que està desautoritzat. En la proposta sobre ocupació no els han fet cas ni el seu soci del Partit Popular ni, per sort, les parts més importants que han dialogat i han negociat sobre aquest tema, ni han estat capaços de ser mediadors, ni per la mateixa patronal de Catalunya. Avui estan –perdoni l'expressió– amb el cul a l'aire en el tema d'ocupació, en el que els pertany com a Govern; no en el seminari, no només amb els suports a Espanya: en el que els pertany com a Govern. Seria bo –i acabo– que aquest debat sortís amb unes línies de redreçament d'aquesta política, vistos els resultats, en els marges de les nostres competències. En qualsevol cas, aquest és un dels temes que estimula les forces progressistes i d'esquerres a un diàleg amb sectors empresarials, amb sectors sindicals, amb sectors de la pagesia, per posar les bases d'una alternativa. Aquí també hi haurà un canvi per Catalunya, un canvi per l'estabilitat, per l'ocupació, pels drets socials.

Senyor Farreres, no li faig cap ironia: el convidó, diumenge vinent, amb la Unió de Treballadors, que ens acompanyi a la manifestació del Primer de Maig.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup Popular, té la paraula el diputat senyor Josep Curto.

El Sr. Curto i Casadó

Senyor president, senyores diputades i senyors diputats, honorable conseller de Treball, si m'ho permet, senyor president –i abans d'iniciar lo nostre posicionament–, vull manifestar que, disposat a assumir lo cost de les meves paraules, i disposat a assumir les conseqüències que podria representar la crítica oberta i pública al màxim responsable de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, vull que quedi constància al *Diari de Sessions* de la negligència, fins i tot de la desconsideració, que per al conjunt de la societat representa la no-retransmissió d'este debat, objecte del problema més greu que afronta Catalunya, i que la direcció de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, al marge de tota sensibilitat, s'inhibeix de la responsabilitat que determina este drama social, com a tota resposta per als qui tenen la desgràcia de militar a les files de l'Inem.

Senyores i senyors diputats, lo 20 de setembre de 1996, ara fa poc més de set mesos, tots los grups parlamentaris vam signar l'acord de promoure un debat monogràfic sobre la situació –i este és lo text literal–, sobre la situació de l'atur i la creació d'ocupació a Catalunya. I m'ha semblat important assenyalar este retard de set mesos perquè en les alteracions mensuals sobre les xifres de l'Inem i de l'enquesta de població activa, i en los últims antecedents relatius al mes de març i concretats en les xifres d'atur, avui probablement seria lo moment menys oportú, des del punt de vista d'un altre tipus d'oposició –per raó de la tendència positiva de la desocupació a Espanya i a Catalunya–, però, en canvi, este fet, este retard de set mesos, determina que l'obli-

gació política dels grups parlamentaris està per damunt, en l'oportunitat de la crítica al Consell Executiu, ja que la substanciació d'este debat coincideix, a més, amb un discutible procés de normalitat en les relacions entre les organitzacions socials, i en lo temps coincideix, com tots vostès saben, amb una evolució favorable de l'economia en aquells sectors que, a més de generar oportunitats d'ocupació estable, consoliden la garantia del sistema de protecció social. Per consegüent, la conducta dels grups parlamentaris, però sobretot dels grups parlamentaris de l'oposició, se situa en la responsabilitat d'afrontar un debat que es manifesta en tota la seva vitalitat, però també responsabilitat perquè el millor diàleg, la major capacitat de compromís i les decisions compartides, fonamenten l'orientació política que es resoldrà en les subsegüents propostes de resolució, conseqüència d'esta sessió parlamentària.

I amb estes consideracions inicials, relatives a les formes i a la responsabilitat compartida, i al marge del despropòsit que significaria l'apropiació d'unes xifres positives tancades el mes de març, lo cert és que les mesures contra la desocupació han sigut correctes, almenys en la seva orientació, i han estat ben acceptades des del punt de vista dels implicats en matèria d'acords per a la reforma laboral. És amb esta reflexió que qualsevol carrera d'assignacions de mèrits me semblaria un exercici de propaganda improcedent, i em semblaria incompatible, a més, amb l'envergadura del problema que suporten 2 milions 200.000 parats a tot Espanya, i 268.000 parats en l'àmbit territorial de Catalunya. Per això –i encara que amb prudència, però amb notable habilitat– lo conseller s'ha referit a la nostra taxa d'atur del 9,9%, a la província de Lleida amb el 5,49%, a la taxa d'activitat i també s'ha referit a la taxa d'ocupació; a més, ha remarcat, amb calculat optimisme, que tot això és degut que el Govern de la Generalitat ha establert una encertada política d'impuls a l'economia.

Creu, de veritat, l'honorable conseller que ara és lo moment oportú de formular este tipus d'afirmacions, precisament per la naturalesa del present debat parlamentari? És conscient l'honorable conseller que lo Grup Popular, com a corresponsable dels dos últims exercicis pressupostaris de la Generalitat, no pot assumir un tribut que correspon en exclusiva a l'impuls privat i extern? Quan més de 500.000 joves menors de vint-i-cinc anys resten a les llistes de l'Inem, dels quals 54.000 corresponen a Catalunya i quan lo 34% dels assalariats depenen de la inseguretat d'un contracte temporal, m'atreveixo a dir-li, senyor conseller, que prudència i poques bromes amb los impulsos naturals de satisfacció espontània. En tot cas, les campanes al vol, si és que les hem de llançar, ja les llançarem quan poguéssim afirmar que les tendències de maduració prolongada s'estan imposant sobre la propensió marcada per criteris d'estacionalitat.

Per això, i encara que Catalunya suporta una taxa d'atur quatre punts més baixa que el conjunt de la mitjana espanyola, lo fet no deixa de ser preocupant per la seua pròpia naturalesa, i més preocupant encara pel manteniment de la doble injustícia social que representa; per una part, la divisió entre els qui tenen un lloc de treball i els que estan aturats i, per una altra part, la dualitat en

el mercat laboral entre la fortuna d'un lloc protegit i la desventura d'estar subjecte a la precarietat. I és evident que la reforma laboral pactada entre patronat i sindicats intenta fonamentalment neutralitzar la injustícia d'este desequilibri que, amb lo temps, i també a Catalunya havia provocat importants moviments massius de contestació ciutadana.

Ara, amb l'efecte polític i social, amb l'acceptació per part dels sindicats del principi de competitivitat i lliure mercat, i amb l'obligació dels empresaris d'afrontar la seua responsabilitat respecte a les plantilles, a l'adaptació de les plantilles, i a potenciar la contractació, ara queda establerta l'essència d'un pacte bilateral que, sense guanyadors ni perdedors, resol tres problemes que, a la pràctica, apareixien com a insalvables: primerament, la definició de les causes de l'acomiadament objectiu; en segon terme, la minoració de les indemnitzacions per decisió improcedent i, per últim, la modalitat, la regulació de les modalitats generals de contractació.

I tot i que resulta aventurat parlar sobre la bondat o les conseqüències de la reforma laboral, i encara que políticament podríem salvar l'error per incórrer en motius de precipitació, estem convençuts que el pacte subscrit era necessari i, per consegüent, obligatori, que l'eficàcia ha marcat la voluntat de les dues parts per tal d'evitar la descapitalització humana d'empresaris i sindicats, que resultava imparabile, i que l'estabilitat en lo clima social representa un factor de dinamització de l'activitat econòmica que, amb bona lògica, evita que els ajustos de competitivitat se resolguin a preu de desocupació per raó d'una major flexibilitat. I a pesar d'estes consideracions de signe positiu, és indiscutible que el drama de l'atur resta amb tot el seu vigor, i siga psicològica o no la barrera del 10%, Catalunya ha de superar un objectiu i un repte que, conjuntament o per separat, implica un compromís en l'espai territorial de les nostres competències.

I amb estes paraules vull significar i vull recordar que, si en lo moment determinat d'intervenir en los pressupostos de la Generalitat per al 1997, lo Grup Parlamentari Popular haguéssim caigut en la invitació formal o en la temptació fàcil de promoure una política pressupostària expansiva, ara, inevitablement, estaríem parlant de majors desviacions territorials, concretades en inflació, dèficit, endeutament, i probablement incidència en los tipus d'interès, tots ells desequilibris que, en finançar-se amb impostos o amb deute públic, és a dir, amb recursos que es detreuen del sector privat, avui ni tan sols podríem acudir a l'estratègia del triomfalisme calculat i, en canvi, estaríem lamentant la caiguda de la inversió privada i estaríem justificant les tendències negatives de l'ocupació.

I quan lo conseller de Treball s'ha referit este matí als fets puntuals que generen optimisme o pessimisme, probablement, el més adequat sigui adoptar postures de realisme però en virtut, sempre, dels antecedents més imparcials. I amb estos criteris, tota avaluació o comentari sobre el moviment del nostre mercat de treball, resultava tan «desalentador» fa poc més d'un any i mig, com esperançador en los moments actuals, sense que

esta afirmació pugui significar que l'evident situació positiva de principis de 1997 accepta posicions d'optimisme o de pessimisme, perquè ni una ni l'altra atenen la realitat estricta dels esdeveniments més essencials. Se tracta, en tot cas, de la capacitat política de fer possible que les decisions polítiques siguin acceptades com a probabilitat de bon funcionament. Qualsevol altre invent està condemnat al fracàs, sobretot perquè el sector públic no genera demanda, no assumeix cap risc; lo sector públic no s'obliga a l'estalvi present; lo sector públic es limita a substituir la demanda reduint los incentius a les activitats productives, i el sector públic no crea ocupació ni tan sols per equivocació. És, en tot cas, la confiança, la fiabilitat i la credibilitat dels respectius governs, fins i tot en l'àmbit de les seues limitacions, les que poden establir un marc orientador que possibiliti a les empreses mitjanes i menudes la generació d'ocupació en condicions d'estabilitat.

Per això, honorable senyor conseller, i encara que estes virtuts —me refereixo a la confiança, a la fiabilitat i a la credibilitat— són virtuts amb valor relatiu des del punt de vista del potencial dels mercats que equilibren estos posicionaments quan afecten expectatives de continuïtat, per això deia que val la pena tenir cura de la coherència en relació amb la intemperància i els missatges fatalistes de trencar acords polítics vigents, sobretot si són per motiu d'exigències que massa sovint confonen lo prioritari amb lo immediat.

En la situació actual d'inèdit creixement econòmic al conjunt de l'Estat, i amb uns acords socials que tenen aptitud i consistència per a crear ocupació, amb mesura d'abundància o amb mesura de molta abundància, la reunió d'energies en un acord global raonable sempre ha de tenir preferència sobre l'advertència reiterada d'una alteració del calendari electoral, perquè amb caràcter universal s'ha consolidat lo consens que l'eficàcia o la millor fórmula en la lluita contra la desocupació és impulsar una política macroeconòmica que mantingui el creixement de l'economia.

Vostè, senyor conseller, ho deia de Jacques Delors, però també Jacques Santer ho afirma en dos referències a prendre en consideració. En primer lloc, diu Jacques Santer, un creixement sostingut basat en l'estabilitat monetària i en una política de sanejament de l'economia i, en segon terme, un creixement originat per la demanda i alimentat per la inversió productiva. I a falta d'altres mèrits, s'ha de reconèixer que en lo cas de l'Estat espanyol, l'acceptació d'esta disciplina incorporada en tota la seva amplitud, ha resultat procedent amb los efectes inicials i immediats que corresponen al primer trimestre de 1997. S'ha creat un marc macroeconòmic favorable; s'està utilitzant plenament lo potencial del nostre mercat interior, s'ha tancat la reforma laboral que determina el sistema general de contractació, s'ha incorporat la política estructural europea com a mesura addicional de creació d'ocupació i, per últim, les previsions econòmiques d'avui mateix, les recents de la Comissió Europea, garanteixen que Espanya formarà part de l'euro, superant l'examen de Maastricht, que tindrà lloc lo 2 de maig de 1998, amb bones perspectives de generació d'ocupació per confiança de la nostra economia.

2916

I si, com és cert, les empreses amb menys de deu treballadors han sigut les que més ocupació han generat en fases d'expansió econòmica i les que menys ocupació han destruït en èpoques de recessió, lo fet i l'experiència aconsellen prioritzar polítiques adequades a la dimensió de les petites i mitjanes empreses que a Catalunya constitueixen lo nostre potencial estratègic i productiu. La innovació tecnològica que ja s'ha dit, la facilitat en los mecanismes d'accés al finançament, l'impuls a la seua internacionalització i la desviació de recursos per a la millor formació professional tecnològica i empresarial són, entre altres, les mesures i les orientacions que determinen la garantia del seu funcionament, fonamentalment perquè les empreses mitjanes i menudes són les úniques que en anys precedents han assumit lo cost dels canvis laborals de la nostra estructura productiva, moltes vegades sense observar ni la categoria ni els nivells de qualificació.

Dels dos milions de llocs de treball que en los últims vint anys s'han destruït en el sector de l'agricultura, molts d'ells han sigut reparats per les petites i mitjanes empreses, a vegades amb ocupacions elementals. I este fet objecte d'anàlisi, que forma part de les alteracions econòmiques i socials que suporta Catalunya en lo context estatal, determina que qualsevol cicle genera més desviació en l'àmbit català i també més desviació respecte a la taxa d'atur en termes reals i a efectes comparatius.

La raó, si es vol, històrica té un dels seus orígens, precisament, en lo fet que el pes de l'agricultura a Catalunya és inferior a la mitjana estatal, exactament igual que el que passa amb la presència de l'empresa pública i de les administracions públiques. En estos àmbits de lo públic, no existeix sensibilitat al cicle econòmic, de manera que on lo seu pes és alt les alteracions tenen una base superior i, en canvi, a Catalunya, on lo teixit empresarial és menut, privat i industrial, la sensibilitat del cicle és més significativa en tant que està subjecta a la competència exterior, i amb estos criteris, com que la taxa d'activitat laboral a Catalunya és més alta que la del conjunt estatal, una diferència de quatre punts, 53 a 49, esta condició que determina que com que les xifres d'atur a Catalunya es mesuren respecte a una base de referència més elevada, lo fet d'haver reduït lo 10% de la taxa registrada, evidentment, té un significat més sòlid, que indica un procés de reforçament de la nostra situació econòmica, de la situació econòmica a Catalunya. En tot cas, és obligació assenyalar que si la retribució per persona ocupada a Catalunya és més alta que la retribució de la mitjana espanyola, equivalent a +200.000 pessetes a l'empresa pública i a +300.000 pessetes a l'empresa privada, també és veritat que aquí a Catalunya aportem major eficiència, millors condicions d'organització i superior capacitat exportadora.

I tot això és possible i ha sigut possible a Catalunya, a pesar dels «rasgos» estructurals històrics d'àmbit estatal que, encara que addicionals, són negatius per inducció. Primerament, la persistència a nivell estatal en la duració d'una situació de desocupació; en segon lloc, lo pes de l'ocupació assalariada del sector públic en relació amb el pes de l'ocupació assalariada al sector

privat, i per últim, la gran diferència en la taxa d'atur entre les diferents comunitats autònomes que dificulta, esta diferència, la mobilitat i la poca fluïdesa del mercat laboral.

Per això la transcendència i l'oportunitat del present debat sobre l'atur al Parlament de Catalunya constitueix, o hauria de constituir, la plena actualitat de les accions polítiques i parlamentàries, precisament per estos dos motius que acabo de mencionar: transcendència perquè la falta de treball representa un atac al desig honest i legítim des del punt de vista econòmic i moral, i oportunitat molt recent, perquè, tant los defensors com los detractors dels aspectes més essencials de la reforma laboral intenten extraure arguments en los que puguin recolzar la seves respectives posicions.

La reforma laboral, que ha exigit un any de debat i tres mesos de negociacions, clarament aporta criteris de contractació, però, sobretot, se relaciona amb una fase d'indubtable creixement econòmic, limitat encara per la desconfiança de les famílies en la seva capacitat econòmica de futur. I en part, és certa esta percepció de les famílies perquè, per raons històriques molt recents, los ciutadans que sofreixen la tragèdia de l'atur són desconfiats que la plena ocupació sigui només conseqüència de l'alteració quantitativa d'un creixement de l'economia.

Tant és així que la pròpia experiència nos ha demostrat que créixer per créixer, sense eliminar factors que distorsionen qualsevol fase d'expansió, no genera este creixement d'ocupació al mateix ritme que quan se destrueix en fases de recessió. Lo resultat d'esta realitat és exactament el mateix que passava amb l'administració econòmica i financera de la Generalitat, on la persistència de dèficits anuals s'ha convertit en un endeutament estructural de grans dimensions: en l'ocupació, la persistència de la destrucció sobre la creació també ha generat atur estructural a Espanya i Catalunya, en una demostració contrastada en el cas que nos interessa, perquè per antecedents contradictoris, sembla que la Generalitat no ha mantingut mai cap posició: ni a favor del cicle, ni en contra del cicle, senzillament, al marge del cicle, en al·lusió directa al mateix president de la Generalitat i al Departament d'Economia i Finances i per extensió, i encara que, en part disculpable, al Departament de Treball, del qual vostè és titular.

I si bé és cert que al conseller de Treball li he formulat este matí unes crítiques per una excessiva atribució de mereixements en les fases positives de la política estatal, i la seua nulla incidència en les fases negatives, també és veritat –i així ho ha reconegut este diputat– que el seu diagnòstic o la seua anàlisi sobre les causes de l'atur a nivell d'Europa ha sigut correcte. La crua existència de les xifres sentència la realitat inqüestionable de 1987 a 1989, on la creació d'atur va superar, fins i tot, les mateixes previsions del Govern central. Doncs, bé, mentre del 1985 al 1990 se van crear dos milions de llocs de treball, l'atur només es va reduir de 400.000 persones.

Estem parlant –i només a efectes d'anàlisi i de reflexió– d'un període clarament expansiu que deixa Espanya amb dos milions i mig de parats, equivalents a una taxa

superior al 16%. Quan passem del 90 al 91, és a dir, a una fase absolutament i clarament recessiva, ja no tenim la nostra economia ni força ni capacitat per a neutralitzar i l'atur se situa en límits mai coneguts tant en xifres absolutes com en termes relatius: 3.700.000 parats, o el que és igual, lo 24% de la nostra població activa. Lo lamentable d'esta situació analitzada és la conseqüència real que ha sigut implacable en relació amb el concepte de la confiança i de la credibilitat perquè en aquell període de crisi general la destrucció d'ocupació va afectar 600.000 contractes fixos mentre que la destrucció de contractes temporals no va superar els 125.000.

I si és cert que les empreses han preferit lo contracte temporal per la reducció significativa dels costos d'acomiadament, resulta de difícil explicació que en aquell moment la destrucció neta de llocs de treball afecta fonamentalment el caràcter fix de la contractació. Per això l'impuls a la incorporació indefinida que vingui a neutralitzar l'excessiva temporalitat i la segmentació del mercat de treball facilitarà l'adaptació de totes les plantilles i potenciarà la mateixa contractació en modalitats fixes en substitució de modalitats temporals. I este impuls reclama l'exigència de decisions prioritàries i urgents, perquè el nostre mercat laboral se caracteritza per una acusada dualitat en les dimensions més rellevants; aquestes dimensions específicament perjudiquen la dona i el menor de vint-i-cinc anys. Tant és així que la contractació temporal representa un terç del total i, com que la proporció afecta especialment els joves i les dones, la desocupació també és major i la taxa d'activitat és la més volàtil de tot lo segment. Però és que a més, si establim comparacions de les mitjanes de la Unió Europea, a Espanya i a Catalunya la taxa d'activitat és més baixa i l'atur és més elevat. Una part del diferencial procedeix evidentment de l'intens procés de jubilacions anticipades, que ha reduït la taxa d'activitat en homes de més de cinquanta-cinc anys entorn al 25% i en dones per baix del 10%. I si a esta compensació incorporem lo desinterès que existeix a buscar un treball perquè les possibilitats d'obtenció són nul·les o quasi nul·les, arribem a la fatalitat que estos desequilibris es poden considerar estructurals.

Per les raons expressades i a efectes d'anàlisis per corregir estos desequilibris que jo denomino estructurals, hem pres en consideració des del Grup Popular alguns aspectes essencials que entre altres són motiu d'explicació del fenomen de la desocupació i de la seva evolució, ja sigui en lo conjunt estatal, ja sigui en l'àmbit de Catalunya. La primera referència se fonamenta en una normativa basada en una època denominada d'economia tancada i de baix nivell de creixement, avui esta economia confrontada amb lo concepte de globalització econòmica. Una segona referència parteix d'una dinàmica social de concentració i centralitzada que ha evolucionat al marge de la competència exterior de les millores per a la competitivitat i ha evolucionat, també, al marge de la situació de les empreses de les activitats i de les economies. Una tercera referència es relaciona en un pes, en un cost, en un pes dels costos laborals no salarials superior a les economies del nostre entorn que representa una càrrega sobre l'ocupació i representa un gravamen sobre la seva creació. I per últim, una aplica-

ció de criteris polítics que han estimulat lo retir anticipat de persones de major edat i la reducció de la jornada laboral deteriorant progressivament l'eficiència i la necessitat de contractació. I amb estos antecedents sembla raonable –i així ho anuncio de manera anticipada– que des del Grup Popular poguéssim demà formalitzar una proposta que es concreta precisament en les restriccions contractuals que preveu l'acord sobre la reforma laboral en lo relatiu a l'ocupació estable amb la finalitat, primer, que aquestes restriccions puguin reduir-se o puguin desaparèixer, i amb l'objectiu, en segon terme, que tots los aturats puguin acollir-se a la nova figura del contracte estable que està previst o dissenyat.

Ara correspon la decidida actuació dels governs i també dels grups parlamentaris perquè, com han dit al principi, amb diàleg i amb decisions compartides poguéssim assumir compromisos que impulsen polítiques pertinents. Amb estos criteris ja anticipo que els pressupostos de la Generalitat per a anys successius i pel que depèn del Grup Parlamentari Popular –per a anys successius i per coherència– s'haurien de conciliar en los aspectes qualitatius dels pressupostos generals de l'Estat, lo compromís dels quals en la seva aprovació i en la seva execució –me refereixo als pressupostos generals de l'Estat– ha de fer possible que la despesa pública perdi participació en lo nostre producte interior brut de manera sistemàtica. I encara vull anar més lluny perquè este fet de menor incidència de la despesa pública en el conjunt del nostre producte interior brut és compatible amb apartar-nos, amb oblidar-nos per sempre de qualsevol tipus de congelació salarial als funcionaris, amb mantenir el poder adquisitiu de les pensions, amb suficients recursos per a finançar uns serveis socials més moderns i més eficients i un marge de reducció del dèficit públic que serà aprofitat per a reduir la pressió fiscal com a resultat de l'aplicació d'unes reformes impositives que afectaran l'impost sobre la renda de les persones físiques i afectaran les empreses mitjanes i menudes com a collectiu preferent.

Queda escrit i registrat lo compromís del Grup Parlamentari Popular en relació amb lo que en los pressupostos generals de l'Estat haurien de ser prioritats econòmiques, fiscals i pressupostàries. Ara li correspon al Consell Executiu expressar los compromisos respecte de les seues competències en justa correspondència a l'esforç collectiu que han aportat empresaris i treballadors.

Este és, senyor president, lo sentit del posicionament del Grup Popular.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup Socialista té la paraula el diputat senyor Josep Maria Rañé.

El Sr. Rañé i Blasco

Gràcies, senyor president. Senyor president, senyores i senyors diputats, la problemàtica de l'ocupació o de la seva manca és la primera preocupació dels ciutadans. Ho diuen totes les enquestes i és una qüestió que hem anat reiterant sovint. Que el Parlament faci un debat sobre allò que preocupa els ciutadans és bo perquè

acosta aquest Parlament a la vida real i això és necessari. És per això que el nostre Grup es felicita i se sent molt satisfet que s'acabi realitzant aquest debat, i també perquè ens dóna l'oportunitat d'expressar el nostre posicionament polític, que és un posicionament que es caracteritza i alhora ens diferencia de la pràctica que defensa el Govern. Però, a més a més, aquest considerem que és un bon moment per realitzar aquest debat. No ens trobem en una situació extremadament negativa; no estem en aquelles situacions en què cada dia hi havia un expedient de regulació o es tancava una empresa, però tampoc ens podem sentir extraordinàriament contents o joiosos. L'atur afecta massa persones, tant se val si són les 268.000 que estan inscrites a l'Inem o les 507.000 que diu l'EPA que tenim com a aturats, tant se val si és el 9,95 de l'Inem o el 18,83 de l'EPA. En un cas i en un altre són massa persones.

En qualsevol cas, en la història recent ja hem viscut dades com aquestes. L'atur registrat s'ha situat per sota del 10% sis vegades en els últims sis anys. Ha estat sis vegades: en el 91, en el 92 i en el 96. I després hem observat com factors interiors i exteriors, una tempesta monetària i altres elements feien que la nostra econòmica entrés en recessió i en vint mesos l'atur s'incrementés en el 20%. Doncs, hem d'anar amb la precaució de dir: «Aquestes dades les hem de mirar sabent que tenim una història recent molt curta, que ja hem estat en aquesta situació i la seva evolució és el que hem de mirar.»

Per incidir a favor de l'ocupació es requereix una actuació política i de govern orientada en dues direccions que no són contradictòries sinó complementàries, i això és el que voldrem explicar al llarg d'aquest posicionament, que s'ha d'actuar en dues direccions. I plantejarem o intentarem plantejar quines coses creiem que constitueixen una política de govern i qüestionarem aquelles que creiem que no s'estan fent. Aquestes dues direccions són: d'una banda, afavorir el desenvolupament econòmic, i de l'altra, desenvolupar polítiques d'ocupació.

Afavorir el desenvolupament econòmic. En primer lloc volem deixar ben palès que pels socialistes catalans el desenvolupament econòmic significa un creixement equilibrat en l'econòmic, on les variables macroeconòmiques estiguin controlades. Som defensors que la inflació sigui baixa, que hi hagin baixos tipus d'interès, que hi hagin aquestes variables macroeconòmiques; però també que el creixement econòmic sigui equilibrador, que tingui en el social i el territorial una obsessió. I pensem que, a més a més, aquest creixement econòmic ha de ser sostenible; per tant, respectuós amb el medi ambient. I això no per moda i no tan sols per sensibilitat social, que també, sinó perquè l'esforç d'incrementar la cohesió social i territorial i preservar el medi ambient és un esforç amb el qual hi ha molt de treball, molt de treball útil socialment i molta ocupació a generar.

Coincidim amb el criteri que tenen tots els organismes internacionals –l'OCDE, la Unió Europea, l'OIT–, en el sentit de considerar que un entorn macroeconòmic que afavoreixi l'economia productiva és un factor necessari però no suficient per a la creació d'ocupació. O

si més no, no suficient per crear l'ocupació suficient per reduir l'atur. Ja hem patit l'experiència de veure créixer l'economia i baixar l'ocupació. Així, doncs, que ningú esperi o confii exclusivament la solució del problema de l'atur a una correcta evolució de les variables macroeconòmiques. Que ningú faci –com ens ha fet aquest matí el conseller, que només ha explicat com a gran paradigma– la idea de les variables macroeconòmiques. Repeteixo: aquest és un factor necessari però no suficient. I com que és necessari volem analitzar la seva situació en l'economia catalana. La diagnosi de la situació de l'economia catalana no pot fer-se només amb la fotografia actual. Hem de fer la pel·lícula. A principis de segle o del segle passat, en l'altre segle, en aquest viatge que ens ha donat el conseller aquest matí per la història, pel món i per les variables macroeconòmiques, possiblement hem vist que ha avançat això bastant i que, per tant, ja podem parlar de pel·lícules, no tan sols de fotos fixes. I en aquest sentit, hem d'afirmar que l'economia catalana està perdent pistonada.

En els últims anys es confirmà una regla que deia: «Quan l'economia espanyola creix, l'economia catalana creix més.» Això s'ha vist en el període 86-91 i en el 94-95. I quan l'economia espanyola decreix, l'economia catalana decreix encara molt més. Anys 92 i 93: l'ocupació seguia el mateix ritme que la creació de riquesa. Doncs bé, 1996, l'any passat, ha significat una ruptura amb aquesta regla. Havent crescut l'economia i l'ocupació a Espanya, a Catalunya hem crescut menys. Segons diu l'Institut Nacional d'Estadística, la diferència és 2,2 a Espanya, 1,9 a Catalunya. Segons diu l'Informe de les caixes, que sortia ahir, 2,68 a Espanya, 1,9 –la mateixa xifra– a Catalunya. En qualsevol cas, hem perdut el pas.

D'altra banda, i segons les dades de l'Institut Català d'Estadística, la productivitat per persona ocupada a Catalunya ha crescut un 6,5 menys que la productivitat per persona ocupada a Espanya en el període 86-96. Les variables macroeconòmiques de l'economia catalana també pateixen uns desequilibris pitjors o més complicats i més importants que l'espanyola. Acumulem més inflació, i a més a més, no un any, de manera contínua, fins i tot quan creixem per sota. I això, segons l'informe de La Caixa, és degut a factors com l'alimentació, l'habitatge, les medecines, el transport i l'hotelleria. En quasi tots aquests sectors la Generalitat té competències d'actuació; alguna cosa també li correspon.

El dèficit públic de la Generalitat empitjora. La morositat de la Generalitat és una bona prova dels efectes d'aquesta gestió amb els recursos públics. El deute públic segueix creixent de manera exponencial, tenim el doble que fa tres anys. I els tipus d'interès reals a Catalunya no són els més baixos, possiblement l'entitat financera més important és la que fixaria el preu mig i ens col·locaria. Que si Catalunya hagués d'anar sola a passar l'examen de Maastricht, suspendríem.

En el tema de la creació d'ocupació i en el descens de l'atur estem vivint de renda: l'economia va tenir uns creixements significatius del producte interior brut que van permetre passar d'una situació com la del 84, en

què teníem una taxa d'atur registrat superior a l'espanyola, a col·locar-nos cinc punts per sota en el 91. Des d'aleshores no hem fet una altra cosa que perdre pistonada, també amb la creació d'ocupació; encara estem millor que a la resta d'Espanya, però any rere any el nostre diferencial és més petit, tant si mirem l'EPA com si mirem l'Inem: les diferències amb la resta d'Espanya es van escurçant. Hem tingut un creixement desequilibrat territorialment: en el període 90-95, les comarques que no formen part del rovell de l'ou dels eixos més dinàmics i més importants han perdut pes; així, tres comarques que l'any 90 concentraven el 57,26% de la producció de la riquesa, en aquests moments, aquestes tres comarques concentren 1,4 punts més: el 58%, quasi el 60% es concentra en tres comarques. I això no va endavant sinó que va enrere: tenim un creixement desequilibrat territorialment.

La diferent evolució de l'economia catalana pot explicar-se a partir de tenir present que els eixos de la política de promoció i desenvolupament econòmic i del Govern de la Generalitat s'han limitat –i ho explicava aquest matí molt explícitament– a la captació d'inversió estrangera, a la millora d'infraestructures de comunicacions i a la creació d'instal·lacions altament emblemàtiques. Segur que totes aquestes accions eren necessàries, malgrat que si entréssim a discutir-les podríem incloure matisos molt importants, però, òbviament, la cohesió social i l'articulació del territori també són necessàries, és més, són imprescindibles, i per tant, és injustificable la seva absència amb la seva política econòmica. La política econòmica neoclàssica, com la que ha practicat la Generalitat, hauria d'haver suposat un autèntic fracàs que es reflectís amb creixements baixos o negatius, però les dades macroeconòmiques de tot Catalunya han donat una imatge positiva de bons resultats, tant de creixement del PIB com de l'ocupació.

Estem en condicions d'afirmar que aquests resultats no s'haguessin assolit sense la dinàmica que ha tingut com a màxima expressió els fastos olímpics, segons els van qualificar alguns elements no massa favorables a aquests esdeveniments. Perquè un altre cop les estadístiques poden amagar grans inexactituds, com ara que el desenvolupament local de la regió metropolitana ha suposat salvar els resultats econòmics de tot el país i cobrir els dèficits de la política de desenvolupament de la Generalitat, i quan aquest ha acabat, el Govern de la Generalitat tenia l'obligació de prendre el relleu, i no ha agafat aquesta dinàmica, i això ens està portant a perdre pistonada. Aquesta afirmació prové del contrast o de la contradicció entre dos models que es confronten amb el creixement econòmic: d'una banda, el model de desenvolupament endogen, que té la seva expressió en Barcelona, en la regió metropolitana, però no exclusivament, en comarques de l'interior que estan intentant fer de la implicació, la motivació i la participació dels agents socials en el procés d'identificació de les seves necessitats econòmiques i socials un motor d'avenç; i el nou model del Govern de la Generalitat, que propugna l'abstencionisme dels poders públics, sobre la base de les bondats d'un discurs liberal per negar el diàleg i la participació, però que cedeix la direcció i el protagonisme a l'orientació del creixement en mans dels poders econòmics.

Parlem ara del segon element: polítiques d'ocupació. L'atur és la diferència entre els que volen treballar i els que no tenen ocupació. Per això a ningú li estranyarà que digui que la solució a l'atur és l'ocupació. Però l'atur, en aquests moments –i en el seu discurs d'aquest matí semblava que era un contingent tancat de números o de persones totes iguals–, no afecta d'igual manera totes les persones. Si féssim un intent de classificar, de veure, d'analitzar i d'aprofundir, veuríem que en l'atur hi ha dos col·lectius ben diferenciats: un col·lectiu sotmès a una rotació molt alta; entren i surten de manera constant, mitjançant contractes de treball molt curts i precaris; aquest col·lectiu està compost per persones, majoritàriament homes, entre vint-i-cinc i quaranta-cinc anys i amb una formació o experiència professional suficient; i un altre col·lectiu, un col·lectiu que està clavat a l'atur, que no es mou, que no roda, que no té ni el «benefici» –entre cometes– d'un contracte precari; en aquest col·lectiu es troben els joves –homes i dones– amb fracàs escolar, les dones que volen retornar al món del treball remunerat després de períodes d'inactivitat assalariada i les persones majors de quaranta-cinc anys –majoritàriament homes–, els homes i les dones..., les persones amb discapacitats i les persones amb risc d'exclusió social; normalment, aquestes persones tenen un nivell baix o inadequat de formació professional.

El Govern de la Generalitat ha plantejat i ha practicat, en matèries en què tenia competències i recursos, una política d'ocupació de dretes, neoliberal, dirigida a atendre les necessitats i exigències d'una de les parts del món econòmic, els empresaris, perquè ha partit de la idea que els empresaris són els que creen ocupació i que, per tant, tot és poc perquè creïn ocupació. És per això que durant els dos últims anys han defensat un model d'inserció laboral basat en la següent idea, que avui ens ha tomat a plantejar: s'ha d'escollir entre el dret al treball o els drets en el treball. I així ha defensat que les dobles escales salarials eren una discriminació positiva i considerava que el Tribunal Constitucional s'equivocava quan deia que per igual treball corresponia igual salari. Ha defensat també que per afavorir la contractació estable era necessari fomentar un contracte en el qual l'acomiadament no estigués sotmès a la tutela judicial ni administrativa, amb l'única excepció que s'infringís un precepte constitucional –faltaria més!, si a més a més no es pot ni denunciar l'incompliment d'un precepte constitucional... Així –es deia–, evitariem l'angoixa dels empresaris de saber quant han de pagar quan acomiaden una persona. I han també plantejat un model d'inserció basat en la idea que per a oferir seguretat i estabilitat als empresaris convé que siguin ells els que puguin decidir en tot moment els canvis necessaris. El seu absentisme en el control de la utilització abusiva de les fórmules de contractació i les ETT, quan és responsabilitat del seu Departament en tant que autoritat laboral, és l'expressió pràctica d'aquest missatge d'absentisme i de col·laboració amb la degradació de les relacions laborals.

No tan sols els socialistes hem discrepat i defensat un altre model d'inserció, sinó que els agents socials i econòmics, amb el seu recent acord, li han esmenat la plana en tota regla, i han expressat que s'ha de facilitar la inserció laboral d'aquelles persones que tenen espe-

cials dificultats per trobar ocupació en igualtat de condicions laborals i socials. I per afavorir l'ocupabilitat d'aquestes persones s'han de destinar els recursos de les polítiques actives d'ocupació, formació ocupacional i ajuts al foment d'ocupació. I han continuat dient que es comprometien a vetllar amb especial cura que els convenis col·lectius no tinguin estipulacions o compromisos discriminatoris i vetllar perquè l'aplicació de les normes laborals no suposi cap infracció que sigui contrària a l'estricta compliment dels preceptes constitucionals. Això significa una esmena en tota regla a tota la seva política i el seu model d'inserció laboral que ha defensat durant els dos últims anys. És per això que no ens ha estranyat en absolut que el consell del seu partit hagi pres la decisió d'intentar modificar amb el tràmit parlamentari l'acord de sindicats i patronals. No ens ha estranyat en absolut, perquè en el fons no és el seu acord; és més, és un acord contrari al que vostès han defensat durant els dos últims anys. Com ja va fer amb la reforma del 94, amb l'acord interconfederal, durant la negociació i ara amb l'acord, el seu Govern es transforma en el portaveu dels sectors econòmics més liberals i contraris a qualsevol acord. I avui li han recordat, en els mitjans de comunicació, els sindicats de Catalunya que per aquí no aniríem mai bé. No tregui l'espantall del contingut antiautonòmic, per favor. Llegeixi bé l'acord i veurà que existeixen autonomia i articulació per a defensar la negociació col·lectiva a Catalunya, cercant, això sí, la solidaritat entre tots els treballadors de l'Estat espanyol.

La seva política d'inserció és diferent a la nostra. Tornem a l'aplicació de les polítiques d'ocupació. Dèiem que era necessari actuar en el sentit d'afavorir el desenvolupament econòmic i plantejar polítiques d'ocupació; doncs bé, aquestes polítiques han de ser passives i actives, de protecció i, al mateix moment, o unes altres complementàries, de foment. De forment de l'ocupació, polítiques actives adreçades a fer més ocupables els col·lectius amb més dificultats i millorar el funcionament del mercat de treball.

Quan algú parla de fomentar la creació d'ocupació, ràpidament se li pregunta –a veure si no respon i d'aquesta manera es pot continuar fent el que s'estava fent– on i com. Jo recordo, de l'any 1980, un document d'un sindicat francès que parlava de *Crear empleo, ¿dónde y cómo?* Doncs bé, la resposta constitueix una doctrina àmpliament estesa: es pot crear ocupació a través dels jaciments d'ocupació, mitjançant els pactes territorials per a l'ocupació i afavorint el repartiment de treball, una cosa de la qual vostès han estat absents i no han integrat en absolut dintre de les seves polítiques d'ocupació. Ara en comencen a parlar; benvinguts al club. El que passa és que això ja porta set o vuit anys practicant-se a Catalunya i vostès no tan sols no l'han recolzat sinó que en molts casos, quan algú ha anat amb un pacte territorial signat, li han dit: «Ens sembla molt bé, van vostès per bon camí, però sàpiguen que si no tenim el 51% de l'instrument que ho posarà en marxa nosaltres no li donarem recolzament.» Aquesta és una actitud contrària a l'impuls d'aquests pactes; aquesta és una actitud que el que pretén no és potenciar el foment de l'ocupació, sinó ofegar tot allò que no es controla.

A més del creixement econòmic, per reduir l'atur es requereixen actuacions a favor de l'ocupació. Des dels poders públics i concertats amb els agents socials i econòmics, els socialistes considerem necessari fomentar noves ocupacions orientades a la satisfacció de les necessitats socials no satisfetes. Ho deia abans: millora de la qualitat de vida, ocupacions de proximitat, preservació del medi ambient..., aquí hi ha un gran contingent d'activitat; impulsar actes pactes territorials per l'ocupació: vostès han donat suport, en un determinat moment, a un estudi per a estudiar com les parts es posen d'acord, i el mateix dia que feien això –de la qual cosa ens alegrem–, estaven negant-li el pa i la sal a un acord signat ja entre empresaris, sindicats i administracions locals; mentre vostès reforçaven –i ho trobem molt bé– el pacte del Vallès, no han dit ni han donat suport al pacte signat a Barcelona; vostès han posat pegues a tot allò que sigui que la societat civil –empresaris, sindicats i institucions– s'organitzi en el territori. La potenciació del cooperativisme i l'economia social com a manera d'ajuntar esforços és una bona línia de treball a favor de l'ocupació. Fomentar la cooperació amb el desenvolupament i amb les accions humanitàries allà on sigui necessari també és un altre filó d'ocupació. Ajudar a posar en funcionament i modernitzar les «pimes», mitjançant processos d'informació, orientació, assessorament i suport, en especial en temes de finançament, és una altra línia. Però no ens expliqui amb gran alegria que han esmerçat 2.500 milions de pessetes, si no ho recordo malament, per crear un seguit de llocs de treball, perquè quan es fa la *ratio* i es mira quant han invertit per lloc de treball creat, són 300.000 pessetes. Això no són ocupacions de qualitat ni amb durabilitat, i a més a més, el 10% se l'emporta la consultoria que fa el programa, perquè el xec d'ajut en el programa d'autoocupació val 30.000 pessetes.

Així, doncs, redistribuir la pressió fiscal és una altra línia d'afavorir l'ocupació, però nosaltres no estem per la seva nova proposta inflacionista. Vostè ens torna a explicar una altra vegada el mateix que ja vam experimentar: rebaixem la Seguretat Social per apujar l'IVA. Digui que està pujant la inflació, perquè això ja ha passat a Espanya i això va significar pujar la inflació. La seva proposta és pujar la inflació? El seu plantejament, que hem de fer quan parlem que hem de desfiscalitzar el treball de baixa qualificació, és que no hem de rebaixar la capacitat recaptatòria de la Seguretat Social i hem de redistribuir aquesta càrrega entre les empreses, en funció del valor afegit que faci cada sector. Té lògica, té molta lògica que el sector de neteja pagui menys a la Seguretat Social que el sector de la banca, té lògica que una benzinera pagui menys a la Seguretat Social que una refinera, però vostès plantegen una rebaixa generalitzada per a tots que o bé planteja una caiguda dels ingressos de la Seguretat Social i, per tant, d'afebliment de l'estat de benestar social i, per compensar-ho, una puja de l'IVA, un factor que s'ha demostrat inflacionista.

I a més a més han de treballar seriosament, no desqualificar d'aquesta manera el tema del repartiment de treball. Senyor conseller, en vint anys, a Catalunya, la mateixa gent genera el doble de riquesa. Per tant, aquesta dinàmica, llevat que vostè em digui que l'any que ve generarem un cinquanta per cent més de riquesa

sa, vol dir que no hi ha possibilitat que el creixement econòmic per si sol doni ocupació a tota la gent que tenim. Han de parlar seriosament, no desvirtuant, és un problema que no podem defugir: mai ha estat un problema electoral! Que el problema és complex? Parlem-ne, però facin i recolzin aquest tema.

Vostès han de fer polítiques per fer més ocupables els col·lectius amb més dificultats. En aquesta línia hi ha dues actuacions prioritàries: la formació ocupacional i els ajuts a la inserció. La formació ocupacional..., ja ho diu l'OCDE, no és només important fer cursos, molts cursos; l'important és que aquests cursos responguin a les necessitats de les empreses, responguin a les necessitats dels treballadors, responguin als projectes que en el territori tenen possibilitat de futur, i això no ho diem nosaltres, ho diu l'OCDE. Vostès han generat un model que jo ja li he dit moltes vegades que em resisteixo a posar-li el qualificatiu de «català», perquè els qualificatius que jo crec que té aquest model és que és un sistema pervers, mercantilista, elitista, desenvolupat sense consens ni participació social. Ho ha explicat vostè perfectament: en no tenir altre element d'avaluació més que l'aportació de contractes laborals per tenir dret a noves subvencions, però els centres tenen la capacitat de triar els alumnes, els centres trien els més ocupables. Si a mi em donen a escollir, escolliré els més ocupables, perquè així m'asseguro la subvenció de l'any que ve, i aleshores fem un sistema pervers: donem formació als que estan més preparats i deixem de banda els que tenen més dificultats; han de capgirar plenament aquests elements. Però és que, a més a més, aquest sistema és tan pervers que, quan analitzem les seves dades, resulta que la distribució dels fons, finalment, no s'ajusta ni a les necessitats dels territoris —es dona més formació, de vegades, que aturats—; les zones que més creixement estan tenint, i que més aturats tenen, són les que reben menys formació. Les zones, algunes les coneix perfectament, reben formació amb gran escreix; hi han unes quantes comarques que cada any són les primeres del rànquing en relació d'inversions, i algunes vostè les coneix perfectament, no fa falta que les expliqui ni que les digui.

Però és que, a més a més, la formació es fa pensant en les necessitats dels centres, no dels alumnes, no de les persones en atur; la majoria dels cursos són de baixa o mitjana qualificació, però els cursos de pissarra i ordinador copen el mercat. I resulta que tenim un cinquant per cent dels aturats que tenen FP1 o estudis primaris; no els parem, els hem de recollir del darrere i posar-los més amunt: el seu model és pervers perquè està basat en el mercantilisme i és elitista.

No convé, han de canviar, no convé fer negoci amb les necessitats de les persones en atur, perquè és ineficax, és insolidari i és impossible. Com em deia algú aquest matí, hi havia un torero que deia: «Lo que no puede ser, no puede ser, y además es imposible.» Doncs, bé, resoldre el problema de l'atur a partir de fer negoci és impossible, perquè, si combatre l'atur fos negoci, ja no hi hauria atur; si en això hi hagués negoci, segur que ja no hi hauria atur. Precisament perquè no s'hi pot fer negoci, segueix havent-hi atur, i no es pot plantejar un model plenament mercantilitzat.

Vostès han de millorar, també, i treballar per millorar, el funcionament del mercat de treball; la intermediació és el centre de l'acció dels sistemes d'ocupació, però intermediar no és casar ofertes i demandes; intermediar no és tenir un sistema informàtic molt important; això és el que tenim. Intermediar és crear xarxes locals que cerquin la col·laboració i el compromís entre la tasca dels agents socials, econòmics, i els ens institucionals, i fomentar la cooperació al voltant de les oficines locals d'ocupació. Aquesta és la nostra proposta; el que tenim a Catalunya és un model que s'assembla més a allò que Orwell deia a 1984 «el Gran Hermano» que no una altra cosa.

Vostès han generat un bon sistema informàtic, i a aquest sistema informàtic li han dit «Servei Català de Col·locació»; és més, per no tenir, no té ni estructura jurídica, és només una ordre de repartir subvencions. El Servei Català de Col·locació és una ordre de repartir subvencions, exclusivament; no és ni un departament, no és ni una secció, no té entitat jurídica. És, sí, un bon sistema informàtic, i per això l'hi demanen, però no és un servei públic d'ocupació. És un sistema que ens ha costat 1.500 milions en dinou mesos, per gestionar 63.000 ofertes —que no sap quantes han acabat bé, perquè no sap quanta gent ha col·locat—; és un sistema que discrimina i rebutja les persones amb discapacitats. Aquesta vegada no ho dic jo: ho diuen els textos de l'Associació de les empreses que fan ocupació i inserció laboral amb persones amb disminució. És un sistema que presenten tan contents, que té més aturats que l'Inem; com que no els donen de baixa, resulta que hi ha..., el Servei Català de Col·locació té més aturats que l'Inem, i és un sistema que volen posar més al servei de les ETT i les empreses de selecció de personal. És un sistema que publiciten cada setmana, explicant que el perfil mitjà de cada persona inscrita és més alt que el de l'Inem, sense adonar-se que això ve a verificar tot allò que hem estat dient fins ara.

Per fer això, vostès haurien de canviar de política, generar una política que portés l'orientació d'agrupar tots els esforços, negociar-los i gestionar-los amb participació social; generar i donar resposta al pla d'ocupació que han presentat els sindicats, i crear el servei català d'ocupació que també hem plantejat. Per fer tot això, no necessiten l'Inem, però per desenvolupar una gestió integral de les polítiques actives i passives a Catalunya, i no empitjorar el servei a les empreses i a les persones aturades, sí que necessiten una transferència racional dels recursos i les activitats que l'Inem desenvolupa a Catalunya...

El president

Senyor Rañé, lamento dir-li que se li ha acabat el temps.

El Sr. Rañé i Blasco

Ara mateix acabo, senyor president.

És per això que els proposem una resolució en aquest sentit. I una última reflexió: senyor conseller, la Conselleria —i ens ho ha explicat aquest matí—, aquest Govern, han tingut històricament dues actituds: quan els

problemes eren molt grans, quan no teníem recursos, cercàvem la col·laboració i el consens, fèiem lleis conjuntes, hi havia una entesa; quan la cosa sembla que va una mica bé, quan ja estan estabilitzats, renuncien als instruments de consens i col·laboració perquè els tapen el protagonisme. Vostès han de triar: si volen consens social i polític, han d'activar les meses i aconseguir-ho, i si no volen consens i volen protagonisme en aquest tema, doncs, llavors expliquin a la gent que vostès són els responsables de l'atur, i que vostès ho resoldran tot.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup de Convergència i Unió, té la paraula el diputat senyor Rafael Hinojosa.

El Sr. Hinojosa i Lucena

Senyor president, senyores i senyors diputats, a aquestes hores del debat s'han dit ja moltes coses; s'han fet fins i tot mítings i tot. Em correspon a mi, de tota manera, valorar el discurs del conseller des de la perspectiva del nostre Grup Parlamentari.

Al nostre Grup Parlamentari li sembla que el senyor conseller ha fet avui un discurs bo, un discurs important. Ha fet un discurs important en si mateix i pel tema que tracta. Tracta un debat com aquest, que és la primera vegada que es fa amb aquesta naturalesa d'exclusivitat de tota la cambra, i el temps que li dediquem, malgrat que els mitjans de comunicació –i coincideixo amb el portaveu del PP– no li donin la importància que aquest debat té, i en té, perquè és un debat que parla d'allò que, a la gent –la gent de Catalunya i la gent de l'Estat–, la preocupa més; preocupa els pares que tenen un fill en edat de treballar i que no treballa, o que treballa i té el risc de perdre l'ocupació; és un problema que preocupa les dones que volen tornar a la feina o que hi volen accedir per primera vegada, i els és difícil, i els homes i les dones més grans de quaranta-cinc anys, en atur, i atur de llarga durada –que si bé és veritat que no és un atur de llarga durada exclusivament de Catalunya, és cert que és preocupant la durada de l'atur que estem arrossegant al llarg d'aquests anys–; per tant, és un tema, un problema que era necessari que el Govern posés sobre la taula i que fes el possible per fer un debat que ens permetés buscar vies de camins, buscar pistes de cara al futur, per resoldre els problemes.

El que passa és que parlar del problema de l'atur no és parlar solament de Catalunya; Catalunya no se salvarà en el tema de l'atur, si no se salven també l'Estat espanyol i Europa, i hem de parlar d'Europa. Un intervinent, des d'aquesta tribuna, ha dit: «El punt de referència ha de ser Europa, no hem de fer punts de referència respecte a l'Estat; comparem-nos amb Europa.» Doncs, parlem d'Europa, perquè el conseller també ha parlat d'Europa. I què passa, a Europa? Home, Europa passa que té divuit milions d'aturats, divuit milions; que hi ha un país habituat, amb un índex d'atur molt baix, i que ha tingut mesos de creixement d'atur, com és Alemanya; que França ho té malament; que altres països de la Unió tenen molt malament l'accés als objectius de Maastricht, perquè tenen, entre altres, un problema d'atur important. De quin nivell? Del nivell

català. L'atur d'Europa està al nivell de l'atur a Catalunya, amb el mateix dramatisme, amb els mateixos problemes d'uns i altres. I què fa Europa, per resoldre el problema? El que després direm... Sembla que busquem una fórmula que ens resolgui el problema, i una fórmula en certa manera definitiva i màgica... Què fa Europa? Europa fa un acord, el Parlament Europeu, a Essen, i acorda cinc temes concrets, cinc punts concrets que s'han fet famosos a tot el món, per lluitar contra l'atur. I quins són, aquests cinc aspectes de la lluita contra l'atur que s'aproven a Essen?: fomentar la inversió en la formació professional –vegin com estem, en aquest tema, a Catalunya–; augmentar la intensitat de la creació d'ocupació –el que fem i intentem fer a tot arreu–; reduir els costos laborals no salarials; millorar l'eficàcia de les polítiques aplicables al mercat laboral; passar de polítiques passives a polítiques actives: menys finançar les polítiques passives i més finançar i més invertir recursos en polítiques actives. I cinquè, reforçar les mesures a favor dels grups particularment afectats per l'atur. Incideix, recull una aspiració del Llibre Delors, incideix en aquest tema, i és un programa, és el programa d'Europa, que reclama a tots els estats que es comprometin i que facin els seus plans per complir aquests cinc punts; és un programa que es referma a Cannes, un any més tard, l'any 95, i que es torna a refermar amb la reunió de Dublín, ara justament..., l'any passat.

Paral·lelament a aquesta pressió que fan els organismes europeus per lluitar contra l'atur, i aquest compromís que hi ha a nivell mundial, o a nivell europeu, com a mínim, de lluitar contra l'atur, hi han oberts altres discursos, uns discursos que, fins ara, només són discursos, no hi han proves fefaents que realment funcionin les mesures que proposen. Hi ha un discurs, que és el de reduir el temps de treball; hi ha un discurs sobre l'eliminació d'hores extra; hi ha un discurs sobre el treball a temps parcial. El discurs del repartiment de treball, que aquí s'ha mencionat, se n'ha parlat, i que no és el primer debat que fem, ja hem fet altres debats parlant de la necessitat del repartiment del treball. I jo crec que nosaltres –i crec que el conseller ha estat prudent en aquest aspecte; n'ha fet una menció, ha dit una mica el que pensava respecte a aquest tema, però no ha esgotat el tema–, respecte al repartiment de treball, hem de ser prudents; hem de ser prudents tots; no hi ha fórmules miraculoses.

Hi ha un diputat que ha dit amb rotunditat: «És per aquí que s'ha d'anar, perquè en Rocard ho diu i l'OIT ho diu»; no és veritat, l'OIT no ho diu, almenys en l'informe de l'any 95. Allà dubta que el repartiment de treball sigui la panacea de les solucions de l'atur. Però hi ha un altre informe, que també s'ha de citar: hi ha l'informe de Rhahrt, per a l'OCDE, *El reparto del trabajo*, que diu i qüestiona que el repartiment de les hores de treball, que el repartiment del treball doni realment lloc a creació de nous llocs de treball. Crec que en aquest context no està mal, i donat que alguns han fet referència a anys, a la història, recordar que a França es varen aprovar solemnement les vuit hores, l'aplicació de les vuit hores, després d'una gran lluita obrera, i que es va trigar trenta-sis anys a aplicar aquest acord.

Jo crec que nosaltres hem d'adoptar, davant d'aquest tema, una postura prudent; hem d'anar, segurament que hem d'anar pel repartiment de treball; hem d'anar explorant aquesta via igual que hem d'explorar altres vies, que ens donin la possibilitat de lluitar eficaçment contra l'atur, però no estem segurs que hagi de ser..., no creiem que hagi de ser des de normes jurídiques o normes legislatives que s'hagi d'imposar el repartiment de treball. Entre altres raons, perquè ja hi ha normes jurídiques per al repartiment de treball; hi ha un contracte que es diu de lleure amb un gran fracàs, ja el tenim i l'hem recolzat i no una vegada, moltes vegades, i està en el pacte recent, i tots sabem que no hi ha manera de repartir el treball. El que té el treball se'l queda i difícilment el reparteix, però no dic que no s'hagin de fer ingerències en aquest camí d'anar pel repartiment de treball.

Hi ha altres autors. Jo crec, amb el conseller, que els que parteixen de la idea que el repartiment del treball és la solució del problema, ho fan des d'una òptica pessimista i poc creativa. Crec que la revolució tecnològica, que no para, la mateixa força de la societat, la mateixa lluita pel manteniment del medi ambient, han de donar nous jaciments d'ocupació. Els han d'anar donant, com s'han anat donant al llarg de la història. Hi ha hagut activitats que han desaparegut i han donat pas a noves activitats. El que hem de fer és tenir el dinamisme i la capacitat inventiva i la voluntat política d'anar per aquesta via, per la via d'explorar noves vies d'ocupació.

No podem, jo crec que no podem, de cap manera, deixar-nos aclaparar pel problema; el problema és el que és, s'ha dit que s'ha fet un discurs triomfalista, jo no l'he sentit, senyor conseller, aquest discurs, jo he sentit un discurs realista, amb un punt d'esperança, això sí, amb un punt d'esperança autènticament legítim, perquè creiem, realment, que estem en una situació millor que fa uns anys enrere. Escolti, l'any 87 vam créixer un 5,5% o un 5,52% el PIB, i destruïem ocupació! L'any 88, vam créixer un 4,70, i destruïem ocupació. Home, l'any passat hem crescut un 1,9 a Catalunya, un 2,2 a Espanya. Estem creant ocupació, estem reduint l'atur. Això no ens ha de donar un punt d'esperança? És el que ha fet el conseller, analitzar aquesta situació i dir: «Escolti, la situació és millor que l'anterior. Creiem que anem per bon camí i és evident que per aquesta via anirem avançant en la lluita contra l'atur.»

I ell ha fet una cita d'un autor americà, que tots suposo, tots vostès suposo que ja han llegit, perquè és un llibre de..., *best-seller*, de Jeremy Rifkin, que parla de la fi del treball, però ell mateix..., coincideixo amb el conseller que no hem de deixar-nos portar per la seva tesi, però és que en la seva tesi pròpia hi ha creativitat; en la seva tesi pròpia, si es llegeix el llibre amb atenció, hi ha noves activitats, hi ha noves ocupacions, hi ha noves possibilitats, tot i que el títol diu el contrari. No hi ha, en ell, una actitud positiva, però quan desenvolupa la seva tesi, tu hi veus que hi poden haver camins per trobar noves ocupacions i, per tant, nous punts de referència per resoldre el problema de l'atur, i efectivament, en Rocard ha fet una aportació important a Europa i han fet un debat que del primer posicionament

al que ha sortit del debat hi ha un cert abisme, però s'ha fet, és important, i recomana, i ho diu: «Escolti, els estats parlen molt d'analitzar l'atur i d'això tenim grans anàlisis d'atur, però els estats són poc valents per prendre mesures. Jo els en proposo una, aquesta: redueixin l'atur, dediquin-se a finançar, redueixin les hores de treball, dediquin-se a finançar més les polítiques actives que les passives, el que es gasta ara en atur, gastin-s'ho a dedicar..., a la incentivació del treball.»

Rocard diu això, es fa un debat, i joestic segur que la Conselleria i el Govern assumeixen una part d'aquest debat, però les coses no són blanques o negres. Ell, en Rocard, sap el difícil i la diferència que hi ha de la seva primera comunicació i el debat posterior, i sap perfectament la dificultat d'aplicació del programa que ell proposa. I n'hi ha d'altres; hi ha una central sindical a casa nostra que té un programa, que té un informe *—Empleo para todos, estable y con derechos—* que va per aquesta via també, pel dret al repartiment del treball. Però també saben que no és fàcil. I ningú diu que no s'hagi d'anar per aquesta via explorant camins. El que diem, el que ha dit el conseller, aquest matí, és que aquest és un camí en el qual empreses, sectors, els actors socials, els sindicats, els treballadors, els empresaris han de començar a explorar aquest camí d'una manera, crec jo —això ja no ho diu el conseller—, crec jo, amb prudència.

El senyor conseller de Treball ha fet referència avui a un capítol important de l'acció de Govern i de l'acció específica del seu Departament a favor de la creació d'ocupació i de lluita contra l'atur. El que passa és que el conseller, d'una manera jo crec molt elegant, no ha mencionat en cap moment del seu discurs les dificultats i els pals a la roda que ha tingut el Govern, i que ha tingut el seu Departament, per fer activitats que anessin a favor de l'ocupació i de lluita contra l'atur. Ara tots estem demanant, i en les intervencions d'avui, i ahir, i en les resolucions que vindran demà, estem demanant i concretant, i com hem de participar en les transferències de l'Inem. Bé, i nosaltres estem encantats que vinguin aquestes transferències, i saben que estem batallant perquè..., la Conselleria, el conseller, específicament, i el Govern, està batallant específicament perquè vinguin no solament aquelles polítiques que es diuen passives sinó també les actives, és a dir que vingui l'Inem. Però això, senyores i senyors diputats, no és d'ara. Això no és d'ara. Quan els parlo de l'any 85, 85 i abans, però que sóc testimoni directe del 85, amb el ministre de Treball senyor Chaves, més tard amb el ministre Martínez Noval, més recentment amb el ministre Antonio Griñán, s'han fet —anava a dir centenars, i potser no són centenars— molts debats a Madrid, molts, demanant la transferència de l'Inem a Catalunya, amb un èxit tremend, com vostès han pogut comprovar. La devolució de la pilota era constant; el no era rotund. No es podia modificar de cap manera la política laboral que feia el departament de Madrid, el Ministeri de Treball; no es podia transferir de cap manera l'Inem, ni part de l'Inem.

En ocasions, en debats a comissió dèiem: «Rebaixem una mica el to, no demanem la transferència, avui demanem la reforma, a veure si d'aquesta manera obte-

nim, com a mínim, la formació professional.» Demanàvem la reforma de l'Inem, tampoc, de cap manera; un ministre, un altre i un altre, i jo estic encantat, benvingut al club, senyor Rañé, que avui estigui content i satisfet que l'Inem finalment vingui, perquè amb els seus companys no va ser possible, i li garanteixo que hi ha discursos seriosos i durs en els diaris de sessions de Madrid, que demostren que ho vam demanar i ho vam demanar amb tot rigor i amb el recolzament, a vegades... Amb tot rigor, senyora Carme Figueras, el que passa és que vostè no estava en aquestes comissions, vostè estava en una altra Comissió i vostè va venir molt tard: amb molt rigor! I li haig de dir que cap partit català ens votava a favor quan demanàvem la transferència, i haig de dir amb rigor que el PNV sí que ens votava, perquè ells també volien la transferència, cosa que ja veurem si ho aconsegueixen abans o després de nosaltres. Però aquesta és la història. *(El Sr. Ribó i Massó diu: «Això és mentida, senyor Hinojosa!»)*

El senyor Ribó tampoc hi era, i ara està dient *ell* una mentida –*ell* una mentida– perquè en els debats en què hem demanat la transferència de l'Inem jo no he mencionat per a res el seu partit –per a res–, i puc..., probablement hauria de matisar que en algunes ocasions, quan demanàvem la reforma de l'Inem, Izquierda Unida - Iniciativa per Catalunya també la demanava; quan demanàvem el traspàs, no. És absolutament cert! Escolti, senyor Ribó, miri els diaris de sessions, puc estar equivocat i un dia ho poden haver demanat, però ara el tema, en tot cas, seria anecdòtic; no es tracta..., i estic disposat, senyor Ribó, si el fa feliç, retiro el que he dit que cap grup parlamentari de Catalunya ens va defensar, ho retiro; estic disposat a admetre que el seu Grup, amb els representants, el senyor Ramon Espasa, que hi era en aquest moment, que sí que seria més fidedigne, es recordaria molt bé dels debats que vam tenir conjuntament, doncs, ho recordaria, i jo admeto que pugui haver-me equivocat. És probable que Iniciativa per Catalunya també ens votés en alguna ocasió, però el que li dic és que els que hem liderat sempre la necessitat de la transferència de l'Inem a Catalunya ha estat el grup, primer, de Minoria Catalana i després del Grup Parlamentari Català.

I ara ens ve, perfecte. Però també vam demanar la formació professional, i quan la Generalitat, després de molts esforços, va obtenir la transferència de la formació professional, es va crear la Forcem, i es va crear la Forcem per retirar, entre altres coses, els recursos i les possibilitats que Catalunya tingués aquella transferència en concret. I això ens ha dificultat molt, molt, la nostra tasca a Catalunya.

I aquí s'ha fet memòria i s'han citat èpoques enrere i s'ha parlat molt de l'atur juvenil, i també convé tenir memòria i també convé recordar que hi va haver un moment que es feia un contracte juvenil, l'any 88, que hi havia el compromís del Partit Socialista i nostre, del Grup Català, de fer el contracte juvenil, el contracte d'inserció, que es deia, i per una «garrafal» falla de falta de tacte, de saber, de negociar del Ministre de Treball i del Ministre d'Economia en aquella època amb la forces sindicals, allò es va reduir al més gran fracàs. Aquell tema i altres van portar al famós 14-D. Però el

porto aquí només per una raó, perquè només quan un govern a Madrid no ha tingut majoria absoluta, i un altre grup parlamentari ha pressionat, s'ha pogut fer un contracte que afavorís els joves no titulats, aquests joves que el senyor Rañé citava com a persones que necessiten un recolzament i una atenció especial.

Aquests joves van tenir l'any 88 la possibilitat de tenir un contracte, que va fallar per una falta de saber negociar amb les forces sindicals, van provocar, entre altres raons, una vaga general, però quan perden la majoria absoluta els governs de Madrid, llavors l'any 94 sí que es crea un contracte d'aprenentatge, amb totes les crítiques que vostès vulguin, amb tots els defectes que vostès vulguin, però que ha remogut i que ha fet que cada any hi hagi la possibilitat de la contractació d'un gran nombre de joves, que podien ser més, però ha estat un instrument per remoure una situació que estava estancada i sense cap possibilitat d'activar-se. S'activa, quan? Quan Madrid, quan el Govern de Madrid necessita el recolzament de Convergència i Unió, i es fa.

Hi ha més coses, moltes més coses que no..., amb temps i que probablement tampoc és el context del debat, tampoc ens ha de portar a incidir massa en aquests pals a les rodes que hem anat trobant, i que hem fet una política decidida per l'economia productiva i pel canvi de rumb de la política econòmica del Govern central, és molt evident.

I no ens apropiem de res. Simplement... No ens apropiem de res, hi ha hagut un diputat que ha dit que el conseller d'havia apropiat dels èxits del Govern actual. No. El que passa és que el Grup Parlamentari que representa el Govern de la Generalitat estava abans que altres grups a Madrid demanant que es fes una política diferent a la que es feia, i que es fes una política realment creativa i productiva en el camp laboral.

El senyor conseller ha fet una referència, en diversos passatges del seu discurs, als agents socials, i ha dit textualment que ells han estat capdavanters en la implantació de la cultura del pacte en el món de les relacions del treball. Jo, una vegada més, coincideixo amb el conseller i crec que és de justícia afirmar que les centrals sindicals de Catalunya han tingut un paper rellevant –molt rellevant, diria jo– en aquest entorn del que és el tema de l'estabilitat, de la pau social, de la creativitat i prospecció d'acords i de fórmules per buscar la manera de lluitar contra l'atur i a favor de l'ocupació.

Crec que és de justícia reconèixer-ho i no és la primera vegada que ho faig, per tant, no tinc..., espero que no s'interpreti la meua lloança, el meu reconeixement a les forces sindicals de Catalunya com a cap mena de festeig, simplement reconec en aquesta tribuna el que ja he reconegut en altres mitjans i en altres moments. I naturalment, crec que des de la seva llibertat –com també diu el conseller– els hem de facilitar els mitjans que els permetin continuar treballant en aquesta direcció, junt amb la patronal i junt amb el Govern, però els hem de permetre, els hem de facilitar que puguin fer aquest treball, que el continuïn fent com l'han fet fins ara.

Finalment, el conseller acaba el seu discurs amb una sèrie de propostes; una sèrie de propostes de cara al

futur que a mi em sembla que cap d'elles per si sola resoldrà el problema —com ell mateix ha dit a l'entrada del seu discurs—, però que en conjunt demostren que hi ha un pla, que hi ha una idea, que hi ha una política, que hi ha un programa per a la creació de treball.

El conseller diu: «La creació de treball és responsabilitat de tothom.» I jo veig que això no agrada, per les intervencions que he anat sentint, no agrada. No agrada que la gent se senti responsable del problema. El normal és que la responsabilitat del problema sigui d'un altre, en aquest cas, del Govern o de la patronal o dels sindicats, que no saben negociar, o de qui sigui, però acceptar que la responsabilitat és nostra no és fàcil. I en els discursos hi ha hagut creuament d'acusacions, el Govern no ha funcionat, no ha fet això, no ha fet allò altre, no ha fet la política adequada, el Govern n'és el culpable. No he vist cap intervenció que hagi fet un acte de responsabilitat dient «i pel que a mi respecta, pel que respecta al meu partit, jo em comprometo a fer tal cosa». Es diu que el Govern no té, no ha concretat accions de cara al futur; no ha concretat temes que resolguin el problema però no he sentit cap veu que digui: «El que s'ha de fer és exactament això» —que sigui factible, que es pugui fer—, «el que s'ha de fer és això, això i allò.» No ho veig.

El conseller acaba amb una sèrie de mesures que jo crec que probablement el que tenen d'important, a més que és un conjunt de mesures, és que no són tancades. Hi ha la possibilitat d'incorporar-ne de noves. Estem —i hi està el Govern— en disposició de buscar, de cercar nous camins per lluitar contra l'atur i la creació d'ocupació. Per tant, té aquesta invitació implícita, tothom, perquè aportin els seus programes, els seus posicionaments. I demà segurament veurem en les resolucions què és el que plantejem tots plegats, cap on anem, quines mesures són realment possibles i quines no són possibles. Però demà-passat, i l'altre, i l'altre, hem de continuar lluitant. I jo estic segur que tots els partits farem això: intentar continuar lluitant. I estic segur que el Govern ho farà i ho farà com fins ara, des de la serenitat, des de la seguretat que allò que fa és el que s'ha de fer.

Jo crec que el conseller no ha fet —ja ho he dit abans— un discurs triomfalista. Podia haver-ho fet, podia haver caigut en la temptació de fer-ho però ha fet un discurs amb una dosi d'esperança que jo també voldria, en nom del meu Grup, llançar a la societat. Crec que el que no es pot fer de cap manera és llançar a la societat un discurs pessimista i negatiu en un debat com aquest, en un debat en què el que s'està qüestionant és un tema de màxima preocupació de tots els ciutadans de Catalunya. Per tant, que la situació per lluitar contra l'atur és millor ara que fa quatre anys és evident. Ningú aquí ho ha negat, ningú s'atreveiria a negar-ho perquè no estaria dient la veritat. Per tant —el resum de la meua intervenció en nom del meu Grup—, és desig d'aquest Grup, encoratjar el conseller i el Govern perquè continuïn en aquesta línia de lluita contra l'atur.

S'han dit algunes coses i s'han dit algunes coses que jo no puc..., s'ha dit: «Escolti'm, vostès han desregulitzat el mercat de treball des de l'any 84.» L'any 84 el

senyor Almunia no era de Convergència i Unió, el senyor Almunia era socialista, i la reforma de l'Estatut dels treballadors del 84, senyor diputat, la van començar els socialistes. El 94 ens poden acusar d'alguna cosa, si volen, però en el 84, no. I les altres que han vingut, de reformes de l'Estatut dels treballadors, s'han fet des de la majoria absoluta d'un govern, excepte la darrera. En la darrera nosaltres ens hi vam implicar —ens hi vam implicar— i estem encantats d'haver-nos implicat en la darrera, però en les altres no. No les vam apadrinar; a l'hora de votar, cadascú vota allò que creu que ha de votar, però nosaltres no les vam apadrinar.

I no puc acabar —i aquest és el darrer minut que hi dedicaré, perquè se m'ha acabat el temps, entre d'altres raons—, no puc acabar sense fer una menció: s'ha fet des d'aquesta tribuna una acusació a un company meu i no tinc més remei que assegurar-los, a la cambra, que, mirin, el Pacte de Toledo es fa perquè el Grup Català inicia la necessària revisió de l'estructura de la Seguretat Social, a la qual se sumen tots els grups, immediatament, però qui proposa la Proposició no de llei és el Grup Català. El desenvolupament del Pacte de Toledo s'està fent previ acord amb la força social, i el meu grup, el Grup que ens representa a Madrid, no ha fet res en contra dels punts concrets del Pacte de Toledo. I estic en disposició de dir-los que no ho farà. Per tant, no hi ha cap relació negativa ni cap acció negativa de cap membre del Grup Català en contra de les pensions ni en contra del Pacte de Toledo ni de l'estat de benestar. Això vull que els quedi clar i, sobretot, que quedi recollit en el *Diari de Sessions*.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. (*El Sr. Ribó i Massó demana per parlar.*) El diputat senyor Ribó em demana la paraula, per al·lusions o per contradiccions? (*Pausa.*)

Posi la targeta, si no no pot parlar. (*Remor de veus.*) Té la paraula per un minut.

El Sr. Ribó i Massó

Gràcies, senyor president. Mig minut perquè després hauré de triar si replicaré al senyor conseller o al senyor Hinojosa. Només hi ha hagut una qüestió flagrant: a la Ponència que estudia, que estudiava la reforma de pensions, el representant del Grup de Convergència i Unió i el representant del Partit Nacionalista Basc van dir que, en tràmit parlamentari, anirien a la reforma dels acords socials.

Res més, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. (*El Sr. Hinojosa i Lucena demana per parlar.*) Per a la resposta conjunta a les intervencions dels representants dels grups, té la paraula el conseller... Senyor Hinojosa, em demana la paraula? No l'havia vist, perdoni. Per contradiccions? Mig minut.

El Sr. Hinojosa i Lucena

Demanant la seva empara; no sé amb quin..., perquè jo no he mencionat ningú, no he fet referència a ningú, però ara sí que es fa, per dos vegades, referència a un membre del meu..., un company parlamentari a Madrid; i una opinió d'un membre del meu Grup a Madrid, dintre d'una comissió, en un debat, no es pot utilitzar en una cambra com aquesta com una acusació i amb un qualificatiu –penso recordar que deia– de xantatge i d'acció en contra de determinades polítiques de pensions. Si el qualificatiu de xantatge no anava aplicat a aquest tema en concret no cal que demani la paraula, senyor Ribó, ja li ho concedeixo, és igual, però el que vull dir és que en un debat es pot dir el que es digui, el que compta és el que es vota al final.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies. Té, per contestar les intervencions dels diferents grups, la paraula el conseller de Treball, senyor Ignasi Farreres.

El conseller de Treball

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, primer voldria fer una resposta genèrica i segurament seguiré dos torns d'ordre perquè en haver-se acumulat les intervencions, diguem-ne, una intervenció final, o sigui les rèpliques, pugui fer una certa dificultat de respondre a cadascú individualment i al mateix temps agrupant-ho per matèries.

Primer voldria fer una certa precisió, per entrar, que és que els acords de Madrid que acaben de signar Comissions Obreres, UGT i la CEOE són valorats molt positivament pel president de la Generalitat, pel Govern de Catalunya i també per aquest conseller, molt positivament, ho repeteixo. Encara que, com en tot acord pactat, o sigui, és un equilibri de posicions, sempre pot deixar insatisfeta alguna de les parts, normalment sempre deixa insatisfeta alguna de les parts, precisament perquè és un acord en el qual sempre una part hi deixa alguna cosa de les seves aspiracions. Això passa també amb aquells que, veient molt bé el pacte, és possible que en determinat punt i aspecte poguéssim esperar-lo una mica més. Però, ho repeteixo, valoro molt positivament i crec, n'estic convençut, vaja, que això està compartit per tot el meu Govern i pel mateix president.

I valoro molt positivament aquests acords de Madrid pels seus continguts més o menys importants i pel clima que obren, perquè obren un clima propici per a les relacions laborals. I desitjo una bona implementació d'ells a Catalunya. I no és cert, en absolut, que aquest conseller en cap moment hagi estat en contra d'aquest acord, en absolut. I a més posaré testimonis molt clars: jo he tingut ocasió d'acompanyar personalment en dues reunions importants, en dos dinars, tant amb els dirigents a nivell confederal de Comissions Obreres i UGT, dos reunions diferents, dos dinars, concretament, tant el senyor Méndez com el senyor Gutiérrez, acompanyats de corresponents membres catalans, i parlant, diguem-ne, de l'evolució i de la posició del Govern català sobre els acords que s'estaven gestant. Va quedar molt clar

que el Govern català desitjava que s'arribés a un acord consensuat i que hi donarem totalment recolzament. I aquesta és la posició del Govern en nom del qual parlo i la d'aquest conseller personalment.

El senyor Morera ens ha parlat d'una sèrie de coses, concretament quant a la creació de les societats laborals, recentment aprovades, les societats laborals limitades permetran fomentar la creació de noves entitats d'economia social. En haver substituït la figura única, o bé ampliat, més aviat, la figura única de la societat anònima laboral anterior que requeria una aportació de 10 milions de pessetes, el capital social, per una aportació de 500.000 pessetes. Per tant, això obre una perspectiva important també a l'economia social que saludem molt positivament i que esperem que, igualment com va succeir amb les cooperatives de treball aquí a Catalunya, que en poder-se constituir amb tres socis, han tingut unes possibilitats de creació molt importants, i que han tingut una creació molt important de societats aquests anys, i han sigut una via molt positiva de creació de llocs de treball, creiem que les noves societats laborals seran una nova via addicional per poder ajudar a incorporar treballadors al món del treball sota la figura de la societat limitada, de nova configuració.

També dir-li que respecte a l'Inem van ser força positives les reunions dels dies 21 i 22 d'aquest mes, i que la setmana que ve hi haurà nova reunió, i el dia 9 de maig, en principi, està previst que hi hagi la ponència tècnica de la Comissió Mixta que sancioni –en principi hauria de sancionar– l'acord que s'està perfilant.

Amb referència a la intervenció del senyor Huguet, d'Esquerra Republicana de Catalunya, i sobre el repartiment del treball, jo voldria dir-li, o remarcar que, tant respecte a la jubilació parcial com al tema de les excedències per motius diversos, com les reduccions de jornada, com el temps parcial, hi estem d'acord, totalment d'acord, sempre, senzillament, que es mantingui la capacitat de competir de les empreses, senzillament això. Perquè si l'empresa, en funció d'una redistribució o reordenació del temps de treball, quedés en situacions no competitives, perdríem bous i esquesques, perquè hauria de tancar, per entendre'ns.

També ha fet referència als contractes parcials de menys de dotze hores. Em felicito amb ell que en la reforma pactada en principi desapareix el tracte diferenciats que tenien, que no cotitzaven seguretat social –jo voldria recordar que el Grup Parlamentari nostre, quan hi va haver la reforma laboral de l'any 94, vam estar en contra d'aquest tractament diferenciats; ara cotitzaran i, per tant, en principi hauran de ser també..., haurem de pensar que s'eliminarà la via de frau que sembla que podien ser. Em sembla que vostè ha fet referència a una sèrie de treballadors, etcètera, que acollint-se a aquesta fórmula anaven fent contractes de fins a dotze hores, etcètera, la qual cosa és deslleial i és una situació, a més, sense protecció social; comparteixo amb vostè totalment l'anàlisi i me'n felicito, que s'hagi arribat a aquest posicionament, de tractar-les..., que cotitzin també a la seguretat social.

Sobre les ETT, sobre les referències a les empreses de treball temporal, tenim el convenciment..., s'ha signat

un conveni estatal que igualarà els sous en un horitzó d'uns tres, quatre anys. Ha estat propiciat per nosaltres, aquest acord! Amb negociacions que s'iniciaren a Catalunya. Aquí a Catalunya hem fet la feina més difícil, aquí hem fet la feina més difícil, per a aquest sector. Perquè era un sector que estava descoordinat des del punt de vista de les patronals, on existien una sèrie d'empreses... –perquè és un sector nou, jurídicament nou–, empreses multinacionals que s'han implantat aquí, algunes que treballaven sota altres fórmules, etcètera, altres que han crescut noves, d'àmbits locals, d'àmbits a nivell de comunitat autònoma, a nivell estatal, multinacionals, etcètera. Bé, hi ha hagut una articulació d'aquest sector a nivell de Catalunya, i crec que va ser... –n'estic segur, vaja: parlo de mi mateix–, va ser aquest conseller que, a instàncies de les queixes dels sindicats que es produïen determinats abusos, va convocar les empreses de treball temporal –al despatx van venir unes vint-i-dos empreses, més o menys– i els va dir: «Escoltin, vostès van per mal camí» –els vam dir– «vostès van per mal camí, perquè aquest camí..., o sigui, les empreses de treball temporal no han estat creades per rebaixar sous radicalment ni per suplir llocs de treball permanents i fixos; la denominació ja ho diu, són empreses de treball temporal, per cobrir llocs que per la seva naturalesa són temporals.» Per tant, s'estaven seguint unes praxis equivocades.

Que ho permetia la legislació, en certa manera? És cert. I també perquè hi ha un conveni col·lectiu a nivell Estatal que hi donava aixopluc, amb unes diferències salarials molt importants. Perquè en el seu moment el primer conveni que es va signar es va signar amb unes condicions econòmiques molt baixes. O sigui, l'experiència, l'inici, la necessària vertebració del sector, pel que sigui, per entendre'ns, la situació era injusta, i aquí es van posar les bases sòlides per arribar... Es va arribar a un acord, a un acord sobre formació professional i sobre temes de salut laboral i es va intentar de fer fins i tot un conveni a nivell català, global, per entendre'ns. S'ha tancat el de Madrid i en aquest moment s'està mirant..., hi han uns posicionaments per part d'aquí Catalunya, dels sindicats, que hi hagués un conveni a nivell català. Jo personalment el desitjaria, crec que seria positiu. Sobretot perquè a nivell de Catalunya..., un tant per cent molt important del mercat, per entendre'ns, a nivell estatal de les empreses de treball temporal està aquí a Catalunya, més d'una tercera part, si no em falla la memòria. Per tant, em sembla que aquest volum i aquesta importància justificaria que hi hagués un conveni propi. Ara, també hauria de dir que signar o no un conveni col·lectiu és voluntat de les parts, no es pot coaccionar-les, diguem que l'administració no pot coaccionar, és la llibertat de les parts que decideixen o no signar.

Per tant, nosaltres propiciarem l'aplicació i el desenvolupament a Catalunya, diguem-ne, amb la perspectiva d'aquest conveni, que portarà en poc temps a una igualació salarial als nivells del sector, per entendre'ns, i en tot cas propiciem o desitgem que hi hagi també, fins i tot, un conveni a Catalunya. Ja hi va haver una primera part de conveni, en aquests dos aspectes que els he dit, de la formació professional i de la salut laboral.

Sobre el pacte de Madrid, he fet ja una entrada general –per tant, potser que no ho comentí– que estem en un suport decidit, malgrat que tot acord sempre és superable des de qualsevol part, és evident. Ja els he fet referència a les trobades que vam tenir amb els dos màxims dirigents sindicals a nivell espanyol, i els vam comunicar la posició del Govern català, que desitjàvem profundament que arribessin a un acord i que hi donaríem suport. Tant és així que els nostres posicionaments públics han sigut molt clars, incentivant que es produís aquest acord. Malgrat això, crec que això no impedeix que tot acord pugui passar el sedàs, l'anàlisi, de quins puguin ser els aspectes positius o aquells que puguin entendre que encara no han estat resolts.

Jo, sobre els acords que s'acaben de signar, voldria dir-los una qüestió –i ho dic perquè aquí a Catalunya, i en certs àmbits, és on hi ha hagut possiblement una major resposta, o almenys aquesta és la impressió que tinc, dins el context de l'Estat–, i és que certs posicionaments és com aquest got (*l'orador mostra a la cambra el got d'aigua que té a la seva disposició a la tribuna*). Han posat... –aquest got està mig buit i mig ple–, han posat l'accent únicament en el que està buit, i en parlar del que està buit dels acords que s'han fet a Madrid, entre la CEOE, Comissions i UGT, estan donant la impressió –i crec que és errònia– que tot el got està buit. Jo crec que fóra molt millor, pel bé global, per la pau social, per la possibilitat d'avançar en el diàleg social, fer un aprofitament al màxim de la part del got que està ple, del mig got que està ple. I en tot cas, si es demostra d'aquí a un cert temps –perquè hi ha unes comissions de seguiment– que no és suficient en alguns aspectes, els propis agents socials s'han compromès a anar revisant periòdicament l'aplicació pràctica com es tradueix en el mercat de treball els acords que han signat. (*L'orador beu una mica d'aigua. Remor de veus.*) Ara no intento buidar el got. (*Rialles.*)

Sobre política industrial, el senyor Huguet ha fet una referència al tema de la deslocalització, i que es produeix el fenomen de deslocalització, per dalt a la seu central i per baix a altres regions o països. Hem de veure que les localitzacions són manufactureres, fonamentalment, i a Catalunya, igual com sofrim –lògicament, en una globalització de l'economia– un procés de deslocalització de determinades activitats, que són molt més competitives realitzades –determinades fases del procés– en determinats països, perquè els seus costos de producció són molt més barats, quan realment tenen un component de mà d'obra no especialitzada important, voldria recordar-li que també estem rebent moltíssimes aportacions vingudes d'empreses estrangeres multinacionals, que aquí treballen amb eficiència i que han sigut un dels punts importants que han salvat, en certa manera, han collaborat a ajudar a tirar endavant l'economia durant aquests anys.

Miri, vostè ha fet una referència sobre l'autoempresa, i que si són gestors privats o no. Escolti'm, n'hi ha de tots, està obert a tothom: el nostre sistema –queda molt clar– és obert a tothom qui vol participar a incentivar la creació de llocs de treball mitjançant el sistema d'autoempresa. Però els resultats és el que millor ens ha de preocupar a tots plegats: 1.500 empreses noves,

1.500 empreses noves, i 3.000... –no ho recordo en aquest moment, ho tinc a les meves notes– llocs de treball creats, només amb el poc temps que està en marxa el sistema.

Perquè, a més –i això crec que és molt positiu–, l'important no és els recursos que s'esmercin, en aquestes línies, sinó els resultats que s'obtinguin. De què serviria que en comptes de gastar 30.000 pessetes –i ho dic així, que és la subvenció que en tot cas es dona a qui fa l'assessorament– en donéssim 300.000, si les empreses fossin les mateixes, de creades? Com menys cost millor, perquè senzillament són recursos procedents del contribuent que podem aplicar a altres finalitats. La finalitat essencial és creació de llocs de treball mitjançant la via de l'autoempresa: com menys cost per a l'Administració, millor. Per tant, em sembla que en això estarem d'acord.

Passant a la intervenció del senyor Ribó, estic d'acord amb l'anàlisi d'entrada que ha fet: l'atur i la creació d'ocupació són molt interdependents, en una economia globalitzada. Per això, diguem-n'hi, hauria estat molt pobre si hagués fet una anàlisi exclusivament de situacions a nivell català; seria enganyar-nos tots plegats, si m'hagués cenyit estrictament a Catalunya.

Alguns dels temes que vostè ha tocat... A la regió I, a la regió I, en la inversió o en la despesa –perquè en aquest doble sentit ho hem d'entendre–, en formació ocupacional són pràcticament paral·leles, la població i la despesa que hi fem. I li dic això perquè vostè em pot agafar... –ho podem agafar qualsevol de nosaltres–, pot agafar una localitat concreta i dir: «Escolti, aquí hi ha tants habitants i només han gastat tant, en aquesta població concreta.» Vostès saben perfectament que, dins d'aquesta regió, els desplaçaments són inherents a la situació, a la proximitat i a les comunicacions, per tant. Si agafem la zona de què li estic parlant, hi ha pràcticament una equivalència entre la població i la despesa que s'hi inverteix; per tant, no hi ha cap desequilibri, en absolut, respecte que s'hagin abocat els diners... Necessàriament..., vostè em podrà treure, podria treure qualsevol..., podríem treure, entre milers de cursos, un centre determinat, i llavors, si l'analitzéssim, veuríem que aquell centre resulta que està ubicat en un lloc concret; és cert, és clar, els centres estan ubicats en un lloc concret, però resulta que els alumnes que hi van són de tot Catalunya. Per tant, aquesta anàlisi jo crec que és poc seriosa i, a més, es pot desmuntar seriosament, si realment només és així de superficial.

Miri, vostè ens acusa, en certa manera –i s'hi ha fet alguna altra referència–, que nosaltres..., no sé, l'economia productiva, que ara se'n parla molt, i que prima moltíssim de cara al debat econòmic, al seu moment no tenia gaire predicament, per entendre'ns. Doncs, escolti, en tot cas, com a oposició, vostè ens ha acusat d'haver fet la guerra pel nostre compte a Madrid, allà on es decideixen moltes de les qüestions que afecten l'àmbit econòmic: miri, la guerra no l'hem fet pel nostre compte, perquè en tot cas nosaltres l'hem fet amb el PSOE durant el temps que hem col·laborat amb ell, des del 93 ençà, o amb el PP actualment, per entendre'ns. I, en tot cas, si algun element pot haver-se trobat és que hi ha hagut algun cert aïllament del Grup en què el seu grup

està integrat a nivell de Madrid, que sí que aquest grup a nivell de Madrid ha estat molt aïllat de qualsevol forma de treballar per impulsar l'economia. Vaig ser present –ja ho he dit abans– a les negociacions pel pacte laboral a Madrid, en uns dinars que hi vaig fer amb el president Pujol, i amb la meua presència; per tant, donant ple suport a les negociacions.

Sobre el tema del traspass, jo crec que no és prudent, per a bé de les negociacions, que estan en una mena de recta final –així ho espero–, d'entrar en molts detalls. Ara bé, vostè deia que si encadenament d'administracions... Bé, o encadenament d'administracions o tancament d'administracions: aquí, diguem-n'hi, no hi ha... I per tant, les oficines, sí que li ho puc dir que en principi el plantejament és que seran de la Generalitat, seran traspassades a la Generalitat i seran dirigides per la Generalitat, diguem-ne. El tema és important.

I aquí –i possiblement m'avanço a alguna altra intervenció que hauria fet, però no hi ha cap inconvenient perquè l'explicació és per a tots– podríem optar per dos models substancialment: el de trencament o el de convivència. Ho dic perquè em sembla que abans n'ha parlat algun dels oradors que m'han precedit, del tema del model de convivència. I és cert, perquè s'està primant en aquestes negociacions un objectiu essencial, que és que l'usuari de les actuals oficines de l'Inem, els aturats, els empresaris, les persones que han d'anar allà a buscar..., que vulguin canviar de feina, el que sigui, fonamentalment els aturats, en surtin beneficiats, no perjudicats. I per tant, es vol evitar com a premissa, com a punt de partida, en la mesura que sigui possible, que hagin de desplaçar-se a altres llocs, fins i tot encara que fos dins la mateixa població; ja no li dic el cas que això pogués suposar un trasllat de població. Mentrestant hi ha hagut una sentència del Tribunal Constitucional que ha definit les prestacions d'atur..., les prestacions i subsidis d'atur formen part del sistema de la Seguretat Social i, per tant, en principi, competencialment són competència del Govern central i, en canvi, la mateixa sentència reconeix competències a la Comunitat Autònoma d'Euskadi, a Euskadi, i a Catalunya, la Generalitat de Catalunya, perquè la situació competencial és la mateixa; competències sobre determinades fases de control, etcètera, que ara ja no entrariem a detallar perquè és prolix, senzillament. Sembla que l'avenç que produeix aquesta sentència respecte a la posició en què va deixar suspeses les negociacions el dia..., em sembla, a primers de novembre, en què la posició en aquell moment del Govern, del Ministeri de Treball, era concretament de dir, estrictament, traspass de les polítiques actives i encara sense incloure dins les polítiques actives, en absolut, la capitalització de l'atur, que és una figura que és a cavall, per simplificar, per tant, és evident que la situació que si haguéssim traspassat en aquell moment seria molt pitjor de la que raonablement hem d'arribar, dins de pocs dies, si es culmina el procés d'aproximació que hi ha hagut aquests darrers dies.

I no crec oportú segurament entrar en més detalls, senzillament perquè, a més d'interlocutors aquí a la cambra, tenim altres interlocutors que hem de continuar reunint-nos la setmana que ve i que espero que l'inici

d'aproximació iniciada seriosament es confirmi, i no, en tot cas, torni a divergir. Vostès saben perfectament que en una negociació no es pot dir que s'ha arribat al final fins que s'ha arribat al final, valgui la redundància conceptual que això representa.

Escoltin, el senyor Ribó ha fet una referència, que m'ha fet a mi escapar una rialla, almenys a mi, interna; malgrat que vostè és una persona seriosa... (*Remor de veus.*) Diu: «No és bo dir que l'atur és molt més baix aquí a Catalunya; no depèn del marc laboral, perquè és comú.» Diu, escolti: «El marc laboral, la legislació és comuna a tot Espanya.» És cert: l'Estat és el mateix i aquí hi ha un atur molt més baix, per tant, el tema no està en la legislació, per entendre'ns. Escolti, això és un cert sofisma; també hi incideix el marc laboral. Que aquí l'atur el tenim bastant millor, gràcies a Déu, i puguem continuar disminuint-lo? Doncs, evidentment que em sembla molt bé, però és que l'atur no depèn exclusivament..., l'atur no depèn exclusivament del marc laboral, però el marc laboral és un element que hi incideix. Per tant, si a part de la sèrie, el conjunt d'elements que fan que l'atur millori aquí: la iniciativa, el bon govern, la forma de treballar, etcètera, el tarannà, la manera de ser, la formació de la gent, les inversions..., si a més millorem el marc laboral, encara aconseguiríem abaixar més l'atur. Senzillament això, perquè m'ha sorprès, una persona de la seva intel·ligència, que fes aquesta mica de..., a mi m'ha semblat de sofisma, eh?

Ha parlat de les noves ocupacions, parlant del tema del repartiment del treball. Les noves ocupacions, voldria dir-li que la meua posició –i em sembla que ha estat, potser perquè hagi estat una mica potser acadèmica, hagi pecat per aquí. Sobre les hores extra, la posició ha estat molt clara: en tant que representin creació d'ocupació, totalment d'acord, dins el concepte aquest de repartiment del treball, redistribució del treball, etcètera.

Sobre la potenciació del treball a temps parcial, especialment el nou o aquell que sent ja existent vulgui voluntàriament reconvertir-se, totalment d'acord, i li voldria dir que els països més desenvolupats, amb major taxa d'activitat i amb major taxa d'ocupació del món tenen un percentatge molt elevat –Dinamarca, etcètera, podríem ara seguir els països– de població a temps parcial, perquè permet incorporar al mercat de treball moltíssimes persones que pel seu projecte personal no podrien ser-hi. Per tant, totalment d'acord. I fins i tot aquelles persones que tenen actualment treball –que tenen actualment treball–, sempre que es faci des d'un punt de vista de pacte, de voluntarietat entre l'empresa i el treballador, que és possible que determinats llocs de treball puguin dividir-los, en certa manera, repartir-lo en diferents toms.

El repartiment, el que se'n diu el repartiment defensiu, solidari, el de la Volkswagen: totalment d'acord. I he dit, senzillament, cautela sobre la proposta Rocard, perquè la proposta Rocard està al Parlament i està en estudi, està en elaboració. Jo dic, senzillament, cautela. El Parlament europeu ha dit d'estudiar-ho; mentre no acabi l'estudi, senzillament dic cautela. Cautela perquè, senzillament, a mi..., no ens tindran mai en contra

del repartiment del treball i de la disminució del temps de treball, etcètera, mantenint els sous, mantenint els sous si això és factible; si això és factible, encantat i endavant. El tema, senzillament, és si és factible. Perquè el que no pot ser, en principi, és el plantejament..., no ho creiem viable sinó en casos, diguem-ne, defensius, com li he dit, això, que el repartiment de treball, al mateix temps, hagi d'anar aparellat amb disminució dels sous, perquè per a determinades categories professionals i en un país amb el nostre nivell de sous el plantejament de rebaixar els sous, socialment, no és gaire acceptable, no serà gens ben acceptable; dic «gaire» per dir una paraula suau, no és gens acceptable, i és una marxa enrere. Per tant, en principi, en tant que fos possible mantenir els nivells de sou, perfecte. Ara bé, fer-ho unilateralment, fer-ho unilateralment; rebaixar, diguem-ne, rebaixar temps, rebaixar productivitat, en principi, si no va compensat exactament amb productivitat, o més que compensar-ho amb productivitat, mantenint els sous, diguem-ne, immediatament, segurament, ens posarà en descobert davant els nostres competidors, senzillament, d'igual tecnologia, per tant, en tot cas, això és un procés que hauria d'anar aparellat. Per tant, repartiment ofensiu, si és possible, sense rebaixar sous, sí, però si representa disminució de sous i pèrdua de qualitat de vida dels treballadors, en principi, no.

Sobre la intervenció del senyor Curto, del portaveu del PP, apuntava com si en la meua intervenció hi hagués un cert moment llançat campanes al vol, dic aquesta expressió o equivalent com a concepte, no? Bé, jo, senzillament, voldria dir que, en funció de l'evolució molt positiva de les taxes de l'atur i que, a més, esperem que bona part d'aquest any es continuï mantenint per sota del deu per cent, que és una fita molt important, esperem que poguéssim arribar fins a final d'any sota aquesta xifra emblemàtica dels dos dígits. En prenem nota serenament que va bé i que hem de seguir per aquest camí, però això sense abaixar, en absolut, la guàrdia de continuar lluitant contra l'atur. L'atur és un mal per definició; hem de continuar lluitant.

I ara potser..., no sé si cometré una certa imprudència, espero que no hagi de desdir-me'n, i em sabria greu haver-me'n de desdir, no per haver-me'n de desdir, perquè de savis és rectificar, per entendre'ns, sinó, en tot cas, pel que representaria. Trobem, en principi, més disponibilitat a traspasar per part del PP que del PSOE. (*Remor de veus.*) Jo he tingut, a l'hora de prendre les notes, una certa objecció de si ho deia o no, però, en principi, he de dir que sí, perquè objectivament és així i, concretament, concretament, molt millor amb Arenas que amb en Griñán i Marcos Peña (*remor de veus*), que quedi molt clar, sobre la qüestió dels traspassos, estic parlant... Per què? En Griñán i en Marcos Peña, *monta tanto, tanto monta*, perquè, escoltin, sortia de l'un, de l'entrevista –i aquí hi ha el secretari general que m'acompanyava a les entrevistes–, i arribava a un acord amb el senyor Griñán i en sortir en Marcos Peña li deia a en Servitje: «D'això, res.» És clar, jo no sé qui era, és igual; el resultat positiu és que res de res. De traspassos, res de res, aquesta va ser la seva posició política. Per tant, ni parlar de traspassos de l'Inem, ni d'actives ni de passives; almenys aquí n'hem parlat, està pactat i ara no

vull fer judicis d'intencions, jo crec que ens hem d'atenir als resultats, en aquestes qüestions ens hem d'atenir als resultats concrets. M'atinc a voler traspassar o no. Un ens digué «de cap manera», i amb l'altre estem a punt de donar un pas importantíssim. Ja veurem si es confirma. Voldria no ser desmentit, no per ser desmentit, sinó senzillament perquè crec que fóra una mala notícia per a Catalunya si no es culminés aquest acord que veiem que està ja a la recta final, esperem.

La intervenció del portaveu del PSC ha començat amb una sèrie d'expressions amb les quals estic d'acord, també crec que és vàlid utilitzar aquesta tribuna per dir que en una sèrie de qüestions estem d'acord, possiblement no hem de parlar necessàriament, únicament i exclusivament de les qüestions en què estem en desacord; perquè ha parlat d'un desenvolupament equilibrat, equilibrador i respectuós amb el medi ambient: hi estic d'acord. I vostè ha dit –i és cert– que l'economia catalana ha perdut «pistonada» aquest darrer any, i concretament ha esmentat unes xifres que jo també, en el meu informe d'aquest matí, hi havia fet referència: el creixement del PIB a l'Estat ha estat del 2,2 i el de Catalunya ha estat l'1,9%. També voldria, senzillament –això és cert, objectivament és així–, voldria dir-li que, malgrat tot, explicar-li una mica el component d'aquest creixement del PIB. L'aportació de la renda agrària a nivell espanyol ha estat de 0,6 punts, hi ha hagut un any extraordinari de pluges, és una economia encara amb un suport molt important agrari, nosaltres ja tenim molt menys pes, la part agrària, no dic tant la ramadera, l'agrària i, per tant, hi ha hagut un any molt positiu: 0,6 d'aportació al producte interior brut, al PIB, aportat pel sector agrari. Un any de molta pluja, sortosament, a l'Espanya agrària.

Ja he dit abans que aquest darrer trimestre l'evolució de l'economia catalana era francament positiva i les previsions oficials..., i ara sí que em sembla que és oportú fer-hi referència i això permet una determinada visió optimista, moderadament optimista per als anys que entren, si ho sabem aprofitar –si ho sabem aprofitar–, és que la previsió per a Catalunya és el creixement d'un 3% del PIB i per a l'any 98 també d'un 3%. A nivell de l'Estat, en canvi, la previsió, previsions oficials, fetes darrerament, Catalunya creixia un 3, l'Estat creixeria un 2,7, i l'any 98, Catalunya –ho repeteixo–, un 3%, i l'Estat, un 3,2%, el conjunt de l'Estat. Per tant, malgrat tot, al voltant del 3% o el 3%: són xifres de creixement del PIB importants, si es saben aprofitar.

Senyor Rañé, tornem a la seva intervenció, jo he dit que a més del dret *del* treball, el dret *al* treball, no els he presentat com a excloents. He dit que a més del dret del treball, també hi ha el dret al treball d'aquells que no tenen treball o estan en una situació que no tenen quasi les proteccions pròpies del treball, com són moltes vegades els temporers. I això és el que s'ha fet..., deia: «Escolti, vostè, presentava un model de condicions diferents...» Escolti, això és el que s'ha fet, els pactes que s'acaben de signar a Madrid, diguem les coses pel seu nom, sense vergonya, jo penso que són de les aportacions que conceptualment nosaltres hem portat: aquells que tenen un lloc indefinit tenen la protecció legal que tenen actualment, quaranta-cinc dies si són acomiadats

improcedentment, etcètera; per als nous, que no tenien cap cobertura, s'ha optat per un nou model de contractació, determinats grups que no esmento aquí, menors de vint-i-nou anys, majors de quaranta-cinc, etcètera, trenta-tres dies en cas d'acomiadament improcedent. Hi ha dualització del mercat? Sí. Molt millor que l'anterior? També. Perquè abans aquests no tenien cap cobertura, senzillament això. Pel tractament diferenciat, com a principi, s'ha optat. Per tant, aquesta és la realitat: trenta-tres dies per any treballat, en lloc dels quaranta-cinc per any treballat, que tenen els actuals indefinits.

I una altra cosa, una referència: jo sóc conseller del Govern de la Generalitat, i punt, i si el partit al qual pertanyo hem aplaudit l'acord, la qual cosa no vol dir que podria haver estat en cert aspecte millor, jo també ho penso. Però això no impedeix aplaudir l'acord, però crec que això no ha d'impedir de dir que en determinat aspecte, per a la petita i mitjana empresa, etcètera, això, s'haurien pogut establir determinats incentius, perquè la petita i mitjana empresa és la gran generadora d'ocupació; la tendència, des de fa uns anys, és que la gran empresa redueix cada vegada més plantilla i el forn de creació de llocs de treball, diria, fonamentalment, ha estat la petita i mitjana empresa. Per tant, diguem-ne, és un sector a mimar, especialment, pel seu valor creatiu de possibilitat o de potencialitat de creació.

Vostè ha fet referència als pactes territorials de l'ocupació. Bé, jo crec que, en tot cas, podem emmascarar sota un mateix nom conceptes diferents. Els pactes territorials de l'ocupació, el pacte del Vallès; nosaltres vam presentar unes propostes –vostè segurament ho coneix–, vam presentar una sèrie de propostes, i una de les propostes era la del Vallès, el Vallès Occidental, i va sortir elegida, i vam fer les nostres gestions prop del Ministeri, perquè senzillament ho presentés a Brusselles, que és qui decidia, però a proposta del Govern de l'Estat.

Escolti, vostè em diu: «Escolti, per què aquest sí i l'altre no?» Escolti, perquè no són els mateixos, escolti, senzillament perquè ell té el recolzament dels mitjans ics, els que siguin, oficials, per entendre'ns, de la Comunitat Europea, i del que vostè em parla, vostès poden fer pactes a nivell de cada comarca, o de cada ciutat, o el que sigui, sempre es poden fer pactes d'això, però en tot cas, a efectes metodològics i de sanitat mental, senzillament, jo crec que no hauríem de confondre el que són unes coses i unes altres posant-los el mateix nom. Que, escolti, jo no dic que a nivell de Barcelona o a nivell d'on sigui es puguin fer els acords que sigui; no són els pactes territorials propulsats pel senyor Santer, per entendre'ns, i en tot cas, les seves condicions no són aquestes, que conegui.

Rebaixar la Seguretat Social i apujar l'IVA? Escolti'm, això, li ho recordo, ho va fer el govern del PSOE, essent ministre d'Economia i Hisenda el senyor Solbes, i personalment aquest que li parla pot dir-li amb molta certesa –perquè hi era personalment, a les negociacions– que el grup polític al qual pertany, de Convergència i Unió, la nostra proposta va ser la de rebaixar la Seguretat Social, perquè la teníem molt «gravosa» respecte a la majoria dels països del nostre entorn amb els quals hem de competir. La nostra proposta va ser aquesta; ell va dir: «Escolti, de cap manera; de cap manera, això,

escolti, això ha de venir compensat amb la puja de l'IVA, no hi ha manera.» O sigui, va ser una imposició d'ell i, per tant, en tot cas, no ho tiri contra nosaltres, que no vam tindre més remei, diguem-ne, o alternativa, perquè malgrat tot vam pensar que descarregant, diguem-ne, el cost de la Seguretat Social i, per tant, d'un dels elements que pot ser dissuasiu en cert aspecte o, almenys, abaratir el cost del factor treball, traslladant-lo a un impost indirecte com és l'IVA. Però, en tot cas, no m'ho tiri en cara a mi, tiri-s'ho en cara vostè mateix, per entendre'ns..., però està clar... (*Remor de veus.*) No ho sé... Nosaltres demanàvem la rebaixa de la Seguretat Social, sense l'IVA, sense incrementar l'IVA.

La formació professional: voldria dir-li que coincideixen plenament la inversió en cursos en la regió primera, un xic més del 70% dels fons i d'aturats. I sobre el Servei Català de Col·locació, que hi ha un cert mite, un cert mite derivat de certs eslògans, dels quals potser vostè, amb la seva activitat constant, n'és un dels propagadors. El Servei Català de Col·locació no té, en absolut, cap majoria de les entitats sense ànim de lucre. El seu pressupost es reparteix, s'aplica, un 35%, a les entitats amb ànim de lucre i, a les entitats sense ànim de lucre, un 65%. La proporció d'un a dos –d'un a dos. Per tant, en tot cas, diguem-ne, el sector privat amb ànim de lucre és una part, hi participa en una tercera part. Jo crec que, a més, és un element d'esperó del mateix conjunt d'entitats, aquí, les entitats sense ànim de lucre, que ja en tenim des de patronals, sindicats, ajuntaments, consells comarcals, gremis, associacions, cooperatives, etcètera. Tot aquest conjunt d'entitats que treballen en aquest món i que la seva finalitat no són entitats amb ànim de lucre o mercantils.

En canvi, la seva aportació a la intermediació –i, d'això, prengui'n bona nota, perquè «intermediació» vol dir lligar ofertes i demandes de llocs de treball, la funció de lligar-les, dic, no creen els llocs de treball, i que lliguen les ofertes, però si es lliguen aquestes ofertes hi ha treball; si no es lliguen, hi ha ofertes que no queden cobertes. De la seva aportació, en canvi, o sigui, les entitats amb ànim de lucre, amb un 35% del pressupost, hi aporten un 68% –en la mateixa classificació conceptual– de la tasca d'intermediació, mentre que les societats sense ànim de lucre –que, ja ho dic, s'emporten un 65% de la part quant al Servei Català de Col·locació, de la part de pressupost–, en canvi, només, a la intermediació hi aporten un 32%.

I vostè ha acabat les seves paraules dient que si volem consens o no; en principi, el nostre tarannà, des de fa molts anys, està demostrat que és de consens; «consens» no vol dir plegar-se ni..., senzillament, vol dir parlar, i parlar-ne i negociar quan hi han les condicions objectives per fer-ho, quan hi han les condicions objectives per fer-ho. Díficilment es pot negociar el que encara no existeix o no es té a les mans. Jo m'he llegit, per exemple, el debat, semblant a aquest, que hi va haver a Euskadi, sobre el tema del temps de treball, el repartiment del treball i així; bé, hi havien moltes resolucions –és un mètode de treball– que deien: «Miri, en tot cas, si un dia arriba el traspàs d'això, doncs, podríem fer això altre...», i és clar, diguem-ne, es pronuncia en un nivell de grans generalitzacions, de grans generalitats.

Entre altres coses, difícilment es poden instrumentar uns mecanismes eficaços de participació institucional, de treballar, de treballar conjuntament si encara no saps quines són les eines sobre les quals hauràs de treballar.

I parlant del tema del repartiment del treball, el senyor Hinojosa ha tocat un tema molt important. Jo he dit, en el meu posicionament, he dit que cal esperar. No sé si ho he dit exactament amb aquestes paraules: cal esperar l'informe definitiu de la Comunitat Europea. Hi va haver una proposta de Michel Rocard, hi van haver una sèrie de matisacions..., i a partir d'aquí, en aquest tema, s'han de pronunciar, per entendre'ns, han de pronunciar-se. I crec que el tema, per la seva importància, crec que cal jugar-lo amb cautela, amb cautela, senzillament, perquè si l'administréssim malament, senzillament podria ser suïcida per a les nostres societats, per entendre'ns, podríem crear expectatives, etcètera, si això no va acompanyat del corresponent increment de la productivitat que permeti la reducció del temps de treball en la mesura que es vulgui, doncs, evidentment, mantenint en principi els sous, podria ser destructiu per al treball i, per tant, d'efectes de tipus negatiu.

Crec que pot reduir-se el temps de treball, acompanyat amb increments de productivitat i de salaris –acompanyat amb increments de productivitat i de salaris. Crec una via difícil d'assolir disminuir radicalment, substancialment, la jornada. El repartiment del treball vol dir això; una altra cosa és la reducció gradual, al llarg del temps, del temps de treball. Això, des de fa molts anys, en funció, precisament, de la força sindical, de les negociacions i de les reivindicacions dels treballadors, fa molts anys que un dels elements és, diguem-ne, ja és la reducció del temps de treball: tantes hores menys l'any, etcètera. Però això sempre ha anat acompanyat d'un increment salarial, no d'una disminució. Una reducció dràstica, de cop, no hi ha, normalment, previsiblement, o almenys crec que és de bona cautela, per entendre'ns, de bon administrador, dir: «Escolti'm, mireu si el nostre sistema, senzillament, ho admet.» Perquè, si no ho admet, el que fas és carregar-te tots els llocs, i si aquella empresa deixa de ser competitiva, evidentment, queda eliminada.

Per tant, crec que pot reduir-se el temps de treball, acompanyat amb increments de productivitat i de salaris; crec una via difícil d'assolir, disminuir radicalment o substancialment la jornada sense més, per entendre'ns, sense més, si no parlem de salaris, o els mantenim, i no hi ha l'increment de productivitat que permeti compensar la reducció del temps dels qui estan treballant i d'aquells que agafaríem, nous, per compensar, per crear nova ocupació pel temps que deixen alliberat aquells que hi són.

Per tant, incrementant i mantenint els nivells salarials, crec que sols pot fer-se si ho fan amb certa simultaneïtat els diferents països d'arreu del món que estan, almenys, a semblants nivells tecnològics. Perquè, si no, l'efecte que podria donar-se, perfectament, seria com un *dumping* horari, però en tot cas amb efectes negatius per a nosaltres. Ens desarmaríem horàriament, en aquest cas; si rebaixem unilateralment el nombre d'hores, els altres continuen treballant el mateix nombre d'hores i, per tant, diguem-ne, deixem de ser més com-

petitius. Això ha de venir, per tant, compensat, per la productivitat; o que ho fessin per un acord globalitzat dels països que tenen un mateix nivell de desenvolupament, en el qual cas, llavors, la paritat es produeix.

Per tant, bé, he fet una mica el repàs. S'ha parlat del tema del repartiment del temps; aquest punt, que l'estava tocant, amb referència a la intervenció del senyor Hinojosa, i, senyor Hinojosa, també, permeti'm aportar-li una nova reflexió, i ho dic perquè les coses no són tan fàcils; no ho dic perquè vostè ho hagi criticat, sinó, senzillament, perquè n'ha parlat, d'aquest tema, l'ha aprofundit.

Entre els anys 76 i 83, en un espai de temps relativament curt, es redueix la jornada màxima de vuit hores setmanals; és a dir, un 16,6%. Entre 1976 –moment de major nivell d'ocupació– i 1985 –quan la recessió va tocar fons–, a Catalunya es van perdre 470.000 llocs de treball, i a Espanya 2.200.000. La conclusió sembla ser que la reducció de la jornada laboral no solament no va crear nous llocs de treball, sinó que ni tan sols va evitar la forta destrucció de llocs de treball que es va produir simultàniament. A tot l'Estat la pèrdua de llocs de treball va ser del 17% –17,1–, i a Catalunya, del 21,6%. Aquí hi ha un gràfic molt clar (*l'orador el mostra*): l'any 75 teníem la jornada horària de 48 hores/setmana; hi ha una baixada, l'any 76, fins a 44 hores; baixa, després, a 43, i l'any 83 arriba a la jornada màxima legal, fent-se 40 hores. Hem passat, en pocs anys, i amb dos graons successius, entremig, o tres, de les 48 a les 40 hores setmanals. Ha estat l'època en què hi hagut més creixement de l'atur, de pèrdua de llocs de treball. Per tant, en principi, crec que és un tema més profund com per poder-lo ventilar d'esta manera, i amb això no faig un retret a ningú: senzillament ho dic perquè el tema no se soluciona de qualsevol manera, sinó, en tot cas, amb una anàlisi molt aprofundida.

Altres temes: el senyor Rañé em sembla que hi ha fet especial referència, parlant del Servei Català de Col·locació. Vostè diu: «Vostès no saben quants en col·loquem.» Doncs ara ja ho sabem. I no ho vam poder saber mentre, en els últims mesos de l'Administració del PSOE, no hi va haver cap forma que poguéssim creuar les bases de dades –li recordo que les bases de dades les tenia l'Inem, i l'Inem estava en mans de qui estava. I per tant, si no es vol fer un programa informàtic per creuar-ho, doncs, no hi ha forma de creuar-ho. Siguin raons tècniques, sigui el que sigui, s'ha pogut produir ja, fa dos setmanes, un creuament de les dades i, concretament, dels 281.000 demandants, a 8 de maig del 95... –aquí ho dec tenir equivocat..., 94.527 ja hem pogut donar-los de baixa, pels següents motius..., els hem aparcat, no són demandants de treball, mentre no ens ho reiterin o no ens ho renovin. Perquè, o han trobat feina a sou –assalariats–, o han canviat de feina, per tant, han canviat de número de patronal –els recordo que en el Servei Català de Col·locació hi han tants treballadors aturats com treballadors ocupats que volen canviar de feina–, i el tercer, que s'han convertit en autònoms i, per tant, han entrat en el règim corresponent. Per tant, hi ha hagut, en aquest moment, hem detectat fa dos setmanes, 94.527 de les persones registrades, dels 281.000 –aquí arrodoneixo– currículums

vitae, entrats als sistema, de demandants de treball en un sentit o l'altre, 94.527. Per tant, això també ha sigut un resultat, diguem-ne, positiu, d'aquesta nova etapa de col·laboració amb el PP.

Vostè deia que el Servei Català de Col·locació era poc eficaç. Jo voldria dir-li, primer, que és voluntari: no hi ve ningú que no hi vulgui venir, no obliguem..., i que no vindrien si no fos eficaç; sobretot, des del punt de vista de les ofertes, que és un element essencial en un sistema d'intermediació de col·locació laboral. De què et servirà tenir unes enormes llistes de gent que demana feina, si no els pots oferir la corresponent contrapartida? Per tant, és substancial que l'empresariat utilitzi aquest mecanisme, i li voldria dir que, si el primer any les ofertes eren d'una mitjana de 580 ofertes setmanals, el segon any estem a 1.625, quasi s'ha triplicat el nombre d'ofertes. Això representa 82.000 ofertes i jo li puc dir ofertes que representen emplenar qüestionaris complexos perquè hi ha una bona descripció, bastant detallada, dels llocs de treball. Oferir un bon servei vol dir fer una bona definició dels llocs que s'oferten, per poder-los cobrir, perquè el sistema agafi prestigi, perquè s'acostumi a utilitzar-lo. Els empresaris, en la seva mentalitat, no s'acostumarien a perdre el temps si el sistema no fos eficient. I això, lligant-ho amb la dada que li he donat abans, de les persones, doncs, que ja han sigut baixa del Servei Català de Col·locació, crec que és un element de tipus positiu.

Una altra de les objeccions que ha posat vostè, senyor Rañé, és que el Servei Català de Col·locació és elitista, és selectiu, que no treballem pels col·lectius més difícils, més o menys aquesta música, no sé si és així o és que ho vaig llegir –ho ha dit així, em sembla, perquè ho vaig llegir també fa pocs dies, unes declaracions que va fer. Doncs, miri, prengui nota, en tot cas, si és tan amable. Per grups d'edat –per grups d'edat–, els menors de vint-i-cinc anys, al Servei Català de Col·locació representen el 44% dels usuaris; a l'Inem, un 19%. Per sexes, les dones representen un 57% al Servei Català de Col·locació, i a l'Inem, el 52%; i els majors de quaranta-cinc anys, en canvi, al Servei Català representen un 7% i l'Inem un 32%. Bé, agafo aquestes tres dades; jo en tinc més, és per no omplir-los de dades. Per tant, si hi han dos col·lectius..., jo acabo d'esmentar els tres que estan prou discriminats al món del treball: els joves, les dones i els majors de quaranta-cinc anys. Doncs, els joves i les dones són els beneficiaris, amb molta més proporció que a l'Inem, usuaris, més que beneficiaris, del Servei Català de Col·locació, i vostè no em negarà que els menors de vint-i-cinc anys, les dones, etcètera, doncs, són dels col·lectius que globalment tenen més dificultats. Per què –i la lògica de les coses–, per què els majors de quaranta-cinc anys van més a l'Inem? Per què van més a l'Inem? Han de pensar, senzillament, lògicament, en funció, precisament, de la seva edat que són perceptors, d'una forma o una altra, de la prestació del subsidi d'atur, i per tant és obligat, pel fet de ser perceptors de subsidis o prestacions d'atur, que figurin a l'Inem, senzillament. I això no és cap detriment ni cap..., és una descripció objectiva de com són les coses.

El senyor Ribó, parlant dels acords a què han arribat a terme a Madrid, dels quals ja he dit que me'n felicita-

va, me'n sentia molt satisfet, particularment. Potser la meua explicació primera d'avui hagi comès l'error de ser relativament tècnic, o escèptic, etcètera, això és possible; jo, com que estem en sessió parlamentària, dir que en aquesta sessió, ho he dit abans, ho dic ara, que me'n felicito profundament; a més, no podia ser d'una altra manera perquè així ho vam manifestar al seu moment en els dinars que vam tenir amb els dirigits d'UGT i Comissions, que al seu moment li he fet referència, amb el president de la Generalitat. Ens en sentim profundament...

Per tant..., i vostè, llavors, diu: «Escolti, el contracte estable...», no sé què. Escolti, el contracte estable ha fet la seva funció. Voldria recordar-li que el contracte estable el vam llançar molt abans que s'iniciessin aquestes negociacions, i estem convençuts que, entre altres coses, han ajudat a conscienciar tots plegats, tots plegats, la CEOE i els sindicats a nivell confederal, que negociessin sense aquesta qüestió, perquè si alguna cosa va quedar clara, i aquesta potser era la nostra aportació, és que aquest era un problema greu, el de la precarietat i el de l'atur. Ja ho sabíem. L'important és fer portar a l'opinió pública aquest convenciment i portar-ho als agents polítics, que aquest convenciment d'aquesta realitat que hi ha s'ha de convertir en convenciment de voler-ho resoldre. I per tant, ens sentim orgullosos d'haver provocat el debat. Hem conscienciat la societat i els agents socials de la necessitat d'abordar-ho; missió complerta. Altra cosa és si el pactat és suficient o no, depèn del mirall que es miri. Ja ho he dit abans: tot punt d'equilibri, normalment, deixa insatisfeta una part o les dues parts, per això és un punt d'equilibri.

Però és que això que dic ara no és oportunista; ho dèiem al moment que vam entregar el document al Consell de Treball i està escrit, i a la pàgina 17 del document que vam entregar de la proposta del contracte estable –llegeixo literalment– ens vàrem dir: «Si en les converses apareixen propostes que els interlocutors socials consideren més convenients que la que s'acaba de formular, no tindrem cap inconvenient a retirar-la amb la satisfacció d'haver propiciat el diàleg i el camí cap a solucions.» Pàgina 17. Pàgina 14, possibilitat de..., «seria útil establir mecanismes pactats en conveni col·lectiu segons els quals els acomiadaments col·lectius passessin el sedàs...», etcètera, perquè un dels elements de dir: «Escolti, vostè ha establert una...» Miri, això no voldria deixar-m'ho al tinter.

És evident que nosaltres, moltes vegades, com a Administració –i forma part del nostre rol i l'acceptem, ho acceptem olímpicament–, és que hem de fer el paper del dolent perquè les coses vagin bé. Per exemple, en el pacte de la SEAT, va ser pactat amb Comissions i UGT i amb l'oposició de SGT, i això és conegut i claríssim. Ho vam treure com una disposició nostra, unilateral, pactat amb ells. I aquí, la proposta del contracte estable, nosaltres vam agafar la referència que hi havia de proposta d'indemnització de vint dies per any treballat, que és el que fixa l'Estatut del treballador, perquè els agents socials, quan es posessin a negociar, ho poguessin millorar. I per tant, assumim el nostre paper, diguem-ne, de sortir en una posició d'idea, de des-

bloqueig de la situació i que la millora la puguin fer els agents socials. I això és normal, és el nostre paper, l'important és que es resolgui. Nosaltres desencadenem el procés, l'ajudem, senzillament sembla que és una bona aportació positiva, perquè si nosaltres haguéssim sortit amb la proposta que la indemnització, per exemple, per acomiadament –ara s'ha arribat als trenta-tres dies–, hagués sigut als trenta-tres dies, aquest acord no hi hauria estat. Si nosaltres el plantejament el fèiem d'entrada de dir: «Miri, en cas d'acomiadament ja ha de ser, com a mínim, trenta-tres dies», escolti, segur que no s'arribava a aquest acord. Això és evident. Per tant...

I el senyor Morera, que ha preguntat abans si model convivencial –em sembla que ha dit alguna cosa d'aquestes–, el model de l'Inem, de convivència... Doncs, miri, sí, ho enfoquem... En principi, les negociacions, llevat que es demostrés que és inviable –les negociacions de cara al traspàs de l'Inem, o bona part de les polítiques de l'Inem–, ho enfoquem sobre la base d'un model convivencial per no perjudicar l'usuari. En una mateixa oficina, amb predomini de la Generalitat, amb direcció de la Generalitat, el cap de l'oficina serà la Generalitat, es donaran la totalitat dels serveis; no enviarem els usuaris a un lloc per unes coses i a unes coses per unes altres. Creiem que això ho hem d'agrair tots; l'altre, jo crec que hi hauríem d'anar, en tot cas, si no hi veiem més remei, si es demostrés inviable la coexistència o el degut –més aviat– enllaç dels processos d'uns i altres. Tindrem..., jo només li puc dir una cosa, sobre les negociacions: si les tanquem amb l'enfocament que tenen actualment, tindrem bastant més del que està pactat. Hi ha aproximacions sensibles; qualsevol altra precisió crec que perjudicaria el procés negociador.

I fins aquí, diguem-ne, he procurat respondre. Ja sé que no tots els punts que vostès han plantejat, però en bona part ho he intentat, però, en tot cas, si hi ha un nou torn que es considerés oportú, complementaria, per part meua almenys, aquells punts que haguessin quedat al tinter.

Moltes gràcies, senyor president; senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. Per a la rèplica dels grups, una única rèplica de màxim deu minuts per Grup, té en primer lloc la paraula, pel Grup Mixt, el diputat senyor Salvador Morera.

El Sr. Morera i Tanyà

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, evidentment, que el tema que tractem és extremadament important i extremadament complex, que ni tan sols amb el temps que hem tingut tots els intervinents hem estat capaços, ni resumint molt les intervencions, de detallar mínimament tots els aspectes que afecten tant l'atur com l'ocupació, per això diria que d'aquest debat, que, per cert, jo em sumo a les paraules que ha dit el portaveu del Partit Popular, que no sempre coincidim en molts temes, però jo diria que en aquest cas sí, jo diria que aquest és un debat important,

que probablement és el debat més important que tindrem aquest any i, per tant, que se n'hauria de fer el ressò públic escaient del tema que estem debatent ara.

Bé, com deia, són molts els temes que hem tractat i que, probablement, ens en deixarem en el tinter, però jo diria que hauria de servir, si més no, per avançar en propostes concretes, en propostes específiques que servissin de cara a tota la gent que està desocupada avui a Catalunya, que, com he dit al principi, amb les dades de l'EPA..., no el que està desocupat, sinó que busquen ocupació i que, a hores d'ara, no la troben, que està al voltant d'unes 500.000 persones, doncs, em sembla que el que els interessarà per sobre de tot és que en aquest Parlament puguem aprovar demà, però que avui ja puguem plantejar propostes que sigui eficients, eficaces i que intentin resoldre el problema present i futur.

Començant una mica pel final de la intervenció del senyor conseller, jo diria que em sembla que el nostre Grup és dels més conscients que el traspàs de l'Inem, dit així, és, probablement, des del punt de vista tècnic –i em reafirmo en aquesta percepció–, és dels més complicats, és dels més difícils, sobretot és difícil també, com he dit a la primera intervenció, quan no hi ha –diguem-ne– massa bona voluntat per part dels successius governs centrals. Però és igual, indistintament d'això, fins i tot amb el pacte a la mà, el pacte a què van arribar vostès amb el Partit Popular, a l'hora de posar-lo a la pràctica, és a dir, a l'hora de posar-lo negre sobre el blanc, hi ha una certa complexitat. No es traspassen només funcionaris sinó recursos, i a vegades, amb les avaluacions és complicat.

Però jo diria que aquest debat especialment ha de servir perquè, independentment de l'acord final a què s'arribi, que estic convençut que s'hi arribarà el mes de maig, home, poder explicar, si més no, per on aniran els trets, i em sembla que no és afegir res absolutament al debat que no ens hem d'amagar absolutament per res. Jo diria que aquest és un acord públic; vostè ha posat en un moment determinat: «Home, si en parlem massa això pot entorpir les actuacions que encara s'estan duent a terme.» No és la meua intenció, sense cap mena de dubte, però, és clar, amb totes les informacions que han anat apareixent als mitjans de comunicació, que tampoc han estat tantes, però les que han anat apareixent, vostè està d'acord amb mi que s'ha viscut un cert «zig-zagueig», si em permet la paraula, en el sentit que potser s'anava tant a una banda com a l'altra i no se sabia, exactament, cap on s'anava.

Sigui com sigui, té el nostre ple suport en les negociacions; estem convençuts que serà un avenç respecte a la situació anterior i em sembla que aconseguirem, home, no la totalitat del que voldríem, és a dir, no totes les polítiques actives i passives, perquè ja he comentat que no hi ha bona voluntat per part del Govern, però que serà un avenç respecte a abans. No només un avenç des del punt de vista nacional, sinó també un avenç social. Jo entenc que si ens ho podem gestionar des d'aquí, si des de la Generalitat som l'Administració de referència pel que fa a les polítiques actives, jo diria que això, necessàriament, ha de revertir, d'entrada, primer en un rebaix, o ha d'ajudar a rebaixar les taxes d'atur, però de l'altra també hi ha d'ajudar d'una manera molt impor-

tant a aconseguir una sortida pròpia pel que fa, doncs, a les noves taxes d'ocupació, que cada vegada hi hagi més ocupació a Catalunya –i això ho podem fer– gestionant nosaltres mateixos els recursos que s'hi destinen. Que probablement no seran tots, però que també hem de recordar que seran més que els que teníem abans. Una part de l'acord a què van arribar vostès amb el PP parla precisament dels fons socials europeus.

Jo, fent ara un recordatori, quan vam debatre els pressupostos –no fa gaire– del 97 –no vaig dir-ho només jo sinó que fins i tot algun altre interpellant, en aquell moment–, que si sumàvem tots els recursos de què podria disposar..., podria tenir –perdó– el Departament de Treball, doncs, aquests havien augmentat molt significativament en els darrers anys, i bàsicament, i sobretot a partir dels fons socials europeus. Jo calculo que amb els nous recursos, amb aquests fons, amb els diners propis, jo diria que la seva Conselleria molt aviat podrà disposar, doncs, d'uns pressupostos que Déu n'hi do, que serà probablement de les conselleries més importants del Govern, cosa que ens en felicitem, i que podrà ajudar, com deia, precisament, la principal preocupació que té la societat catalana a hores d'ara.

Jo diria que hauria de servir d'alguna cosa més. Nosaltres demà plantejarem una proposta que va més enllà de debatre i discutir exactament com quedarà l'acord de traspàs, però jo diria que, d'acord amb això que deia ara, que tant recursos com traspàs, que seran superiors d'aquí a uns quants mesos, jo dic que el que s'hauria de començar aconseguir a Catalunya pel que fa a la gestió administrativa dels serveis i dels recursos, hauríem de tendir cap a una certa racionalització. Nosaltres demà farem una proposta que –jo diria que el nom no fa la cosa– s'ha de començar a comptar amb un organisme, que podria ser un servei català d'ocupació, no de col·locació, que ja el tenim, sinó d'ocupació, que tinguis, diguem, una voluntat molt clara, que seria la coordinar i reajustar tots els recursos, mitjans i personal que es destini a les polítiques actives.

D'aquí un quant temps tindrem a Catalunya l'Inem que quedarà a mans de la Generalitat, tindrem l'Inem que encara quedarà a mans de l'Estat, tindrem el Servei Català de Col·locació, tindrem les agències de col·locació, les particulars, tindrem les ETT, etcètera, etcètera. Per tant, hi hauran molts agents que intervindran en el camp de les polítiques actives, i nosaltres entenem que és bo i és interessant començar a pensar en una certa racionalització pel que fa, precisament, a les prestacions i pel que fa als serveis que presti la Generalitat.

Jo diria que una de les circumstàncies que més s'ha destacat, o de les que es comencen a destacar en aquest debat, és que no només parlem d'atur, que evidentment és importantíssim –que és una nafra social, com l'he qualificat abans–, sinó que també parlem, i parlem molt, d'ocupació, i jo diria que potser és per les connotacions que cada vegada té, i que cada vegada té més importants, doncs, la Unió Europea, i els programes que en aquest sentit i en aquest àmbit està fent, que cada vegada, com he dit en la meua primera intervenció, seran més decisius i més importants en les economies i en les polítiques econòmiques dels estats i de les

regions. Cada vegada es tendeix més..., no a deixar de parlar d'atur, sinó que tots hem d'estar d'acord que s'han de mantenir els actuals nivells de prestacions, però sí que cada vegada s'ha de posar més l'atenció en l'ocupació. I jo, permetin-me que, amb totes les dades que s'han donat, recordar-ne una que jo diria que és significativa en el futur, que fins ara no he sentit que, en tot cas, se cités.

Nosaltres hem calculat unes dades, que en tot cas són objectives, i que estan a l'abast de tothom: actualment Catalunya té, quant a població de quinze a dinou anys, 462.000 persones; Catalunya té, actualment, quant a població de seixanta a seixanta-quatre, 342.000; amb una simple operació de resta, hom arriba al resultat que s'incorporaran al mercat de treball català més de 120.000 persones, d'aquí a poc temps, d'aquí a pocs anys. Per tant, jo diria que no ens hem de felicitar només que a Catalunya hi ha poc atur, o que n'hi ha menys que a nivell estatal, i que fins i tot estem a nivell europeu, amb el 9,95 del mes de març, sinó que hem de posar molt d'èmfasi en la situació que té, a Catalunya, per exemple, la taxa d'ocupació.

Les seves pròpies dades d'aquest matí: a Europa la taxa d'ocupació està en el 49,3%; a Espanya, el 38,1, molt més baixa; però és que a Catalunya estem només al 43,2%. Jo diria que, amb els recursos de què disposarem, més que els actuals, amb la voluntat política que de ben segur ha de seguir tenint el Govern de la Generalitat, i les polítiques que puguem impulsar des del Parlament de Catalunya, jo diria que els propers anys hem de posar èmfasi, sobretot, en aquest aspecte. És a dir, que la taxa d'ocupació a Catalunya, la taxa d'activitat, si es vol dir d'aquesta forma, a Catalunya ha d'augmentar, i ha d'augmentar d'una forma, jo diria, considerable. Potser no és tan bo, tan correcte, només valorar el PIB, és a dir, si el creixement que tenim és suficient per crear ocupació, sinó que també s'han de valorar aquestes altres dades. Per què? Perquè això permet, si més no, valorar, per exemple, aspectes com el de la competitivitat.

I ja he dit al principi que, agradi o no agradi, agradi més o agradi menys, jo diria que la clau del futur –i cada vegada més, cada vegada més– estarà en la competitivitat. I per tant, Catalunya necessita no perdre llocs de treball, evidentment, però, sobretot, crear-ne de nous, i crear-ne de nous en una proporció molt més elevada de la que hem estat capaços de fer fins ara. Per això precisament que he dit, perquè la població activa, a Catalunya, els propers anys encara seguirà augmentant; no hi ha hagut una generació de *baby boom*, com hi va haver temps enrere, però sí que la població que s'anirà incorporant farà que, precisament, aquesta població sigui cada vegada més nombrosa, i cada vegada haurem d'augmentar més que proporcionalment els llocs de treball que puguem anar generant.

Per tant, per la meua banda, res més –ja he acabat el temps. Només dir que tots esperem d'aquest debat –i demà, en tot cas, farem els esforços perquè això es produeixi– aconseguir propostes concretes, propostes positives, que serveixin de veritat per millorar tant l'atur com per millorar l'ocupació a Catalunya, i per reduir substancialment, cada vegada més, l'atur.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula el diputat senyor Huguet.

El Sr. Huguet i Biosca

Gràcies, senyor president. Ja a una hora molt avançada, algunes qüestions de resposta fragmentària i telegràfica a la intervenció del senyor conseller.

D'entrada, dir que el que ens preocupa a nosaltres –hi he insistit abans, però ens continua preocupant–..., evidentment hi ha tres aspectes, d'enfocar la qüestió de l'atur: la dimensió mundial –que vostè ha explicat prou bé, i que compartim la seva diagnosi, com altra gent, altres diputats, han expressat a aquesta cambra–; l'aspecte de les polítiques conjunturals –que aquí hi ha, evidentment, unes diferències, entre les que es practiquen a Catalunya i a l'Estat espanyol–, però el que ens preocupa encara més són les estructurals. És a dir, aquells elements que a Catalunya fan que puguin posar en perill un model de desenvolupament industrial a mig termini. Tot i sabent, precisament, que la societat catalana és una societat amb una tradició industrial important, amb un capital humà important, i que, precisament, quan diem que nosaltres mirem a Europa és perquè, pel capital humà i per la memòria històrica que tenim, i pel teixit industrial que tenim tradició, ens correspondria emmirallar-nos en països d'unes dimensions similars a les nostres –és a dir, per això nosaltres sempre parlem de Dinamarca, d'Holanda, de Finlàndia, de països d'aquests, i no, diguem-ne, d'altres realitats. És per això que nosaltres, des del Grup d'Esquerra Republicana, creiem que, tot i que la qüestió laboral és important, al costat d'aquesta és molt important el tema de la política industrial, el tema de la política de formació o el tema de la política d'inversió pública.

Els seus criteris, que han sigut optimistes, en els dos casos del futur immediat..., bé, hi ha algunes apreciacions d'alguns economistes, recents, com ara en un simposi organitzat per Banca Catalana i el Patronat Català Pro Europa, on es van sentir opinions prou llunyanes d'una visió cofoista de la realitat. Se sentia, per exemple, el ministre Pedro Solbes dubtant que la reducció del cost d'acomiadament fes créixer la precarietat laboral i l'atur; per exemple, temia per un repunt inflacionista, per possibles atacs internacionals per desestabilitzar la pesseta. O un altre dels ponents, Guillermo de la Dehesa, deia que quan la Unió Monetària posi en marxa una política fiscal i una política monetària restrictives, per guanyar estabilitat i credibilitat, pot posar-se en perill el creixement de l'ocupació. O un altre ponent, encara més pròxim a les seves posicions, el senyor Joaquim Muns, deia: «Si una vegada dins l'euro no fem les reformes estructurals necessàries, Espanya serà una zona recessiva on augmentarà l'atur, en ser l'única variable que podrà ser regulada.» Per tant, doncs, estem davant d'opinions no pas tan cofoies sobre un futur immediat. Encara hi podríem afegir algunes opinions

del professor Fabià Estapé amb relació al tema del difícil control de l'IPC, al tema del consum privat estancat, al tema de l'impacte sobre les pensions baixes per les baixes d'interès..., fins al punt que deia, frase textual: «No negaré a ningú el dret a l'autosatisfacció i a l'autobombo, però caldria recordar que des de temps immemorial ja se sap que els cadàvers no tenen febre, sigui quin sigui el termòmetre que s'utilitzi.» Per tant, doncs, visions, des d'òptiques diferents, d'un cert realisme, o fins i tot una certa posició crítica, davant del futur a mig termini amb relació al nostre creixement.

Hi ha un element, que és el que estava comentant abans, que per nosaltres és fonamental: és a dir, les condicions de producció i competitivitat de les empreses són tant o més importants, a vegades, que les mateixes relacions laborals, quant a creació d'ocupació, no? I és aquí –potser em repetiré, però...– on les escasses competències que tenim en l'àmbit industrial, amb el finançament discriminatori, amb l'endeutament que tenim, el fet que això ha fet disminuir els pressupostos de la Conselleria d'Indústria a mínims –als mínims per pagar funcionaris i lloguers, pràcticament–, amb una fiscalitat negativa per a empresaris, comparada amb avantatges que tenen altres comunitats forals o subvencions, amb una inversió pública que ens castiga en infraestructures i que ens fa menys competitius, i ens discrimina en inversions en hospitals, escoles, etcètera, i per tant obliga a privatitzar serveis que pressionen sobre els salaris..., tot això són elements estructurals que o es posen sobre la taula o, diguem-ne, sempre hi haurà una debilitat en el procés de desenvolupament d'aquest país. Per tant, això, a nosaltres, ens interessa remarcar-ho.

Element de deslocalització. Vostè ha dit que deslocalitzàvem manufactura –és cert– cap al sud, però el cas de Magneti Marelli demostra que també deslocalitzem cap a dalt. I Magneti Marelli han estat a punt de tancar, precisament, per un procés, que en el seu moment es va passar a França tot el tema de la recerca i desenvolupament que es feia abans aquí, i una fàbrica amb alta productivitat, una fàbrica que precisament ha aconseguit l'homologació ISO 900, no?, ara es plantegen eliminació de plantilla, és a dir, per raons estrictament de política de la casa mare, diguem-ne, de la multinacional. Per tant, hi ha també deslocalització cap a dalt, dels processos de producció, sobretot en l'apartat de recerca i desenvolupament. I a l'altra cara, evidentment, també n'hi ha cap a baix, és a dir, empreses del Bages, com Pielsa, per exemple, anant-se'n a deslocalitzar a Castilla - la Mancha –pel que sigui, perquè reben subvencions, o perquè fan ulls grossos a l'economia submergida. És a dir, això es dóna, i això no és un tema menor. És evident que vénen multinacionals a invertir aquí, només faltaria; si no, malament, estaríem bastant més malament del que estem, però aquest problema de fons persisteix i no sé com s'hi ha de fer front. I és un tema que cal posar sobre la taula.

Algun altre element sobre els cursos de formació ocupacional. Jo crec que aquests cursos, doncs, s'ha d'analitzar més bé, la seva eficiència. I em consta, per exemple, casos com un curs d'espejament, que costava realment un milió i l'acadèmia subministradora en

va cobrar prop de quatre, de la Generalitat. És a dir, hi ha..., jo penso que hi ha una relació, diguem-ne, cost real amb el que es cobra, inflada. I això vostès ho haurien de seguir molt de prop, perquè són recursos públics, i n'haurien de treure el màxim de rendiment, d'això. I aquest tema es dóna, es dóna en moltes ocasions.

Un altre tema, que vostè potser no m'ha respost, però que jo hi he insistit molt, dintre del temps que he tingut, és el tema del desenvolupament local. És evident que el desenvolupament local és el que està donant en aquests moments un cert fruit en alguns llocs, és a dir, consorcis, consells tecnològics, viviers d'empreses... I això hi ha estudis fets que demostren que les xarxes urbanes mitjanes són les que estan tenint més capacitat de reacció davant del problema de l'ocupació. La flexibilitat del mercat de treball que donen aquestes ciutats mitjanes, el fet que diposen de recursos humans qualificats i bons sistemes de formació i avantatges culturals amb relació als grans centres, el fet que tenen un entorn natural més atractiu que les zones metropolitanes, per exemple, i una oferta d'habitatges assequible, o el fet de la bona accessibilitat, i el tema de les relacions de xarxa que hi ha, avui dia, gràcies als mitjans de comunicació moderns, entre totes aquestes ciutats mitjanes, i que per tant això s'hauria de mimar, s'hauria de posar a la nineta dels ulls, com l'altra gran font de creació d'ocupació, al costat de la captació d'inversió exterior, o de cuidar en general la mitjana indústria del país. També és fonamental, doncs, desenvolupar i donar suport a aquests sistemes industrials locals, com es coneixen en argot econòmic aquestes àrees, no?

Llavors, és evident que hi ha una sèrie d'objectius, que alguns ja els he dit en la meua intervenció d'abans i altres els completaré, que són necessaris per avançar en una política d'ocupació. El tema que hi hagi un pla d'ocupació, el tema del Servei Català de Col·locació, passar a Servei Català d'Ocupació –són demandes dels sindicats–, una nova regulació de les ETT, el tema de fer avançar el diàleg social i, doncs, una sèrie de demandes d'increment de competències en tota l'àrea de treball, en el tema de la Inspecció del Treball, el tema de Fogasa, el tema d'anar avançant en una línia d'aconseguir una administració única en aquesta àrea de treball... Hi hauria, també, una sèrie d'apartats lligats a la política industrial, és a dir, la necessitat que hi hagi un pla estratègic de política industrial, un pla de suport a la petita i mitjana empresa, donar suport al desenvolupament del sector de serveis, del sector comercial, un pla d'infraestructures i revitalització de zones desfavorides..., és a dir, tota una sèrie de mesures de suport a l'economia productiva.

En l'àmbit professional, caldria coordinar el conjunt d'elements de la formació. És a dir, no n'hi ha prou que hi hagi un Consell de Formació Ocupacional, perquè s'hauria d'agafar una visió integral de la formació professional. Per tant, entenem que s'hauria d'avançar en un Consell Català de la Formació Professional, que coordinés l'ocupacional, la reglada i la no reglada –i la contínua, en el cas que puguem aconseguir que vingui cap aquí. Per tant, doncs, això seria un altre element, no?, el fet d'aconseguir que les escoles donin matèries

vinculades a la promoció d'autoocupació i de l'economia social, que hi hagi més connexió amb les empreses... Tot això són qüestions que poden millorar, francament, el tema de la formació professional.

En l'àmbit de la reordenació del temps de treball, n'hem parlat abans, no hi insistiré. És important, també, el tema de la integració laboral dels disminuïts, millorar la situació d'aquests sectors. I també un bloc important a desenvolupar seria la creació d'ocupació des de la mateixa Administració pública, on també es podria mostrar amb l'exemple tot el que hem dit sobre temps parcial, sobre ajuda a la formació en pràctiques, sobre crear la figura de l'aprenent també dintre de l'Administració pública, etcètera. És a dir, hi ha una sèrie de mesures que, francament, podrien millorar tota la política que s'està seguint, d'ocupació...

El president

Senyor diputat, se li ha acabat el temps.

El Sr. Huguet i Biosca

Gràcies, senyor president. Polítiques que podrien millorar, francament, la política d'ocupació que en aquests moments està portant a terme el Govern de la Generalitat.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies. Pel Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, té la paraula el diputat senyor Rafael Ribó.

El Sr. Ribó i Massó

Senyor president, senyor conseller, senyor Hinojosa... (*Rialles.*) Oh, és clar, perquè aquí quan un surt a la tribuna, i si potser abans ja ens han tret un replicant, i després surt vostè a replicar, és interessant que per al debat puguem tenir en compte tots els arguments, no només els seus. I ho dic amb el convenciment, més enllà del debat d'avui –i el senyor Hinojosa sap que la suavitat no sempre és sinònim de moderació–, ho dic perquè, senyor Hinojosa, del Congrés vostè és més gat vell que jo, del Parlament no, i sàpiga que en el Parlament ja està molt instal·lada la idea que la crítica a l'acció del Govern es descarta ràpidament fent dir a la gent el que no ha dit i assimilant-la a la crítica de desprestigi, de pessimisme i a Catalunya. Bé, és un exercici que a mi m'ocupa temps, me l'estic menjant del que tinc de rèplica, però segur que per aquí no farem mai debats de l'alçada que puguem fer vostè i jo, amb el to que sigui, jo amb el meu, vostè amb el seu. Però quan fem crítiques i donem xifres, i proposem coses no és per desprestigar ningú, ni fins i tot quan citem un o altre –o el de més enllà– diputat, que ens toca representar posicions i actituds. I no perdré temps, perquè me'l menjaria tot, a precisar-li el que jo he dit, no el que vostè m'ha fet dir per poder contraargumentar i anar a parar a aquesta conclusió.

I en aquest sentit, senyor Farreres, jo li diria que celebri moltíssim avui que hagi fet aquests grans elogis de l'acord que vostè diu «de Madrid» i jo diria de l'acord

interconfederal sobre els temes..., perquè és una cosa molt singular, fins i tot a Europa és molt singular que s'hagi arribat a aquest acord. Ara, jo, celebrant-ho, el que no puc deixar de dir: primer, que no siguem tan pretensiosos d'afirmar que «l'acord s'ha fet perquè, a més, com que hi havia el contracte Farreres, així...» No, miri, vostè i altres dirigents –i em tornaré a menjar temps– han estat constantment a la premsa bombardejant aquest acord: «Presionan para que patronales y sindicatos acuerden el abaratamiento del despido.» «Respaldan a Aznar para afrontar la reforma laboral antes del mes de enero.» «Pujol pone objeciones al acuerdo...» Total, és que és constant, és que en tinc un feix així de tots els diaris. Poden estar tots equivocats, a la millor els han interpretat molt malament, però hi ha hagut un feix de declaracions. I en aquest context és on, per exemple, val la pena aturar-se en coses que aquestes sí que són d'entitat, no són lletra menuda, que estan a l'acord. Vostès –i jo els ho dic amb molta serenitat– són corresponsables d'una sèrie de polítiques de reforma del mercat laboral. Ja sé que les ha impulsat un govern, i jo ho he dit en la meua intervenció, malgrat que el que m'ha intentat replicar en el primer torn de govern però per part del grup majoritari s'ho ha callat. Jo he dit: «Són responsabilitats del Govern del PSOE i després del PP encara més greu, pel trencament de la publicitat fiscal, però sempre amb el suport de Convergència i Unió.» Ho he repetit ara, tornant a perdre temps, i si ho vol li passaré després fotocòpia del *Diari de Sessions* més que del meu propi discurs, perquè no pensi que he canviat el discurs en el moment d'arribar a la tribuna.

Ara bé, és veritat o no és veritat que vostès van donar suport al contracte anomenat «escombraria»? Sí o no? Doncs, miri, la reforma actual l'engega a dida, aquest contracte; i jo ho trobo molt positiu, i no estaria de més que reconeguessin, senyor Hinojosa i senyor Farreres, que es van equivocar amb el contracte «escombraria»! Les centrals sindicals els han esmenat la plana a vostès i al Govern del PSOE, també, al seu dia, que són els que van fer fora el senyor..., aleshores Cándido Méndez, crec que era..., no, perdó, el senyor Redondo i el senyor Gutiérrez de la taula de negociació, pressionant-los dient: «Ara anirà via parlamentària.» Per això els han esmenat la plana, i em sembla positiu no perquè jo en pugui treure un fruit, sinó perquè els joves d'aquest país tenen un altre tipus de contracte de formació que tindrà molt més control sobre la formació, els salaris molt més fixats en convenis i hi haurà la incapacitat laboral transitòria, per exemple, per citar coses molt concretes i que afecten segurament molta menys gent de la que vostè, senyor Hinojosa, pretén, o el senyor Farreres, perquè ja podem sobreposar arguments. Són 180.000 o 170.000 més que es van fer l'any passat, per tant és un percentatge relativament petit respecte a la globalitat.

El mateix pel que fa a l'Inem. Senyor Farreres, jo, de l'Inem, no en parlo; és vostè que n'ha parlat. A veure, vostè diu: «Anem molt alerta, no en parlem.» Vostè n'ha parlat en el seu discurs, i n'ha parlat dient: «D'aquí a pocs dies, tatxín-tatxín, ja ho tindrem.» Què tindrem? Li torno a fer la pregunta. «No, no, no en podem parlar.» Aleshores, perdoni, no sigui vostè el que llença l'anunci que no sé quina cosa haurem de

celebrar d'aquí a pocs dies, perquè jo li puc tornar a preguntar: tindrem les prestacions? Hi ha perill en aquesta superposició? I li ho demano una altra vegada de forma molt precisa, i li he donat el detall –no pas petit– que la precarietat també està a l'Inem com està a la mateixa Conselleria de Treball –i si ho vol li recordo els percentatges de precarietat que hi ha a la Conselleria de Treball.

Jo no tinc temps d'entrar de nou en la formació i en els territoris, però, senyor Farreres, la proporció, per exemple, entre el Vallès Occidental i el Maresme –per citar-li ara de forma molt clara, molt més senzilla– respecte a Lleida és desaforada. Vostè sabrà per què. I no és un curs, són les seves xifres, és la globalitat. Molt menys atur, molt menys cost potencial, molta més atenció en la formació. Vostè sabrà per què, vostè és el governant, no sóc jo, és vostè el governant; no estem fent un debat aquí a la universitat o una conferència entre experts. Estem al Parlament, senyor Farreres! Estem analitzant línies d'acció i li estic parlant de fets concrets que passen sota la seva responsabilitat. I a mi m'elegeixen perquè l'impulsi i el controli a vostè, per discutir el que vulgui sobre el Modigliani, sobre el Rifkin, sobre molts més autors, que em sembla interessantíssim –i jo li he dit que m'ha semblat molt bé que comencés per aquí–, però com que jo tinc molt menys temps només li hauria de fer de passada la mateixa referència.

I anem al tema de fons, que és la qualitat del treball, la reducció de jornada i les noves ocupacions, que és així com ho hem anunciat nosaltres després d'una bateria de propostes molt llarga, anterior; per tant, no tornem al parany de dir: «Vostès ho posen tot en funció del repartiment del treball.» Un i altre ho han dit. No, vostès ens han escoltat bé, els pot anar bé per al debat; a mi m'és igual el debat; a mi m'interessa que al carrer fem perdre por als empresaris en aquest tema, els fem perdre el corporativisme que hi pugui haver entre els agents socials –que n'hi ha i jo ho he citat, he anat més lluny que vostès en la crítica de determinades coses dels agents socials–, i anem a buscar una cosa tan important com és el temps lliure. I no m'importa pel Grup d'Iniciativa - Els Verds, ni pel de vostès, m'importa per Catalunya. Amb això van endarrerits respecte al que està passant. Van endarrerits respecte a Irlanda, van endarrerits respecte a Itàlia, Finlàndia..., van endarrerits –i molt– respecte al PNB i al Partit Socialista d'Euskadi amb l'anomenat decret Jáuregui, i molt endarrerits.

Són utòpics? Són gent que ho confia tot a una sola carta? Tot allò que m'han dedicat, els ho poden dedicar a ells? I puc continuar donant-li exemples del que passa avui per Europa? Jo, la paraula, el nom Rocard ni me l'he posat a la boca; deu ser el subconscient que els ha traït, perquè és un informe més que està damunt de la taula. Jo li he parlat de valors sobre els jaciments, però no de Rocard. He dit: «Primer, qualitat de treball», en aquest apartat concret, em sembla que és sobre tretze pàgines que jo portava de discurs, em sembla que és a la pàgina 11 o 12, i abans hi han quatre pàgines de bateria de propostes. He dit: «Primer, qualitat de treball.» Per què? Perquè si hi ha tal precarietat..., i no em confongui, senyor Farreres, treball parcial amb treball precari –això és allò que es diu de *pizarrín*–; el treball

parcial existirà sempre i és important que existeixi, però no me'l confongui amb treball precari. No, perquè vostè ha volgut dir: «Escolti, sempre n'hi haurà, de treball parcial.» És clar que sempre n'hi haurà; és que no només no ho hem negat, sinó que crec recordar que fins i tot en el diàleg de les parts van ser primer els sindicats els que van plantejar aquesta qüestió i són ells els que han recuperat també en aquest acord –i això no té res a veure amb el contracte Farreres ni amb la seva acció, ans al contrari–, són ells els que han recuperat que el treball parcial tingui una equiparació de prestacions socials. Això està en la negociació.

Per tant, jo en aquest sentit els demanaria que fossin capaços d'impulsar molt més a casa nostra allò que fins fa cinc minuts o fa uns quants dies han estat objectant. Jo li puc recordar declaracions seves, del senyor Duran, que volien col·locar el contracte estable a la reforma, que volien l'acomiadament lliure a empreses de menys de sis treballadors, han estat bombardejant constantment amb això. Que ara han canviat? Ho torno a dir: felicitats, no perquè hagi canviat i em doni a mi la raó, que no me la dona –no sóc cap inventor d'aquesta matèria–, perquè crec que per al país, i més en el context d'una situació econòmica positiva i d'un acord singular, és positiu que vostès canviïn de tarannà. Però li torno a fer la pregunta: el senyor Duran, quan diu que canviaran l'acord en el Parlament... –i a la millor després el senyor Hinojosa em critica perquè torno a desqualificar un company seu, no de grup parlamentari, perquè no està aquí, però sí de coalició–, el senyor Duran quan diu que canviaran al Parlament l'acord...

El president

Senyor Ribó, se li ha acabat el temps.

El Sr. Ribó i Massó

Acabo, senyor president. A què es refereix, senyor conseller? Ens ho pot explicar o torna a ser un globus sonda d'aquells que després, d'aquí a un temps, diran: «No, no, hi estem totalment d'acord.» Perquè, escolti, nosaltres ens movem amb la informació de què disposem. No fem volar coloms, sinó que anem directament al que són en aquells moments les qüestions més precises que estan en discussió sobre la reforma del mercat laboral.

Gràcies per la seva benevolència, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup Popular, té la paraula el diputat senyor Curto.

El Sr. Curto i Casadó

Gràcies, senyor president. Molt breument, anava a posicionar-me des de l'escó. Amb molt de gust, senyor conseller, lo Grup Popular i este diputat recull i alaba la seva sinceritat per raó de reconèixer que lo nostre principi de formalitat, lo principi de formalitat del Partit Popular respecte dels compliments dels pactes subscrits és superior al dels seus anteriors *partenaires*, si em permet l'expressió. I és clar, quan jo he manifestat de llençar les campanes al volt, senyor conseller, probable-

ment potser en un moment d'impuls natural seu, efectivament, ha fet, ha exercitat una reacció espontània respecte de les polítiques de la Generalitat, fins i tot també ha fet una atribució de mèrits en relació a les polítiques estatals.

Jo li vull manifestar que des de la nostra posició estem absolutament tranquils quan se parla o es critiquen les polítiques anteriors del PSOE i es comparen amb les polítiques actuals del PP, sobretot en relació amb les polítiques no sé si estancades o progressives, perquè este tipus de polítiques no només s'analitzen des d'esta cambra legislativa. Al carrer, lo ciutadà, que al final és lo qui decideix sobre la bondat o la negligència d'una determinada política, o estancada o progressiva, al carrer –i quan les coses han sigut a la inversa, també este diputat ho ha reconegut–, al carrer lo ciutadà diu en termes generals que les mesures econòmiques, fiscals, pressupostàries, monetàries i de reformes estructurals són correctes, estan ben orientades i són ben acceptades.

L'atribució de mèrits o de reconeixements a vegades nos concilia amb la realitat dels antecedents. Vostè legítimament, senyor conseller, ha parlat en la seua primera intervenció del 9,95 d'atur a Catalunya com una dada positiva, que nosaltres també hem significat amb totes les reserves i a efectes de no abaixar la guàrdia, i vostè ha manifestat que este 9,95 –ho ha dit literalment– ha sigut per l'impuls que el Govern de la Generalitat ha donat a l'economia productiva. I aquí hi han unes matisacions que només a efectes de reflexió, si m'ho permet, li vull aclarir.

Permetin-me analitzar només un antecedent i veurà com la realitat no s'ajusta al que vostè ha manifestat. Departaments inversors de la nostra economia a Catalunya, departaments de la Generalitat inversors: Política Territorial i Obres Públiques, Indústria, Comerç, Agricultura i, si ho vol, los pressupostos generals de manera general, valgui la redundància. Del 93... Va, calieu, home! Senyor diputat... (*Remor de veus.*) Del 93 al 94, pressupost de la Generalitat expansiu, reducció de l'atur; el 1995, pressupost de la Generalitat moderat, reducció de l'atur; el 1996, pressupost de la Generalitat de contenció, reducció de l'atur –això en l'àmbit de Catalunya–, i el 1997, pressupost de la Generalitat, d'ajust rigorós, reducció de l'atur. És a dir, lo Pressupost de la Generalitat en relació amb l'evolució del mercat de treball, jo diria que resta neutre amb una incidència, senyor conseller, immòbil o atrofiada. I esta, i des d'este punt de vista, ha de ser la tendència que ha d'impulsar lo Govern de la Generalitat amb relació a conciliar lo que és l'únic mecanisme de què disposa en matèria de política econòmica, que és la política pressupostària, de conciliar-lo en estos aspectes tan importants que afecten aspectes de naturalesa social com és el tema de l'atur, que en este debat hem demostrat la preocupació colectiva de tots los grups parlamentaris. Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup Socialista, té la paraula en el torn de rèplica, el diputat senyor Josep Maria Rañé.

El Sr. Rañé i Blasco

Gràcies, senyor president. Voldria començar amb una primera matisació lingüística. Algú aquí ha dit: «Ens van agafar la formació contínua i Catalunya la va perdre». No, la va perdre –no ha estat el conseller–, la va perdre el Govern; Catalunya no; perquè els agents socials la gestionen i vénen més recursos fins i tot que abans per a aquest tema. Per tant, la va perdre el Govern, no la va perdre Catalunya. És per posar les coses al seu lloc, perquè, si no, confonem el Govern amb Catalunya i podem fer una equivocació bastant important.

En tot cas, senyor conseller, l'evolució d'anys futurs ja la veurem. Hi ha una dita que diu que «lo más seguro es que quién sabe». Per tant, jo voldria que les xifres que vostè augura per als anys venidors fossin les bones, però, ja ho veurem. En tot cas, la sort és per a qui se la treballa i, per tant, no és un tema que ho diguin les organitzacions internacionals, és qüestió de treballar-ho.

Segon tema. El repartiment del treball. Miri, li ho diré amb tota sinceritat, m'ha recordat un diputat socialista que va haver de passar molt temps dient que ell no havia dit que la millor política industrial és la que no existia. El que passa és que quan explicava el que entenia per «política industrial» ningú se'l creia. A vostè, en el tema del repartiment del treball li pot passar el mateix, perquè diu: «No, jo estic pel repartiment del treball», però hi posa tantes pegues que sembla un esceptorepartidor del treball. És a dir, per tant, allò... Miri els problemes, però també plantegi solucions i, sobretot, digui una cosa, que això s'ha de fer, eh?

Tercer tema, la rebaixa de les quotes de la Seguretat Social. La seva proposta no sé si és inflacionista, no, ara ja l'he entès; la seva proposta liquida la Seguretat Social, perquè resulta que la posa en fallida. I és que s'han de buscar mecanismes de compensació; si rebaixem les quotes de la Seguretat Social, posem en fallida la Seguretat Social, llavors vostè ha de triar entre una cosa o l'altra. Per tant, allò, la compensació, hem de buscar-la. Vostè ha dit en base a l'IVA, vostè ha dit en base a l'IVA; jo, la veritat és que sentint un diputat de Madrid que el representava a vostè en el Grup Català defensant la baixada de la Seguretat Social i la pujada de l'IVA, que era el seu portaveu anterior, la veritat és que sempre havia cregut que era una proposta seva. Ara, si vostè diu que és d'en Solbes, serà d'en Solbes, però la veritat és que la defensaven amb tanta insistència que semblava del senyor Roca.

Pactes territorials. El Pacte del Vallès, el Pacte del Vallès té recursos perquè vostès li han donat suport, i el Pacte del Vallès és un estudi per veure com es posen d'acord les parts socials i vostès, d'alguna manera..., el de Barcelona és un acord on les parts socials hi estaven d'acord. Vostès han triat estudiar com es posen d'acord les parts socials; a nosaltres ens sembla perfecte però, en tot cas, expliqui per què aquesta diferenciació.

Cinquè punt. Concertació a Catalunya. Miri, ho té tot. Té la necessitat, té els agents socials, l'únic que li falta és la voluntat de negociar i de concertar, perquè han de definir model de política d'ocupació i actuacions que s'han de fer, ho té tot: els agents socials, la volun-

tat, la necessitat i tot; però vostès han tingut la taula parada des del mes d'octubre fins ara, que la van reunir el dilluns passat perquè suposo que perquè teníem aquest debat, o per alguna altra cosa semblant, però, poden negociar a Catalunya, poden avançar, poden definir les coses.

Sisè punt. El que vostè m'ha dit, a veure, els joves no estan discriminats pel fet de ser joves; jo he parlat que els joves que estan discriminats són els que no tenen formació; les dones, quan mirem la contracció a Catalunya, no estan discriminades, també ho estan en alguns casos, però el factor discriminatori és la formació i el perfil formatiu de la gent que està apuntada al Servei Català de Col·locació és molt més alt —és molt més alt—; és aquí on he dit jo la discriminació.

Segon tema. Jo no he parlat d'ànim de lucre de les entitats, he parlat de la perversió d'introduir el mercantilisme en la gestió. Vostè és que em perverteix fins i tot les que no tenen ànim de lucre, perquè els obliga a treballar amb aquests objectius. És el mateix sistema que és pervers perquè busca el mercantilisme on no s'ha de plantejar i la intermediació no és caçar ofertes i demandes, això no és intermediació, això pot ser un anunci al periòdic, això pot ser qualsevol cosa, la intermediació és molt més que això; és orientació, és informació, és recerca, és selecció. Això altre és, senzillament, la plaça de Tetuan informatitzada. Un servei públic d'ocupació i d'intermediació ha de jugar un paper d'acompanyament, d'assessorament, d'orientació, de resoldre els problemes que hi ha al mercat de treball; això és el paper dels serveis públics, la resta és una altra cosa.

Acords estatals. Miri, tot acord deixa insatisfetes les dues parts, si no no hi ha acord. El problema és que vostè fa un discurs de part, no fa el discurs d'àrbitre que li toca, vostè fa un discurs de parts, només explica un problema que té una part i, per tant, s'està posicionant en contra, perquè l'acord és un acord equilibrat i, des d'aquest punt de vista, vostè no pot dir que hi ha una de les parts que ha sortit malament. No pot dir, «pobrets, no sé què», i «els treballadors i no sé què». L'acord és un acord equilibrat, vostè fa un discurs de part, contínuament. En tot aquest període ha fet un discurs pensant només en els problemes d'una de les parts, i a vostè li correspon, com a autoritat laboral, fer un discurs equilibrat, d'autoritat laboral; no de jugar el paper de lliure. A vostè li correspon gestionar el mercat de treball, guardar els equilibris i que les parts siguin les que agafen el protagonisme. Aquesta jo crec que és la diferència fonamental.

Amb l'acomiadament improcedent, l'acomiadament improcedent dels nous contractes, si l'empresa el fa per motius disciplinaris és de quaranta-cinc dies, no es modifica. Si l'empresa allega motius econòmics i no els té és de trenta-tres dies; aquesta és la modificació. Però aquest contracte no s'aplica ni s'aplicarà a totes les persones que estan a l'atur, és un contracte de foment de l'ocupació, per a uns col·lectius que estan en situacions de discriminació o de major dificultat. Per a la resta d'aturats, els aturats que no són joves, que no són dones en situació..., que no són minusvàlids, etcètera, etcètera, per a la resta, aquest acord planteja la mateixa contractació que hi havia. Si el treball és estable,

contracte estable; si el treball és temporal, mesures temporals de contractació; el que hi havia ara, normalització total en igualtat de drets i de deures. Per tant, estem parlant d'una mesura que afecta uns quants i no en tots els supòsits. Per tant, quan ho expliqui, també faci pedagogia perquè, si no, semblarà que l'acomiadament és de trenta-tres dies i, en molts casos, serà de quaranta-cinc, si l'empresari vol fer un acomiadament sense motius, també per a aquesta gent.

I miri, amb això del dret al treball, jo li dic el mateix que amb això del repartiment del treball. Jo crec que..., li demanaria que a la gent que està al seu voltant, fins i tot els que no estem allò que ens posem davant, fés-sim d'esparring perquè millori els arguments, perquè si de veritat vostè vol conciliar dret del treball i drets en el treball, ho torna a explicar molt malament, se li entén fatal. Li ho dic amb tota sinceritat. Se li entén el contrari. Se li entén que la gent ha de triar entre els drets del treball i el dret al treball, perquè, contínuament, quan comença a argumentar resulta que està justificant la posició contrària, que un o l'altre. I el problema és molt clar, és: a la gent que està aturada se li han de fer polítiques d'ocupació perquè millorin la seva condició d'ocupabilitat. Aquesta és l'acció positiva i la discriminació positiva, i les altres mesures no són les que s'han d'aplicar.

En el tema de l'Inem, miri, si es troba millor amb el PP, doncs, cadascú té capacitat d'ajuntar-se i de triar els seus amics i els seus camarades i enamorats i el que sigui... No, no, enamorats no, perquè serien parelles de fet i podria ser una altra cosa, que no estem per això. Però, en tot cas, això ja ho vam discutir una vegada en aquest hemicicle. El tema és el següent: vostès van fer un pacte que quan l'han volgut aplicar era inaplicable i que ha fet bones totes les prevencions que havia posat el Govern anterior, perquè si els demanaven això, no m'estranya que els diguessin que no. No m'estranya gens ni mica, perquè vostès han vist i han patit en pròpia carn com és de difícil trobar un acord, un acord que vostè sabrà perfectament, i ho sap perfectament, que no comportarà tot el que han demanat en les diferents fases que han estat plantejant. Vostè coneix perfectament la situació de l'acord i sap que, tal com l'havien plantejat històricament, no ho aconseguiran, perquè és impossible. I tornem a allò, al que m'ha dit algú que deia el Gallo: «Lo que no puede ser no puede ser, y además es imposible.» Per tant, allò, faci el tema. Jo crec que, en tot cas, han tingut problemes, bé, així està i, en tot cas, com si es tracta de posar punts i antiguitats a la demanda jo sempre m'he trobat que vostès han reiterat sempre una intervenció del Grup parlamentari Socialista l'any 80, en aquesta cambra, demanant el traspàs de l'Inem, suposo que no es tractarà de veure qui té més punts d'antiguitat o qui cobra quinquennis per la demanda d'aquest traspàs. En tot cas, que es demani un traspàs no vol dir que es desorganitzi, l'important no és tenir un traspàs, l'important és com s'organitza el servei quan arriba, i això és el que vostès no estan resolent.

Com pensen organitzar el servei públic d'ocupació a Catalunya? Això és el que no negocien amb els agents socials i això és el que, d'alguna manera, està en el rerefons. I com que em queden deu segons, acabo aquí la meua intervenció.

Moltes gràcies, senyor president; senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup de Convergència i Unió, té la paraula el diputat senyor Rafael Hinojosa.

El Sr. Hinojosa i Lucena

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats. Senyor Ribó, miri, jo estaré encantat de tenir més debats amb vostè, perquè vostè m'estimula molt. Quan vostè intervé... (*Veus de: «Oh!»*) M'estimula, he dit, no he dit una altra cosa. M'estimula... (*Remor de veus.*)

El president

Guardin silenci!

El Sr. Hinojosa i Lucena

No, perquè els seus discursos són apassionats, i posa qualificatius durs i a vegades diu coses que, home!, mereixen resposta; mereixen resposta.

Jo li vull dir una cosa, que en els debats que tinguem en el futur, si és que tenim la fortuna de continuar-ne tenint, jo sóc un d'aquells diputats que crec sempre que el meu adversari polític té part de raó en el debat i, a vegades, pot tenir, en alguns aspectes del debat, més raó que jo. Per tant, jo tinc sempre dubtes. Quan faig una tesi i defenso una postura, sempre dono un espai de temps per pensar «l'altre deu tenir alguna raó». Això, en el fons, i en les formes, efectivament, cada u és com és i hi posa més passió o menys passió. Per tant, quan vostè intervé i m'acusa de coses i em diu: «Ull, que aquí acostumen a utilitzar embuts perquè diguin el que el Govern no vol dir.» Doncs, miri, és inconscient, jo he sortit sempre aquí a dir allò que creia que havia de dir. Potser coincideixo amb la intencionalitat del Govern, però és una casualitat, exactament. (*Remor de veus.*)

Després m'ha fet dues preguntes, permeti'm que li contesti les dues. Ha fet una pregunta concreta i ha dit: «Diguin vostès..., o per què no accepten vostès que el "contracte escombraries" és vostre o recolzat per vostè.» Li hagi de dir que no. No, perquè jo no conec cap «contracte escombraries». Jo conec el contracte d'aprenentatge, que el primer any que va estar en vigor va aconseguir 208.000 contractes i el següent any 178.000 contractes, i en el que anem d'aquest any no sé quants, perquè no ho tinc a la memòria, però aquests dos anys anteriors sí. I abans de fer el contracte d'aprenentatge, només l'1% dels joves no titulats, els dits «fracassats escolars», l'1% aconseguia un treball temporal. Amb la contractació d'aprenents, 208.000 el primer any; 178.000 el segon any. Ja dic, i aquest no sé quants. I no deu ser tan dolent, el contracte d'aprenents, quan en aquest acord que s'acaba de signar, de fet, se li canvia el nom, se li donen dos aspectes importants; importants, perquè en el contracte primer l'aprenent no estava protegit contra la dita llavors ILT, i ara n'estaran, i el salari està ara igual que estava, de fet, perquè en la Llei 11/94, el que es diu, a l'article 3, és que són els convenis

els que marquen el salari dels aprenents, i hi posa uns mínims, però el conveni pot fer..., i de fet, molts aprenents han tingut la fortuna de ser contractats per empreses amb convenis, com Aigües de Barcelona, per exemple, que té uns convenis de l'any no sé què, que l'aprenent ha de guanyar ics, un salari determinat, que és l'equivalent al que guanya qualsevol altre treballador.

És a dir, jo estic content d'haver representat el meu Grup en la reforma laboral del 94; recordin quan s'inicia aquesta reforma, amb una destrucció d'ocupació galopant; recordin que després d'aquesta reforma hi ha un defecte important, per mi sorprenent, perquè jo no pensava que donaria tanta..., en fi, que crearia tant problema amb la precarietat dels contractes. Jo creia que la precarietat existiria però no tan curta, és a dir, que els contractes no serien tan curts. En aquest aspecte jo vaig quedar decebut de la reforma, però en altres aspectes, com el fet de facilitar la contractació a temps parcial i el contracte d'aprenent, jo estic encara raonablement content d'haver-hi collaborat.

Escolti'm, senyor Ribó, el senyor Redondo i el senyor Gutiérrez es van aixecar un dia, equivocadament, d'una taula, més tard de les dotze de la nit, equivocant-se..., es van aixecar de negociar amb el Govern socialista. Repassi i recordi-ho. Home, no!, és que en aquella reunió, l'endemà, a dirigents pròxims a ells els vaig dir: «Heu comès l'error del segle. Un sindicalista no s'aixeca mai d'una taula en què s'està negociant, perquè si s'aixequen i se'n van perden la jugada.» I la van perdre. A la millor vostè parla d'una altra. Jo parlo de la reunió que tenien en el Ministeri de Treball amb els directors generals, que intentaven un pacte que desgraciadament no van aconseguir.

Ningú diu aquí –jo no ho he sentit dir al conseller– que el contracte parcial sigui igual a repartiment de treball. Això, jo no ho he sentit. Si ho hagués sentit de veu del conseller, ara li estaria dient: «Conseller, això no és així; el repartiment de treball és una cosa i el contracte parcial és una altra cosa», però és que jo no li ho he sentit dir en cap moment.

Hi ha un diputat que diu que ha dit un altre diputat que la formació professional la va perdre el Govern de la Generalitat però no Catalunya. Bé, la formació professional ocupacional estava transferida al Govern de Catalunya, de la Generalitat de Catalunya –per tant, a Catalunya–, la recupera el Govern central i aquesta competència la perd Catalunya, no el Govern de la Generalitat, la perd Catalunya. Els cursos de formació professional ocupacional s'han continuat fent, però la política que permeten fer aquests cursos i la política que pot fer-se tenint aquest instrument depenent del teu Govern és una cosa, i depenent d'una comissió tripartida i una fundació a Madrid és una altra cosa. Per tant, prengui nota, senyor diputat, que el que he dit és correcte: Catalunya perd, el seu Govern perd aquesta transferència. Naturalment, els cursos es fan.

Escolti'm, ha fet una al·lusió a una mesa que s'havia de reunir i que no es reuneix, que tenia un dia de reunió, que era el dia 8, i que una central sindical que vostè coneix molt bé va demanar que s'ajomés. No critiqui fins el que fem bé: el Departament de Treball alguna

2942

cosa fa bé; aquesta l'ha feta bé, atenent que una central sindical diu: «Ecolti'm, el dia 8 no em convoquin perquè tinc un altre tema i no puc venir.» Doncs, critiquem el que haguem de criticar.

Ara permeti'm acabar, en els dos minuts que em queden, dient un tema que jo crec que ha passat una mica desapercebut del discurs que ens ha fet el senyor conseller. El senyor conseller ha dedicat un capítol, una part d'un capítol a parlar de la importància que ha tingut la família com a matalàs —en castellà es diu *colchón*— (*remor de veus*), com a matalàs, per mantenir... —bé, que ningú s'estranyi: jo sóc cordovès, en definitiva; per tant, haig de dir *colchón* i no passa res—, el matalàs, per suportar el drama de l'atur, i en les accions de futur, i en aquest capítol de protecció, d'una política més decidida en favor de la família, hi ha un capítol de minusvàlids que jo crec que ara, si aconseguim finalment que l'Inem, amb les classes d'oficis i els tallers siguin transferits com tots esperem, serà relativament més fàcil mantenir la línia i la política de protecció i d'intentar que hi hagi una incorporació i una integració laboral dels minusvàlids i d'altres persones amb riscos de quedar exclosos, amb més facilitat que abans.

Res més, senyor president. Gràcies, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies. Si no hi ha petició de paraula per part del senyor conseller, acaba el debat.

Un moment, senyores i senyors diputats. Aquesta presidència fa avinent que, per tal de donar compliment a l'article 124 del Reglament, la tramitació de les propostes de resolució subsegüents a aquest debat serà la següent: el termini per presentar les propostes de resolució serà demà al matí, de nou a deu; la comunicació als grups parlamentaris de les propostes admeses es farà a les onze; el termini per presentar les propostes transaccionals serà a les dotze; la comunicació als grups parlamentaris de les propostes admeses es farà a un quart d'una; la sessió per al debat i votació de les propostes es reprendrà a dos quarts d'una.

Per tant, fins demà al matí, a dos quarts d'una, se suspèn la sessió.

La sessió se suspèn a les nou del vespre i nou minuts.